REGULATIVA (EU) 2018/848 EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA

od 30. maja 2018. (konsolidovana verzija od 25.03.2025.)

o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda i o stavljanju van snage Regulative Vijeća (EZ) br. 834/2007

POGLAVLJE I

PREDMET, OBLAST PRIMJENE I DEFINICIJE

Član 1

Predmet

Ovom Regulativom utvrđuju se principi organske proizvodnje i propisuju pravila koja se odnose na organsku proizvodnju, povezane sertifikacije i upotrebu oznaka koje se odnose na organsku proizvodnju u označavanju i oglašavanju, kao i pravila o kontrolama koje idu iznad onih propisanih Regulativom (EU) 2017/625.

Član 2

Oblast primjene

1. Ova Regulativa primjenjuje se na sljedeće proizvode koji potiču iz poljoprivrede, uključujući akvakulturu i pčelarstvo, kako su navedeni u Prilogu I Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije i na proizvode koji potiču iz tih proizvoda, dje se takvi proizvodi proizvode, pripremaju, označavaju, distribuiraju, stavljaju na tržište, uvoze ili izvoze iz Unije:

(a) Živi ili neprerađeni poljoprivredni proizvodi, uključujući sjeme i drugi biljni reproduktivni materijal;

(b) Prerađeni poljoprivredni proizvodi koji se koriste kao hrana;

(c) Hrana za životinje.

Ova Regulativa takođe se primjenjuje na određene druge proizvode blisko povezane s poljoprivredom navedene u Prilogu I ove Regulative, dje se ti proizvodi proizvode, pripremaju, označavaju, distribuiraju, stavljaju na tržište, uvoze ili izvoze iz Unije.

2. Ova Regulativa se primjenjuje na sve subjekte koji je uključeni, u bilo kojoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije, u aktivnosti koje se odnose na proizvode navedene u stavu 1.
3. Priprema hrane u objektima javne ishrane koje obavlja masovni ketering kako je definisano u tački (d) člana 2(2) Regulative (EU) br. 1169/2011 ne podliježu ovoj Regulativi osim kako je propisano u ovom stavu.

Članice mogu primjenjivati nacionalna pravila ili, u njihovom odsustvu, privatne standarde, o proizvodnji, označavanju i kontroli proizvoda koji potiču iz operacija masovnog keteringa. Logo organske proizvodnje Evropske Unije ne smije se koristiti u označavanju, prezentaciji ili oglašavanju takvih proizvoda, niti se smije koristiti za oglašavanje masovnog keteringa.

4. Osim ako nije drugačije određeno, ova Regulativa se primjenjuje bez narušavanja povezanog zakonodavstva Unije, posebno, zakonodavstva u oblastima sigurnosti lanca hrane, zdravlja i dobrobiti životinja, fitosaniteta i reproduktivnog materijala biljaka.
5. Ova Regulativa se primjenjuje bez narušavanja drugog specifičnog zakonodavstva Unije koje se odnosi na stavljanje proizvoda na tržište, a posebno na Regulativu (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta i na Regulativu (EU) br. 1169/2011.
6. Komisija je ovlašćena da donese delegirane akte u skladu sa članom 54 kojima se izmenjuje lista proizvoda navedenih u Prilogu i dodavanjem dodatnih proizvoda na listu, ili izmjenom tih dodatih unosa. Samo proizvodi koji su blisko povezani s poljoprivrednim proizvodima imaju pravo na uključivanje u tu listu.

Član 3

Definicije

Za potrebe ove Regulative, primjenjuju se sljedeće definicije:

(1) 'organska proizvodnja' znači korišćenje, uključujući i period konverzije naveden u članu 10, metoda proizvodnje koje se pridržavaju ove Regulative u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije;

(2) 'organski proizvod' znači proizvod koji proizilazi iz organske proizvodnje, osim proizvoda proizvedenih tokom perioda konverzije navedenog u članu 10. Proizvodi lova ili ribolova divljih životinja ne smatraju se organskim proizvodima;

(3) 'poljoprivredna sirovina' znači poljoprivredni proizvod koji nije podvrgnut nikakvoj operaciji očuvanja ili obrade;

(4) 'preventivne mjere' znače mjere koje treba preduzeti od strane operatora u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije kako bi se osiguralo očuvanje biodiverziteta i kvaliteta zemljišta, mjere za prevenciju i kontrolu štetočina i bolesti i mjere koje treba preduzeti kako bi se izbjegli negativni efekti na životnu sredinu, zdravlje životinja i zdravlje biljaka;

(5) 'mjere predostrožnosti' znače mjere koje treba preduzeti od strane operatora u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije kako bi se izbjegla kontaminacija proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu s ovom Regulativom, i kako bi se izbjeglo miješanje organskih proizvoda s ne-organskim proizvodima;

(6) 'konverzija' znači prelazak sa ne-organske na organsku proizvodnju u određenom periodu, tokom kojeg se primjenjuju odredbe ove Regulative koje se odnose na organsku proizvodnju;

(7) 'proizvod u konverziji' znači proizvod koji se proizvodi tokom perioda konverzije navedenog u članu 10;

(8) 'objekat' znači sve proizvodne jedinice koje se upravljaju pod jedinstvenim rukovođenjem u svrhu proizvodnje živih ili neprerađenih poljoprivrednih proizvoda, uključujući proizvode koji potiču iz akvakulture i pčelarstva, navedene u tački (a) člana 2(1) ili proizvode navedene u Prilogu i osim etarskih ulja i kvasca;

(9) 'proizvodna jedinica' znači sva sredstva objekta, kao što su prostorije za primarnu proizvodnju, parcela zemlje, pašnjaci, otvoreni prostori, objekti za stoku ili djelovi tih objekata, košnice, ribnjaci, sistemi za zadržavanje i lokacije za alge ili životinje akvakulture, uzgojni objekti, koncesije na obali ili morskom dnu i prostorije za skladištenje usjeva, proizvoda od usjeva, proizvoda od algi, proizvoda od životinja, sirovina i svih drugih relevantnih inputa upravljanih kako je opisano u tački (10), tački (11) ili tački (12);

(10) 'organska proizvodna jedinica' znači proizvodna jedinica, isključujući period konverzije naveden u članu 10, koja se upravlja u skladu s zahtjevima koji se odnose na organsku proizvodnju;

(11) 'proizvodna jedinica u konverziji' znači proizvodnu jedinicu, tokom perioda konverzije navedenog u članu 10, koja se upravlja u skladu s zahtjevima koji se odnose na organsku proizvodnju; može se sastojati od parcela zemlje ili drugih sredstava za koja period konverzije naveden u članu 10 počinje u različitim trenucima;

(12) 'ne-organska proizvodna jedinica' znači proizvodnu jedinicu koja se ne upravlja u skladu s zahtjevima koji se odnose na organsku proizvodnju;

(13) 'operator' znači fizičko ili pravno lice odgovorno za osiguranje usklađenosti s ovom Regulativom u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije koja su pod kontrolom tog lica;

(14) 'poljoprivrednik' znači fizičko ili pravno lice, ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na pravni status te grupe i njenih članova prema nacionalnom pravu, koji obavlja poljoprivrednu djelatnost;

(15) 'poljoprivredno područje' znači poljoprivredno područje definisano u tački (e) člana 4(1) Regulative (EU) br. 1307/2013;

(16) 'biljke' znači biljke definisane u tački (5) člana 3 Regulative (EZ) br. 1107/2009;

(17) 'reproduktivni materijal biljaka' znači biljke i sve djelove biljaka, uključujući sjeme, u bilo kojoj fazi rasta, koje su sposobne i namijenjene za proizvodnju cijelih biljaka;

(18) 'organski heterogeni materijal' znači grupisanje biljaka unutar jednog botaničkog taksona najnižeg poznatog ranga koje: (a) ima zajedničke fenotipske karakteristike; (b) karakteriše ga visok nivo genetičke i fenotipske raznovrsnosti između pojedinačnih reproduktivnih jedinica, tako da je to grupisanje biljaka predstavljeno materijalom kao cijelinom, a ne malim brojem

jedinica; (c) nije sorta u smislu člana 5(2) Regulative Vijeća (EZ) br. 2100/94; (d) nije mješavina sorti; i (e) proizveden je u skladu s ovom Regulativom;

(19) 'organska sorta pogodna za organsku proizvodnju' znači sortu definisanu u članu 5(2) Regulative (EZ) br. 2100/94 koja: (a) karakteriše je visok nivo genetičke i fenotipske raznovrsnosti između pojedinačnih reproduktivnih jedinica; i (b) rezultat je organskih uzgojnih aktivnosti navedenih u tački 1.8.4. Prilogu II, dio I, ovoj Regulativi;

(20) 'majčinska biljka' znači identifikovana biljka iz koje se uzima reproduktivni materijal biljaka za reprodukciju novih biljaka;

(21) 'generacija' znači grupa biljaka koja čini jedan korak u liniji spusta biljaka;

(22) 'proizvodnja biljaka' znači proizvodnju poljoprivrednih biljnih proizvoda, uključujući berbu divljih biljnih proizvoda u komercijalne svrhe;

(23) 'biljni proizvodi' znači biljne proizvode definisane u tački (6) člana 3 Regulative (EZ) br. 1107/2009;

(24) 'štetočina' znači štetočinu definisanu u članu 1(1) Regulative (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća;

(25) 'biodinamičke smeše' znači smeše koje se tradicionalno upotrebljavaju u biodinamičkoj poljoprivredi;

(26) 'sredstva za zaštitu bilja' znači proizvode navedene u članu 2 Regulative (EZ) br. 1107/2009;

(27) 'proizvodnja stoke' znači proizvodnju domaćih ili domaćih kopnenih životinja, uključujući insekte;

(28) 'veranda' znači dodatni, natkriveni, neizolirani, otvoreni dio zgrade namijenjen za piliće, pri čemu je najduža strana obično opremljena žičanom ogradom ili mrežom, s otvorenim klimatskim uslovima, prirodnom i, ako je potrebno, vještačkom osvetljenju, i podom od piljevine;

(29) 'pilići' znači mlade životinje vrste Gallus gallus starosti manje od 18 nedjelja;

(30) 'koke nosilje' znači životinje vrste Gallus gallus namijenjene za proizvodnju jaja za konzumaciju i starosti od najmanje 18 nedjelja;

(31) 'upotrijebljiva površina' znači upotrijebljiva površina definisana u tački (d) člana 2(2) Direktive Vijeća 1999/74/EZ;

(32) 'akvakultura' znači akvakulturu definisanu u tački (25) člana 4(1) Regulative (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća;

(33) 'proizvodi akvakulture' znači proizvode akvakulture definisane u tački (34) člana 4(1) Regulative (EU) br. 1380/2013;

(34) 'zatvoreni recirkulacioni objekat za akvakulturu' znači objekat na kopnu ili na plovilu u kojem se akvakultura odvija u zatvorenom okruženju uz recirkulaciju vode i koji zavisi od stalnog spoljnog energetskog ulaganja za stabilizaciju okruženja za životinje akvakulture;

(35) 'energija iz obnovljivih izvora' znači energiju iz obnovljivih ne-fosilnih izvora kao što su vjetar, sunce, geotermalna energija, talasna, plima, hidroenergija, gas iz deponija, gasovi iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i biogasi;

(36) 'hatchery' znači mrestilište odnosno mjesto za uzgoj, inkubaciju i uzgoj kroz rane životne stadijume životinja akvakulture, posebno riba i školjki;

(37) 'nursery' znači rastilište odnosno mjesto dje se primjenjuje intermedijarna proizvodnja akvakulture između uzgajališta i faza rasta. Stadijum vrtića završava se u prvom trećem dijela ciklusa proizvodnje, osim za vrste koje prolaze kroz proces smolacije;

(38) 'zagađenje vode' znači zagađenje definisano u tački (33) člana 2 Direktive 2000/60/EZ i u tački (8) člana 3 Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, u vodama na koje se primjenjuju svaka od tih Direktiva;

(39) 'polikultura' znači uzgoj u akvakulturi dvije ili više vrsta, obično iz različitih trofičkih nivoa, u istoj kultivacijskoj jedinici;

(40) 'ciklus proizvodnje' znači životni vijek životinje ili alge akvakulture, od najranijeg životnog stadijuma (oplođena jaja, u slučaju životinja akvakulture) do berbe;

(41) 'lokalno uzgajane vrste' znači vrste akvakulture koje nijesu strane niti lokalno odsutne vrste u smislu tačaka (6) i (7) člana 3 Regulative Vijeća (EZ) br. 708/2007, kao i vrste navedene u Prilogu IV toj Regulativi;

(42) 'veterinarska terapija' znači sve kurseve liječenja ili preventivnog liječenja protiv pojave specifične bolesti;

(43) 'veterinarsko-medicinski proizvod' znači proizvod naveden u članu 1(2) Regulative (EZ) br. 726/2004 Europskog parlamenta i Vijeća;

(44) 'Priprema' označava operacije očuvanja ili obrade organskih ili proizvoda u konverziji, ili bilo koja druga operacija koja se vrši na neprocesuiranom proizvodu bez izmjene prvobitnog proizvoda, kao što su klanje, sječenje, čišćenje ili mljevenje, kao i pakovanje, označavanje ili izmjene na označavanju koje se odnose na organsku proizvodnju;

(45) 'Hrana' znači hranu kako je definisano u članu 2. Regulative (EZ) br. 178/2002 Evropskog parlamenta i Savjeta (9);

(46) 'Hrana za životinje' znači hranu za životinje kako je definisana u tački (4) člana 3. Regulative (EZ) br. 178/2002;

(47) Hraniva' označava hranu za životinje kako je definisano u tački (g) člana 3(2) Regulative (EZ) br. 767/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta (10);

(48) 'Stavljanje na tržište' znači stavljanje na tržište kako je definisano u tački (8) člana 3. Regulative (EZ) br. 178/2002;

(49) 'Sledljivost' označava sposobnost praćenja hrane, hrane za životinje ili bilo kojeg proizvoda navedenog u članu 2(1), i bilo koje supstance namijenjene ili očekivane za uključivanje u hranu, hranu za životinje ili bilo koji proizvod naveden u članu 2(1), kroz sve faze proizvodnje, pripreme i distribucije;

(50) 'Faza proizvodnje, pripreme i distribucije' označava bilo koju fazu od primarne proizvodnje organskog proizvoda kroz njegovo skladištenje, obradu, transport, i prodaju ili snabdijevanje do finalnog potrošača, uključujući, dje je relevantno, označavanje, reklamiranje, uvoz, izvoz i podugovaranje aktivnosti;

(51) 'Sastojak' znači sastojak kako je definisan u tački (f) člana 2(2) Regulative (EU) br. 1169/2011 ili, za proizvode koji nijesu hrana, bilo koja supstanca ili proizvod koji se koristi u proizvodnji ili pripremi proizvoda koji je i dalje prisutan u gotovom proizvodu, čak i u promenjenom obliku;

(52) 'Označavanje' znači bilo koje riječi, pojedinosti, trgovačke marke, naziv brenda, slikovni materijal ili simbol koji se odnose na proizvod, a koji se nalaze na bilo kojem pakovanju, dokumentu, obavještenju, etiketi, prstenu ili ogrlici koja prati ili se odnosi na taj proizvod;

(53) 'Reklamiranje' znači bilo koju prezentaciju proizvoda javnosti, putem bilo kog srejedstva osim etikete, koja je namjeravala ili vjerovatno utiče i oblikuje stavove, vjerovanja i ponašanje kako bi direktno ili indirektno promovisala prodaju proizvoda;

(54) 'Nadležni organ' označavaju nadležne vlasti kako je definisano u tački (3) člana 3. Regulative (EU) 2017/625;

(55) 'Kontrolni organ' označava kontrolni organ za organsku proizvodnju kako je definisano u tački (4) člana 3. Regulative (EU) 2017/625, ili organ koji priznaje Komisija ili treća zemlja koju priznaje Komisija radi sprovođenja kontrola u trećim zemljama za uvoz organskih i proizvoda u konverziji u Uniju;

(56) 'Kontrolno tijelo' označava delegirano tijelo kako je definisano u tački (5) člana 3. Regulative (EU) 2017/625, ili tijelo koje priznaje Komisija ili treća zemlja koju priznaje Komisija radi sprovođenja kontrola u trećim zemljama za uvoz organskih i proizvoda u konverziji u Uniju;

(57) 'Neusaglašenost' označava neusaglašenost sa ovom Regulativom ili neusaglašenost sa delegiranim ili sprovođenim aktima usvojenim u skladu sa ovom Regulativom;

(58) 'Genetski modifikovani organizam' ili 'GMO' označava genetski modifikovani organizam kako je definisan u tački (2) člana 2. Direktive 2001/18/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta (11) koji nije dobijen putem tehnika genetske modifikacije navedenih u Prilogu I.B toj Direktivi;

(59) 'Proizvedeno od GMO' znači dobijeno u cijelosti ili djelimično od GMO, ali ne sadrži ili se ne sastoji od GMO;

(60) 'Proizvedeno od GMO' znači dobijeno korišćenjem GMO kao poslednjeg živog organizma u procesu proizvodnje, ali ne sadrži ili se ne sastoji od GMO niti je proizvedeno od GMO;

(61) 'Aditiv za hranu' znači aditiv za hranu kako je definisan u tački (a) člana 3(2) Regulative (EZ) br. 1333/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta (12);

(62) 'Aditivi/dodaci za hranu za životinje' ' označavaju dodatke hrani kako je definisano u tački (a) člana 2(2) Regulative (EZ) br. 1831/2003 Evropskog parlamenta i Savjeta (13);

(63) 'Inženjerski nanomaterijal' označava inženjerski nanomaterijal kako je definisan u tački (f) člana 3(2) Regulative (EU) 2015/2283 Evropskog parlamenta i Savjeta (14);

(64) 'Ekvivalentnost' znači ispunjavanje istih ciljeva i principa primjenom pravila koja objezbeđuju isti nivo uverenja u saglasnosti;

(65) 'Pomoć pri obradi' znači pomoć pri obradi kako je definisana u tački (b) člana 3(2) Regulative (EZ) br. 1333/2008 za hranu i u tački (h) člana 2(2) Regulative (EZ) br. 1831/2003 za hranu za životinje;

(66) 'Enzim za hranu' znači enzim za hranu kako je definisan u tački (a) člana 3(2) Regulative (EZ) br. 1332/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta (15);

(67) 'Jonizujuće zračenje' označava jonizujuće zračenje kako je definisano u tački (46) člana 4. Direktive Savjeta 2013/59/Euratom (16);

(68) 'Upakovana hrana' označava upakovanu hranu kako je definisana u tački (e) člana 2(2) Regulative (EU) br. 1169/2011;

(69) 'Objekat za uzgoj živine' znači fiksnu ili mobilnu zgradu za smještaj jata ptica, koja uključuje sve površine pokrivene krovovima, uključujući verandu; objekat može biti podijeljen na odvojene odjeljke, svaki koji prima pojedinačno jato;

(70) 'Uzgoj bilja u vezi sa zemljom' znači proizvodnju u živoj zemlji ili u zemlji koja je mješana ili đubrena materijalima i proizvodima koji su dozvoljeni u organskoj proizvodnji u vezi sa podzemljem i stijenama;

(71) 'Neprerađeni proizvodi' označavaju neprerađene proizvode kako je definisano u tački (n) člana 2(1) Regulative (EZ) br. 852/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta (17), bez obzira na operacije pakovanja ili označavanja;

(72) 'Prerađeni proizvodi' označavaju prerađene proizvode kako je definisano u tački (o) člana 2(1) Regulative (EZ) br. 852/2004, bez obzira na operacije pakovanja ili označavanja;

(73) 'Prerada' označava obradu kako je definisano u tački (m) člana 2(1) Regulative (EZ) br. 852/2004; to uključuje korišćenje supstanci navedenih u članovima 24 i 25 ove Regulative, ali ne uključuje operacije pakovanja ili označavanja;

(74) 'Integritet organskih ili proizvoda u konverziji' označava činjenicu da proizvod ne pokazuje neusaglašenost koja:

(a) u bilo kojoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije utiče na karakteristike organskih proizvoda ili proizvoda u konverziji; ili

(b) je ponavljajuća ili namjerna;

(75) 'Ograđeni prostor' znači ograđeni prostor koji uključuje dio u kojem životinje dobijaju zaštitu od nepovoljnih vrijemenskih uslova.

POGLAVLJE II

OPŠTI ZAHTJEVI ZA ORGANSKU PROIZVODNJU

Član 4

Principi organske proizvodnje

Organska proizvodnja temelji se na sljedećim principima:

(a) doprinos zaštiti životne sredine i klime;

(b) održavanje dugoročne plodnosti zemljišta;

(c) doprinos visokom nivou biodiverziteta;

(d) značajan doprinos smanjenju zagađenja životne sredine;

(e) doprinos visokim standardima dobrobiti životinja i posebno ispunjavanju specifičnih bihevioralnih potreba životinja;

(f) podsticanje kratkih distributivnih kanala i lokalne proizvodnje u različitim područjima Unije;

(g) podsticanje očuvanja rijetkih i autohtonih rasa u kojima prijeti izumiranje;

(h) doprinosi razvoju ponude biljnog genetskog materijala prilagođenog specifičnim potrebama i ciljevima organske poljoprivrede;

(i) doprinos visokom nivou biodiverziteta, posebno korišćenjem raznolikog biljnog genetskog materijala, kao što su organski heterogeni materijal i organske sorte pogodne za organsku proizvodnju;

(j) podsticanje razvoja aktivnosti organskog oplemenjivanja biljaka kako bi doprinijeli povoljnim ekonomskim perspektivama organskog sektora.

Član 5

Opšti principi

Organska proizvodnja je održiv sistem upravljanja koji se zasniva na sljedećim opštim principima:

(a) poštovanje prirodnih sistema i ciklusa i održavanje i unapređivanje stanja zemljišta, vode i vazduha, zdravlja biljaka i životinja, kao i ravnoteže između njih;

(b) očuvanje prirodnih elemenata pejzaža, poput lokaliteta prirodne baštine;

(c) odgovorno korišćenje energije i prirodnih resursa, poput vode, zemljišta, organske materije i vazduha;

(d) proizvodnja raznovrsne visokokvalitetne hrane i drugih poljoprivrednih i akvakulturnih proizvoda koji odgovaraju zahtjevima potrošača za proizvodima koji su proizvedeni korišćenjem procesa koji ne štete životnoj sredini, zdravlju ljudi, zdravlju biljaka ili dobrobiti životinja;

(e) osiguranje integriteta organske proizvodnje u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije hrane i hrane za životinje;

(f) odgovarajući dizajn i upravljanje biološkim procesima, zasnovani na ekološkim sistemima i korišćenju prirodnih resursa koji su unutrašnji za sistem upravljanja, koristeći metode koje:

(I) koriste žive organizme i mehaničke proizvodne metode;

(II) praktikuju uzgoj usjeva povezan sa zemljištem i uzgoj stoke povezan sa zemljištem ili praktikuju akvakulturu koja se pridržava principa održive eksploatacije vodenih resursa;

(III) isključuju upotrebu GMO, proizvoda proizvedenih od GMO i proizvoda proizvedenih pomoću GMO, osim veterinarskih ljekova;

(IV) se zasnivaju na procjeni rizika i korišćenju preventivnih mjera i mjera predostrožmosti, kada je to potrebno;

(g) ograničavanje upotrebe spoljnih inputa; dje su spoljni inputi potrebni ili odgovarajuće prakse upravljanja i metode navedene u tački (f) ne postoje, spoljni inputi bi trebalo da budu ograničeni na:

(I) ulaze iz organske proizvodnje; u slučaju reproduktivnog materijala biljaka, prioritet treba dati sortama odabranih zbog njihove sposobnosti da zadovolje specifične potrebe i ciljeve organske poljoprivrede;

(II) prirodne ili prirodno dobijene supstance;

(III) spororstvorljiva mineralna đubriva;

(h) prilagođavanje procesa proizvodnje, kada je to potrebno i u okviru ove Regulative, kako bi se uzeli u obzir sanitarni status, regionalne razlike u ekološkoj ravnoteži, klimatski i lokalni uslovi, stadijumi razvoja i specifične prakse uzgoja;

(i) isključenje iz cjelokupnog lanca organske hrane kloniranja životinja, uzgoja vještački indukovanih poliploidnih životinja i jonizujućeg zračenja;

(j) poštovanje visokog nivoa dobrobiti životinja uz poštovanje potreba specifičnih za tu vrstu.

Član 6

Specifični principi koji se primjenjuju na poljoprivredne aktivnosti i akvakulturu

Što se tiče poljoprivrednih aktivnosti i akvakulture, organska proizvodnja će se, posebno, zasnivati na sljedećim specifičnim principima:

(a) održavanje i unapređivanje života u zemljištu i prirodne plodnosti zemljišta, stabilnosti zemljišta, zadržavanja vode u zemljištu i biološke raznolikosti, spriječavanje i suzbijanje gubitka organske materije u zemljištu, onemogućavanje sabijanja i erozije zemljišta, kao i ishrana biljaka prvjenstvno kroz ekosistem zemljišta;

(b) ograničenje upotrjebe neobnovljivih resursa i spoljnih ulaza na minimum;

(c) recikliranje otpada i nusproizvoda biljnog i životinjskog porijekla kao ulaza u proizvodnju biljaka i stoke;

(d) održavanje zdravlja biljaka prevjentivnim mjerama, posebno izborom odgovarajućih vrsta, sorti ili heterogenog materijala otpornih na štetočine i bolesti, odgovarajućih plodoreda, mjehaničkih i fizičkih metoda i zaštite prirodnih neprijatelja štetočina;

(e) upotreba sjemena i životinja visokog stepena genetičke raznovrsnosti, otpornosti na bolesti i dugovječnosti;

(f) pri izboru sorti biljaka, uzimajući u obzir specifičnosti određenih organskih proizvodnih sistema, fokusiranje na agronomske performanse, otpornost na bolesti, prilagođavanje različitim lokalnim zemljišnim i klimatskim uslovima i poštovanje prirodnih barijera prelaska;

(g) upotreba organskog reproduktivnog materijala biljaka, poput reproduktivnog materijala biljaka organskog heterogenog materijala i organskih sorti pogodnih za organsku proizvodnju;

(h) proizvodnja organskih sorti kroz prirodnu reproduktivnu sposobnost i fokusiranje na ograničavanje unutar prirodnih barijera prelaska;

(i) bez narušavanja člana 14. Regulative (EZ) br. 2100/94 i nacionalnih prava na sortne sorte koje su dodijeljene u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom članica, mogućnost farmerima da koriste reproduktivni materijal biljaka dobijen sa njihovih sopstvenih farmi kako bi podstakli genetičke resurse prilagođene posjebnim uslovima organske proizvodnje;

(j) pri izboru rasa životinja, uzimajući u obzir visok stepen genetičke raznovrsnosti, sposobnost životinja da se prilagode lokalnim uslovima, njihov uzgojni potencijal, dugovječnost, vitalnost i otpornost na bolesti ili zdravstvene probleme;

(k) praksa uzgoja stoke prilagođena mjestu i povezana sa zemljištem;

(l) primjena praksi stočarstva koje poboljšavaju imuni sistem i jačaju prirodnu odbranu protiv bolesti, uključujući redovnu fizičku aktivnost i pristup otvorenim prostorima i pašnjacima;

(m) ishrana stoke organskom hranom koja se sastoji od poljoprivrednih sastojaka dobijenih iz organske proizvodnje i prirodnih supstanci koje nijesu poljoprivrednog porijekla;

(n) proizvodnja organskih proizvoda životinjskog porijekla koji potiču od životinja koje su odrasle na organskim gazdinstvima tokom cijelog svog života od rođenja ili izlijeganja;

(o) kontinuirano zdravlje akvatične sredine i kvaliteta okolnih akvatičnih i kopnenih ekosistema;

(p) ishrana akvatičnih organizama hranom iz održivo eksploatisanih ribolovnih aktivnosti u skladu sa Regulativom (EU) br. 1380/2013 ili organskom hranom koja se sastoji od poljoprivrednih sastojaka dobijenih iz organske proizvodnje, uključujući organsku akvakulturu, i prirodnih ne-poljoprivrednih supstanci;

(q) izbjegavanje ugrožavanja vrsta od interesa za očuvanje koje bi moglo proizaći iz organske proizvodnje.

Član 7

Specifični principi koji se primjenjuju na preradu organske hrane

Proizvodnja prerađene organske hrane će se, posebno, zasnivati na sljedećim specifičnim principima:

(a) proizvodnja organske hrane od organskih poljoprivrednih sastojaka;

(b) ograničavanje upotrjebe aditiva za hranu, sastojaka koji ne potiču iz organske proizvodnje sa pretežno tehnološkim i senzornim funkcijama, kao i mikronutrijenata i srejedstava za preradu, tako da se koriste u minimalnom obimu i samo u slučajevima osnovne tehnološke potrjebe ili za određene nutritivne svrhe;

(c) isključenje supstanci i metoda obrade koje bi mogle da zavaraju u vezi sa pravom prirodom proizvoda;

(d) prerada organske hrane sa pažnjom, po mogućstvu korišćenjem bioloških, mjehaničkih i fizičkih metoda;

(e) isključenje hrane koja sadrži, ili se sastoji od, inženjerskih nanomaterijala.

Član 8

Specifični principi koji se primjenjuju na preradu organske hrane za životinje

Proizvodnja prerađene organske hrane za životinje će se, posebno, zasnivati na sljedećim specifičnim principima:

(a) proizvodnja organske hrane za životinje od organskih sastojaka hrane;

(b) ograničavanje upotrjebe aditiva za hranu za životinje i srejedstava za preradu, tako da se koriste u minimalnom obimu i samo u slučajevima osnovnih tehnoloških ili zootehničkih potreba ili za određene nutritivne svrhe;

(c) isključenje supstanci i metoda obrade koje bi mogle da zavaraju u vezi sa pravom prirodom proizvoda;

(d) prerada organske hrane za životinje sa pažnjom, po mogućstvu korišćenjem bioloških, mjehaničkih i fizičkih metoda.

POGLAVLJE III

PRAVILA PROIZVODNJE

Član 9

Opšta pravila proizvodnje

1. Operatori moraju da poštuju opšta pravila proizvodnje utvrđena u ovom članu.

2. Cijelom proizvodnom jedinicom mora se upravljati u skladu sa zahtjevima ovog propisa koji se odnose na organsku proizvodnju.

3. Za svrhe i upotrjebe navedene u članovima 24 i 25 i u Prilogu II, u organskoj proizvodnji koriste se samo proizvodi i supstance koje su odobrene u skladu s tim odrijedbama, pod uslovom da je njihova upotreba u ne-organskoj proizvodnji takođe odobrena u skladu sa relijevantnim odrijedbama zakonodavstva Unije i, dje je to primjenjivo, u skladu sa nacionalnim odrijedbama zasnovanim na zakonodavstvu Unije.

Sledijeći proizvodi i supstance navedeni u članu 2. stav 3. Regulative (EZ) br. 1107/2009 dozvoljeni su za upotrijebu u organskoj proizvodnji, pod uslovom da su odobreni u skladu s tom Regulativom:

(a) srejedstva za zaštitu bilja, sinergisti i koformulanti kao komponente srejedstava za zaštitu bilja;

(b) pomoćna srejedstva (ađuvanti) koji se miješaju sa sredjstvima za zaštitu bilja.

Upotreba proizvoda i supstanci u organskoj proizvodnji u svrhe koje nijesu obuhvaćene ovim propisom dozvoljena je pod uslovom da njihova upotreba bude u skladu sa principima utvrđenim u Poglavlju II.

4. Jonizujuće zračenje ne smije se koristiti u tretmanu organske hrane ili hrane za životinje, kao ni u tretmanu sirovina korišćenih u organskoj hrani ili hrani za životinje.

5. Upotreba kloniranja životinja, kao i uzgoj vještački indukovanih poliploidnih životinja, zabranjeni su.

6. Preventivne i mjere predostrožnosti preduzimaju se, gdje je to primjereno, na svakom koraku proizvodnje, pripreme i distribucije.

7. Ne dovodeći u pitanje stav 2, posjed se može podijeliti na jasno i efikasno odvojene proizvodne jedinice za organsku, u konverziji i ne-organsku proizvodnju, pod uslovom da za proizvodne jedinice namijenjene ne-organskoj proizvodnji:

(a) što se tiče stočarstva, uključene su različite vrste;

(b) što se tiče biljaka, uključene su različite sorte koje se lako mogu razlikovati.

Što se tiče algi i životinja akvakulture, iste vrste mogu biti uključene, pod uslovom da postoji jasna i efikasna separacija između lokacija ili jedinica za proizvodnju.

8. Izuzimajući tačku (b) stav 7, u slučaju višegodišnjih usjeva koji zahtjevaju period kultivacije od najmanje tri godine, mogu biti uključene različite sorte koje se ne mogu lako razlikovati, ili iste sorte, pod uslovom da je predmetna proizvodnja u okviru plana konverzije, i pod uslovom da konverzija poslednjeg dijela površine koja se odnosi na predmetnu proizvodnju počne što je prije moguće i završi se u roku od najviše pet godina.

U takvim slučajevima:

(a) poljoprivrednik će obavijestiti nadležni organ, ili, gdje je to primjereno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, o početku berbe svakog od proizvoda koji su obuhvaćeni najmanje 48 sati unapred;

(b) po završetku berbe, poljoprivrednik će obavijestiti nadležni organ, ili, dje je to primjereno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, o tačnim količinama ubranih proizvoda iz obuhvaćenih jedinica i o preduzetim mjerama za odvajanje proizvoda;

(c) plan konverzije i mjere koje će biti preduzete da bi se osigurala efikasna i jasna separacija potvrdiće se svake godine od strane nadležnog organa, ili, gdje je to primjereno, od strane kontrolnog organa ili kontrolnog tijela, nakon početka plana konverzije.

9. Zahtjevi koji se odnose na različite vrste i sorte, utvrđeni u tačkama (a) i (b) stav 7, neće se primjenjivati u slučaju istraživačkih i obrazovnih centara, rasadnika, proizvođača sjemena i oplemenjivača sorti i odgajivačkih službi.

10. Dje, u slučajevima navedenim u stavovima 7, 8 i 9, nijesu sve proizvodne jedinice posjedovanja upravljane prema pravilima organske proizvodnje, operatori će:

(a) držati proizvode korišćene za organske i u konverziji proizvodne jedinice odvojeno od onih korišćenih za proizvodne jedinice namijenjene ne-organskoj proizvodnji;

(b) držati proizvode proizvedene od organskih, u konverziji i ne-organskih proizvodnih jedinica odvojeno jedne od drugih;

(c) voditi odgovarajuće evidencije kako bi pokazali efikasnu separaciju proizvodnih jedinica i proizvoda.

11. Komisija je ovlašćena da donosi delegirane akte u skladu sa članom 54, mijenjajući stav 7. ovog člana dodavanjem dodatnih pravila o dijeljenju posjedovanja na organske, u konverziji i ne-organske proizvodne jedinice, posebno u vezi sa proizvodima navedenim u Prilogu I, ili mijenjajući dodata pravila.

Član 10

Konverzija

1. Poljoprivrednici i operatori koji proizvode alge ili akvakulturne životinje moraju se pridržavati peri

oda konverzije. Tokom čitavog perioda konverzije primjenjivaće sve propise o organskoj proizvodnji propisane ovom Regulativom, posebno primjenjive propise o konverziji navedene u ovom članu i u Prilogu II.

2. Period konverzije počinje najranije kada poljoprivrednik ili operator koji proizvodi alge ili akvakulturne životinje obavijesti nadležne vlasti, u skladu s članom 34. stavom 1, u članici u

kojoj se aktivnost obavlja i u kojoj je holding tog poljoprivrednika ili operatora podvrgnut kontrolnom sistemu.

3. Nijedan prehodni period ne može se retroaktivno priznati kao dio perioda konverzije, osim ako:

(a) su parcele operatora bile podvrgnute mjerama definisanim u programu sprovedenom u skladu sa Regulativom (EU) br. 1305/2013 radi osiguranja da na tim parcelama nijesu korišćeni proizvodi ili supstance osim onih koje su odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji; ili

(b) operator može pružiti dokaz da su parcele bile prirodne ili poljoprivredne površine koje, u perodu od najmanje tri godine, nijesu tretirane proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene za upotrijebu u organskoj proizvodnji.

4. Proizvodi proizvedeni tokom perioda konverzije ne smiju se plasirati na tržište kao organski proizvodi ili kao proizvodi u konverziji.

Međutim, sljedeći proizvodi proizvedeni tokom perioda konverzije i u skladu sa stavom 1 mogu se plasirati na tržište kao proizvodi u konverziji:

(a) reprodukcioni materijal biljaka, pod uslovom da je poštovan period konverzije od najmanje 12 mjeseci;

(b) proizvodi biljnog porijekla i proizvodi stočne hrane biljnog porijekla, pod uslovom da proizvod sadrži samo jedan poljoprivredni sastojak, i pod uslovom da je poštovan period konverzije od najmanje 12 mjeseci prije žetve.

5. Komisija je ovlašćena da donese delegirane akte u skladu sa članom 54. mijenjajući tačku 1.2.2. Dijela II Priloga II dodavanjem pravila o konverziji za vrste drugačije od onih koje su regulisane u Dijelu II Priloga II 17. juna 2018, ili izmjenom tih dodatih pravila.

6. Komisija će, dje je to prikladno, donijeti sprovodne akte koji preciziraju dokumenta koja treba dostaviti u svrhu retroaktivnog priznavanja prehodnog peroda u skladu sa stavom 3 ovog člana.

Ti sprovodbeni akti donose se u skladu sa postupkom ispitivanja utvrđenim u članu 55. stavu 2.

Član 11

Zabrana upotrebe GMO

1. GMO, proizvodi proizvedeni od GMO i proizvodi proizvedeni pomoću GMO ne smiju se koristiti u hrani ili stočnoj hrani, ili kao hrana, stočna hrana, pomoćna sredstva za preradu, sredstva za zaštitu bilja, đubriva, kondicioneri zemljišta, reproduktivni materijal biljaka, mikroorganizmi ili životinje u organskoj proizvodnji.

2. U cilju zabrane propisane u stavu 1, u vezi s GMO i proizvodima proizvedenim od GMO za hranu i stočnu hranu, operatori mogu se osloniti na oznake proizvoda koje su bile zalijepljene ili dostavljene u skladu s Direktivom 2001/18/EZ, Regulativom (EZ) br. 1829/2003 Evropskog parlamenta i Savjeta (18) ili Regulativom (EZ) br. 1830/2003 Evropskog parlamenta i Savjeta (19) ili bilo kojim pratećim dokumentom dostavljenim u skladu s tim propisima.

3. Operatori mogu pretpostaviti da u proizvodnji kupljene hrane i stočne hrane nijesu korišćeni GMO i proizvodi proizvedeni od GMO ukoliko takvi proizvodi nemaju naljepnicu ili prateći dokument dostavljen u skladu s pravnim aktima navedenim u stavu 2, osim ako su dobili druge informacije koje ukazuju da označavanje proizvoda nije u skladu s tim pravnim aktima.

4. U cilju zabrane propisane u stavu 1, u vezi s proizvodima koji nijesu obuhvaćeni stavkama 2 i 3, operatori koji koriste ne-organske proizvode kupljene od trećih strana treba da od prodavca zatraže potvrdu da ti proizvodi nijesu proizvedeni od GMO ili proizvedeni pomoću GMO.

Član 12

Pravila za proizvodnju biljaka

1. Operatori koji proizvode biljke ili biljne proizvode moraju se pridržavati, posebno, detaljnih pravila navedenih u Dijelu I Priloga II.

2. Komisija je ovlašćena da donese delegirane akte u skladu s članom 54 kojima se mijenjaju:

(a) tačke 1.3 i 1.4 Dijela I Priloga II u vezi sa izuzećima;

(b) tačka 1.8.5 Dijela I Priloga II u vezi s upotrebom biljnog reproduktivnog materijala u konverziji i ne-organskog porijekla;

(c) tačka 1.9.5 Dijela I Priloga II dodavanjem dodatnih odredbi koje se odnose na sporazume između operatora poljoprivrednih gazdinstava, ili izmjenom dodatih odredbi;

(d) tačka 1.10.1 Dela I Priloga II dodavanjem dodatnih mjera za upravljanje štetočinama i korovima, ili izmjenom tih dodatnih mjera;

(e) Dio I Priloga II dodavanjem dodatnih detaljnih pravila i praksi uzgajanja za određene biljke i biljne proizvode, uključujući pravila za klice sjemena, ili izmjenom tih dodatnih pravila.

Član 13

Posebne odredbe za stavljanje na tržište biljnog reproduktivnog materijala organskog heterogenog materijala

1. Biljni reproduktivni materijal organskog heterogenog materijala može se staviti na tržište bez poštovanja zahtjeva za registraciju i bez poštovanja kategorija sertifikacije preosnovnog, osnovnog i sertifikovanog materijala ili zahtjeva za drugim kategorijama, koji su navedeni u

Direktivama 66/401/EEC, 66/402/EEC, 68/193/EEC, 98/56/EC, 2002/53/EC, 2002/54/EC, 2002/55/EC, 2002/56/EC, 2002/57/EC, 2008/72/EC i 2008/90/EC ili propisima donijetim u skladu s tim Direktivama.

2. Biljni reproduktivni materijal organskog heterogenog materijala, kako je navedeno u stavu 1, može se staviti na tržište nakon obavještenja o organskom heterogenom materijalu koje je dostavio dobavljač odgovornim zvaničnim tijelima navedenim u Direktivama 66/401/EEC, 66/402/EEC, 68/193/EEC, 98/56/EC, 2002/53/EC, 2002/54/EC, 2002/55/EC, 2002/56/EC, 2002/57/EC, 2008/72/EC i 2008/90/EC, putem dosijea koji sadrži:

(a) kontakt podatke podnosioca zahtjeva;

(b) vrstu i naziv organskog heterogenog materijala;

(c) opis glavnih agronomskih i fenotipskih karakteristika koje su zajedničke toj grupi biljaka, uključujući metode uzgoja, dostupne rezultate testova na te karakteristike, zemlju proizvodnje i korišćenje roditeljskog materijala;

(d) izjavu podnosioca zahtjeva o istinitosti elemenata u tačkama (a), (b) i (c); i

(e) reprezentativni uzorak.

To obavještenje se šalje preporučenom poštom, ili putem drugog sredstva komunikacije prihvaćenog od strane zvaničnih tijela, s potvrdom o prijemu.

Tri mjeseca nakon datuma prikazanog na potvrdi o prijemu, pod uslovom da nijesu zatražene dodatne informacije ili da nije saopštena formalna odbijenica dobavljaču iz razloga nepotpunosti dosijea ili neusklađenosti kako je definisano u članu 3(57), smatra se da je odgovorno zvanično tijelo priznalo obavještenje i njegov sadržaj.

Nakon što je izričito ili prećutno priznalo obavještenje, odgovorno zvanično tijelo može pristupiti upisivanju organskog heterogenog materijala u bazu podataka. To upisivanje je besplatno za dobavljača.

Upisivanje bilo kog organskog heterogenog materijala dostavlja se nadležnim organima drugih članica i Komisiji.

Takav organski heterogeni materijal mora da ispuni zahtjeve propisane delegiranim aktima usvojenim u skladu sa stavom 3.

3. Komisija je ovlašćena da donese delegirane akte u skladu s članom 54 kojima se dopunjuje ovaj Propis postavljanjem pravila kojima se upravlja proizvodnjom i stavljanjem na tržište biljnog reproduktivnog materijala organskog heterogenog materijala posebnih rodova ili vrsta, u vezi sa:

(a) opisom organskog heterogenog materijala, uključujući relevantne metode uzgoja i proizvodnje i korišćeni roditeljski materijal;

(b) minimalnim zahtjevima kvaliteta za sjemenske partije, uključujući identitet, specifičnu čistoću, stopu klijanja i sanitarni kvalitet;

(c) označavanjem i pakovanjem;

(d) informacijama i uzorcima proizvodnje koje treba da drže profesionalni operatori;

(e) dje je primjenljivo, održavanjem organskog heterogenog materijala.

Član 14

Pravila za stočarsku proizvodnju

1. Operatori stočarske proizvodnje moraju se pridržavati, posebno, detaljnih pravila proizvodnje navedenih u Dijelu II Priloga II i bilo kojih sprovodbenih akata navedenih u stavu 3 ovog člana.

2. Komisija je ovlašćena da donese delegirane akte u skladu s članom 54 kojima se mijenjaju:

(a) tačke 1.3.4.2, 1.3.4.4.2 i 1.3.4.4.3 Dijela II Priloga II smanjenjem procjenata u vezi sa porijeklom životinja, kada se utvrdi dovoljna dostupnost na tržištu Unije organskih životinja;

(b) tačka 1.6.6 Dijela II Priloga II u vezi sa ograničenjem organskog azota povezanim s ukupnom gustinom zbijenosti stoke;

(c) tačka 1.9.6.2(b) Dijela II Priloga II u vezi sa hranjenjem pčelinjih zajednica;

(d) tačke 1.9.6.3(b) i (e) Dijela II Priloga II u vezi sa prihvatljivim tretmanima za dezinfekciju košnica i metodama i tretmanima za borbu protiv *Varroa destructor*;

(e) Dio II Priloga II dodavanjem detaljnih pravila o proizvodnji stoke za vrste drugačije od onih regulisanih u tom Dijelu 17. juna 2018, ili izmjenom tih dodatnih pravila, u vezi sa:

(I) izuzećima u vezi sa porijklom životinja;

(II) ishranom;

(III) stanovanjem i praksama uzgoja;

(IV) zdravstvenom zaštitom;

(V) dobrobiti životinja.

3. Komisija će, dje je to prikladno, donijeti sprovodne akte u vezi s Dijelom II Priloga II pružajući pravila o:

(a) minimalnom periodu koji treba poštovati za hranjenje sisančadi majčinim mlijekom, navedenim u tački 1.4.1(g);

(b) gustini zbijenosti i minimalnoj površini za unutrašnje i spoljašnje prostore koje treba poštovati za određene vrste stoke kako bi se osiguralo da su razvojne, fiziološke i etološke potrebe životinja zadovoljene u skladu s tačkama 1.6.3, 1.6.4 i 1.7.2,

(c) karakteristike i tehničke zahtjeve za minimalnu površinu za unutrašnje i spoljašnje prostore;

(d) karakteristike i tehničke zahtjeve za zgrade i ograde za sve vrste stoke osim pčela, kako bi se osiguralo da su razvojne, fiziološke i etološke potrjebe životinja zadovoljene u skladu sa tačkom 1.7.2;

(e) zahtjeve za vegetaciju i karakteristike zaštićenih objekata i otvorenih prostora.

Ti sprovodbeni akti usvojiće se u skladu sa postupkom prijegleda koji je predviđen u članu 55(2).

Član 15

Pravila proizvodnje algi i akvakulturnih životinja

1. Operatori koji proizvode alge i akvakulturne životinje moraju se pridržavati, posebno, detaljnih pravila proizvodnje navedenih u Dijelu III Priloga II i bilo kojih sprovodbenih akata navedenih u stavu 3 ovog člana.

2. Komisija je ovlašćena da donese delegirane akte u skladu s članom 54 kojima se mijenjaju:

(a) tačka 3.1.3.3 Dijela III Priloga II u vezi sa hranom za mesojede akvakultivne životinje;

(b) tačka 3.1.3.4 Dijela III Priloga II dodavanjem daljih specifičnih pravila o hrani za određene akvakulturne životinje, ili izmjenom tih dodatnih pravila;

(c) tačka 3.1.4.2 Dijela III Priloga II u vezi sa veterinarskim tretmanima za akvakulturne životinje;

(d) Dio III Priloga II dodavanjem dodatnih detaljnih uslova po vrsti za upravljanje roditeljskim materijalom, uzgoj i proizvodnju juvenilnih jedinki, ili izmijenom tih dodatnih detaljnih uslova.

3. Komisija će, dje je to prikladno, donijeti sprovodne akte kojima se utvrđuju detaljna pravila po vrsti ili po grupi vrsta o gustini zbijenosti, i o specifičnim karakteristikama za sisteme proizvodnje i sisteme zadržavanja, kako bi se osiguralo da se zadovolje specifične potrebe vrsta.

Ti sprovodbeni akti usvojiće se u skladu sa postupkom prijegleda koji je predviđen u članu 55(2).

4. U svrhu ovog člana i Dijela III Priloga II, 'gustina zbijenosti' znači živa masa akvakulturnih životinja po kubnom metru vode u bilo koje vrijeme tokom faze uzgoja i, u slučaju plosnatih riba i škampa, težina po kvadratnom metru površine.

Član 16

Pravila proizvodnje prerađene hrane

1. Operatori koji proizvode prerađenu hranu moraju se pridržavati, posebno, detaljnih pravila proizvodnje navedenih u Dijelu IV Priloga II i bilo kojih sprovodbenih akata navedenih u stavu 3 ovog člana.

2. Komisija je ovlašćena da donese delegirane akte u skladu s članom 54 kojima se menjaju:

(a) tačka 1.4 Dijela IV Priloga II u vezi s preventivnim mjerama i mjerama predostrožnosti koje treba preduzeti od strane operatora;

(b) tačka 2.2.2 Dijela IV Priloga II u vezi sa vrstama i sastavom proizvoda i supstanci koje su dozvoljene za upotrijebu u prerađenoj hrani, kao i uslovima pod kojima se mogu koristiti;

(c) tačka 2.2.4 Dijela IV Priloga II u vezi sa izračunavanjem procenta poljoprivrednih sastojaka navedenih u tačkama (a)(ii) i (b)(i) člana 30(5), uključujući aditive za hranu odobrene u skladu s članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji koji se smatraju poljoprivrednim sastojcima u svrhu takvih izračunavanja.

Ti delegirani akti neće uključivati mogućnost korišćenja aroma ili aroma pripravaka koji nijesu ni prirodni, u smislu člana 16(2), (3) i (4) Regulative (EZ) br. 1334/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta (20), niti organski.

3. Komisija može donijeti sprovodne akte kojima se utvrđuju tehničke tehnike dozvoljene u obradi prehrambenih proizvoda.

Ti sprovodbeni akti usvojiće se u skladu sa postupkom pregleda koji je predviđen u članu 55(2).

Član 17

Pravila proizvodnje prerađene stočne hrane

1. Operatori koji proizvode prerađenu stočnu hranu moraju se pridržavati, posebno, detaljnih pravila proizvodnje navedenih u Dijelu V Priloga II i bilo kojih sprovodbenih akata navedenih u stavu 3 ovog člana.

2. Komisija je ovlašćena da donese delegirane akte u skladu s članom 54 kojima se menjaju:

(a) tačka 1.2 Dijela V Priloga II u vezi sa sastavom, formulacijama i nivoom unosa hranjivih sastojaka u prerađenu stočnu hranu;

(b) tačka 1.4 Dijela V Priloga II u vezi s prevntivnim mjerama i mjerama predostrožnosti koje treba preduzeti od strane operatora.

3. Komisija može donijeti sprovodne akte kojima se utvrđuju tehnike dozvoljene u proizvodnji prerađene stočne hrane.

Ti sprovedbeni akti usvojiće se u skladu sa postupkom pregleda koji je predviđen u članu 55(2).

Član 18

Pravila proizvodnje za vino

1. Operatori koji proizvode proizvode iz vinske industrije moraju se pridržavati, posebno, detaljnih pravila proizvodnje navedenih u Dijelu VI Priloga II.
2. Komisija je ovlašćena da donosi delegirane akte u skladu sa članom 54 kojima se mijenja:

(a) tačka 3.2 Dijela VI Priloga II dodavanjem daljih enoloških praksi, procesa i tretmana koji su zabranjeni, ili izmjenom tih dodatih elemenata;

(b) tačka 3.3 Dijela VI Priloga II.

Član 19

Pravila proizvodnje za kvasac koji se koristi kao hrana ili hrana za životinje

1. Operatori koji proizvode kvasac koji se koristi kao hrana ili hrana za životinje moraju se pridržavati, posebno, detaljnih pravila proizvodnje navedenih u Dijelu VII Priloga II.
2. Komisija je ovlašćena da donosi delegirane akte u skladu sa članom 54 kojima se mijenja tačka 1.3 Dijela VII Priloga II dodavanjem daljih detaljnih pravila za proizvodnju kvasca, ili izmjenom tih dodatih pravila.

Član 20

Odsustvo određenih pravila proizvodnje za određene vrste stoke i vrste akvakulturnih životinja

Do donošenja:

(a) dodatnih opštih pravila za druge vrste stoke osim onih regulisanih u tački 1.9 Dijela II Priloga II u skladu sa tačkom (e) člana 14(2);

(b) izvršnih akata navedenih u članu 14(3) za vrste stoke; ili

(c) izvršnih akata navedenih u članu 15(3) za vrste ili grupe vrsta akvakulturnih životinja;

članica može primjeniti detaljna nacionalna pravila proizvodnje za određene vrste ili grupe vrsta životinja u vezi sa elementima koji treba da budu obuhvaćeni mjerama navedenim u tačkama (a), (b) i (c), pod uslovom da su ta nacionalna pravila u skladu sa ovom Regulativom, i pod uslovom

da ne zabranjuju, ne ograničavaju ili ne ometaju stavljanje na tržište proizvoda koji su proizvedeni van njene teritorije i koji ispunjavaju ovu Regulativu.

Član 21

Pravila proizvodnje za proizvode koji ne spadaju u kategorije proizvoda navedene u članovima 12. do 19.

1. Komisija je ovlašćena da donosi delegirane akte u skladu sa članom 54 kojima se mijenja Prilog II dodavanjem detaljnih pravila proizvodnje, kao i pravila o obavezi konverzije, za proizvode koji ne spadaju u kategorije proizvoda navedene u članovima 12. do 19., ili izmjenom tih dodatih pravila.

Ti delegirani akti treba da se zasnivaju na ciljevima i principima organske proizvodnje utvrđenim u Poglavlju II i da se pridržavaju opštih pravila proizvodnje utvrđenih u članovima 9, 10 i 11, kao i postojećih detaljnih pravila proizvodnje utvrđenih za slične proizvode u Prilogu II. Oni treba da utvrde zahtjeve koji se odnose, posebno, na tretmane, prakse i inpute koji su dozvoljeni ili zabranjeni, ili periode konverzije za odgovarajuće proizvode. 2.

2. U odsustvu detaljnih pravila proizvodnje navedenih u stavu 1:

(a) operatori moraju, što se tiče proizvoda navedenih u stavu 1, pridržavati se načela utvrđenih u članovima 5. i 6., mutatis mutandis sa načelima utvrđenim u članu 7, i opštih pravila proizvodnje utvrđenih u članovima 9. do 11.;

(b) članica može, što se tiče proizvoda navedenih u stavu 1, primijeniti detaljna nacionalna pravila proizvodnje, pod uslovom da su ta pravila u skladu sa ovom Regulativom, i pod uslovom da ne zabranjuju, ne ograničavaju ili ne ometaju stavljanje na tržište proizvoda koji su proizvedeni van njene teritorije i koji ispunjavaju ovu Regulativu.

Član 22

Pravila proizvodnje u vanrednim slučajevima

1. Komisija je ovlašćena da donosi delegirane akte u skladu sa članom 54 kojima se dopunjuje ova Regulativa utvrđivanjem:

(a) kriterijuma za utvrđivanje da li situacija ispunjava uslove katastrofalnih okolnosti koje proizlaze iz "nezgodnih klimatskih događaja", "bolesti životinja", "ekoloških incidenata", "prirodnih katastrofa" ili "katastrofalnih događaja", kako je definisano u tačkama (h), (i), (j), (k) i (l) člana 2(1) Regulative (EU) br. 1305/2013, odnosno bilo koju sličnu situaciju;

(b) specifičnih pravila, uključujući moguća izuzeća od ove Regulative, o načinu postupanja članica u takvim katastrofalnim okolnostima ako odluče da primijene ovaj član; i

(c) specifičnih pravila o nadgledanju i izveštavanju u takvim slučajevima.

Ti kriterijumi i pravila su podložni principima organske proizvodnje utvrđenim u Poglavlju II.

2. Ako članica formalno prizna događaj kao prirodnu katastrofu u smislu člana 18(3) ili člana 24(3) Regulative (EU) br. 1305/2013, i taj događaj onemogući poštovanje pravila proizvodnje utvrđenih ovom Regulativom, ta članica može odobriti izuzeće od pravila proizvodnje u ograničenom periodu dok se organska proizvodnja ne može ponovo uspostaviti, pod uslovom da se pridržava principa utvrđenih u Poglavlju II i svakog delegiranog akta donijetog u skladu sa stavom 1.

3. Članice mogu preduzeti mjere u skladu sa delegiranim aktom navedenim u stavu 1 da bi omogućile nastavak ili ponovno pokretanje organske proizvodnje u slučaju katastrofalnih okolnosti.

Član 23

Prikupljanje, pakovanje, transport i skladištenje

1. Operatori moraju osigurati da se organski proizvodi i proizvodi u konverziji prikupljaju, pakuju, transportuju i skladište u skladu sa pravilima utvrđenim u Prilogu III.

Komisija je ovlašćena da donosi delegirane akte u skladu sa članom 54 kojima se mijenja:

(a) Odeljak 2 Priloga III;

(b) Odeljke 3, 4 i 6 Priloga III dodavanjem daljih posebnih pravila za transport i prijem odgovarajućih proizvoda, ili izmjenom tih dodatih pravila.

Član 24

Odobrenje proizvoda i supstanci za upotrijebu u organskoj proizvodnji

1. Komisija može odobriti određene proizvode i supstance za upotrijebu u organskoj proizvodnji i uključiti sve takve odobrene proizvode i supstance u restriktivne liste, za slijedeće svrhe:

(a) kao aktivne supstance koje se koriste u sredstvima za zaštitu bilja;

(b) kao đubriva, sredstva za kondicioniranje zemljišta i hraniva;

(c) kao ne-organski materijali za ishranu biljnog, algijskog, životinjskog ili kvasnog porijekla ili kao materijali za ishranu mikrobnog ili mineralnog porijekla;

(d) kao aditivi za ishranu i sredstva za preradu;

(e) kao proizvodi za čišćenje i dezinfekciju ribnjaka, kaveza, rezervoara, staza, zgrada ili postrojenja koja se koriste za proizvodnju životinja;

(f) kao proizvodi za čišćenje i dezinfekciju zgrada i postrojenja koja se koriste za proizvodnju biljaka, uključujući skladištenje na poljoprivrednom gazdinstvu;

(g) kao proizvodi za čišćenje i dezinfekciju u postrojenjima za preradu i skladištenje.

2. Osim proizvoda i supstanci odobrenih u skladu sa stavom 1, Komisija može odobriti određene proizvode i supstance za upotrebu u proizvodnji prerađene organske hrane i kvasca koji se koristi kao hrana ili hrana za životinje, i uključiti sve takve odobrene proizvode i supstance u restriktivne liste, za sljedeće svrhe:

(a) kao aditivi za hranu i srejedstva za preradu;

(b) kao ne-organski poljoprivredni sastojci koji se koriste za proizvodnju prerađene organske hrane;

(c) kao sredstva za preradu kvasca i proizvoda od kvasca.

3. Odobravanje proizvoda i supstanci navedenih u stavu 1 za upotrebu u organskoj proizvodnji podliježe principima utvrđenim u Poglavlju II i sljedećim kriterijumima, koji se procenjuju kao cjelina:

(a) oni su neophodni za održivu proizvodnju i za upotrebu za koju su namijenjeni;

(b) svi predmetni proizvodi i supstance su biljnog, algijskog, životinjskog, mikrobnog ili mineralnog porijekla, osim u slučajevima kada proizvodi ili supstance iz takvih izvora nijesu dostupni u dovoljnim količinama ili kvalitetima ili kada alternativa nije dostupna;

(c) u slučaju proizvoda navedenih u tački (a) stav 1:

(I) njihova upotreba je neophodna za kontrolu štetočina za koje druge biološke, fizičke ili uzgojne alternative, prakse uzgajanja ili druge efikasne prakse upravljanja nijesu dostupne;

(II) ako takvi proizvodi nijesu biljnog, algijskog, životinjskog, mikrobnog ili mineralnog porijekla i ako nijesu identični svojoj prirodnoj formi, uslovi za njihovu upotrebu isključuju bilo kakav direktan kontakt sa jestivim djelovima biljke;

(d) u slučaju proizvoda navedenih u tački (b) stav 1, njihova upotreba je neophodna za izgradnju ili održavanje plodnosti zemljišta ili za ispunjavanje specifičnih nutritivnih zahtjeva biljaka, ili za specifične svrhe kondicioniranja zemljišta;

(e) u slučaju proizvoda navedenih u tačkama (c) i (d) stav 1:

(I) njihova upotreba je neophodna za održavanje zdravlja, dobrobiti i vitalnosti životinja i doprinosi odgovarajućoj ishrani koja zadovoljava fiziološke i etološke potrebe predmetnih vrsta ili je njihova upotreba neophodna za proizvodnju ili očuvanje hrane jer proizvodnja ili očuvanje hrane nije moguća bez korišćenja takvih supstanci;

(II) hrana mineralnog porijekla, tragovi elemenata, vitamini ili provitamini su prirodnog porijekla, osim u slučajevima kada proizvodi ili supstance iz takvih izvora nijesu dostupni u dovoljnim količinama ili kvalitetima ili kada alternativa nije dostupna;

(III) upotreba ne-organskih materijala za ishranu biljnog ili životinjskog porijekla je neophodna jer materijali za ishranu biljnog ili životinjskog porijekla proizvedeni u skladu sa pravilima organske proizvodnje nijesu dostupni u dovoljnoj količini;

(IV) upotreba ne-organskih začina, bilja i melase je neophodna jer takvi proizvodi nijesu dostupni u organskom obliku; oni moraju biti proizvedeni ili pripremljeni bez hemijskih rastvarača i njihova upotreba je ograničena na 1 % ukupne ishrane za određenu vrstu, izračunato godišnje kao procenat suve materije hrane porijeklom iz poljoprivrede.

4. Odobravanje proizvoda i supstanci navedenih u stavu 2 za upotrebu u proizvodnji prerađene organske hrane ili za proizvodnju kvasca koji se koristi kao hrana ili hrana za životinje podliježe principima utvrđenim u Poglavlju II i sljedijećim kriterijumima, koji se procjenjuju kao cjelina:

(a) alternativni proizvodi ili supstance odobreni u skladu sa ovim članom ili tehnike koje su u skladu sa ovom Regulativom nijesu dostupni;

(b) bilo bi nemoguće proizvesti ili očuvati hranu ili ispuniti date dijetetske zahtjeve propisane na osnovu zakonodavstva Unije bez korišćenja tih proizvoda i supstanci;

(c) oni se nalaze u prirodi i mogu biti podvrgnuti samo mehaničkim, fizičkim, biološkim, enzimatskim ili mikrobnim procesima, osim u slučajevima kada proizvodi ili supstance iz takvih izvora nijesu dostupni u dovoljnim količinama ili kvalitetima;

(d) organski sastojak nije dostupan u dovoljnoj količini.

5. Odobravanje upotrebe hemijski sintetisanih proizvoda i supstanci, u skladu sa stavovima 1 i 2 ovog člana, strogo je ograničena na slučajeve kada bi upotreba spoljnih inputa navedenih u tački (g) člana 5 doprinijela neprihvatljivim uticajima na životnu sredinu.

6. Komisija je ovlašćena da donosi delegirane akte u skladu sa članom 54 kojima se mijenja stav 3 i 4 ovog člana dodavanjem dodatnih kriterijuma za odobrenje proizvoda i supstanci navedenih u stavovima 1 i 2 ovog člana za upotrebu u organskoj proizvodnji uopšte, i u proizvodnji prerađene organske hrane posebno, kao i dodatnih kriterijuma za povlačenje takvih odobrenja, ili izmjenom tih dodatnih kriterijuma.

7. Ako članica smatra da bi proizvod ili supstanca trebalo dodati ili povući sa liste autorizovanih proizvoda i supstanci navedenu u stavovima 1 i 2, ili da bi specifikacije upotrebe navedene u pravilima proizvodnje trebalo izmijeniti, osiguraće da se dosije sa razlozima za uključivanje, povlačenje ili druge izmjene zvanično pošalje Komisiji i drugim članicama i bude javno dostupan, pod uslovom da je u skladu sa zakonodavstvom Unije i nacionalnim propisima o zaštiti podataka.

Komisija će objaviti sve zahtjeve navedene u ovom stavu.

8. Komisija će redovno pregledati liste navedene u ovom članu.

Lista ne-organskih sastojaka navedena u tački (b) stav 2 pregledaće se najmanje jednom godišnje.

9. Komisija će donijeti sprovođene akte koji se odnose na odobrenje ili povlačenje odobrenja proizvoda i supstanci u skladu sa stavovima 1 i 2 koje mogu biti korišćene u organskoj proizvodnji uopšte i u proizvodnji prerađene organske hrane posebno, i uspostaviti postupke koji se moraju poštovati za takva odobrenja i liste takvih proizvoda i supstanci i, dje je to prikladno, njihov opis, sastavni zahtjevi i uslovi za upotrebu.

Ti sprovodbeni akti će biti donijeti u skladu sa postupkom pregleda navedenim u članu 55(2).

Član 25

Odobrenje ne-organskih poljoprivrednih sastojaka za proizvodnju prerađene organske hrane od strane država članica

1. Ukoliko je potrebno kako bi se osigurao pristup određenim poljoprivrednim sastojcima, a ti sastojci nijesu dostupni u organskom obliku u dovoljnoj količini, država članica može, na zahtjev operatora, privrijemeno odobriti upotrijebu ne-organskih poljoprivrednih sastojaka za proizvodnju prerađene organske hrane na svojoj teritoriji u roku od najviše šest mjeseci. To odobrenje važi za sve operatore u toj državi članici.
2. Država članica odmah obavještava Komisiju i druge države članice, putem računarskog sistema koji omogućava elektronsku razmjenu dokumenata i informacija koje je Komisija stavila na raspolaganje, o svakom odobrenju datom za svoju teritoriju u skladu sa stavom 1.
3. Država članica može produžiti odobrenje predviđeno u stavu 1 dva puta u roku od najviše šest mjeseci svaki put, pod uslovom da nijedna druga država članica nije prigovorila ukazujući, putem sistema navedenog u stavu 2, da su takvi sastojci dostupni u organskom obliku u dovoljnoj količini.
4. Kontrolni organ ili kontrolno tijelo priznato u skladu sa članom 46(1) može dati privrijemeno odobrenje, kako je navedeno u stavu 1 ovog člana, operatorima u trećim zemljama koji traže takvo odobrenje i koji su podvrgnuti kontrolama tog kontrolnog organa ili kontrolnog tijela, pod uslovom da su ispunjeni uslovi tog stava u trećoj zemlji u kojoj se obavljaju kontrole. Odobrenje se može produžiti za najviše dva puta po šest mjeseci.
5. Ukoliko, nakon dva produženja privrijemenog odobrenja, država članica smatra, na osnovu objektivnih informacija, da dostupnost takvih sastojaka u organskom obliku i dalje nije dovoljna da bi se zadovoljile kvalitativne i kvantitativne potrebe operatora, može podnijeti zahtjev Komisiji u skladu sa članom 24(7).

Član 26

Prikupljanje podataka o dostupnosti na tržištu organskog biljnog reproduktivnog materijala i biljnog reproduktivnog materijala iz perioda konverzije, organskih životinja i juvenilnih životinja iz organske akvakulture

1. Svaka država članica će osigurati da se redovno ažurira baza podataka za popisivanje biljnog reproduktivnog materijala i biljnog reproduktivnog materijala iz perioda konverzije, isključujući presađene biljke, ali uključujući sadni materijal krompira, koji je dostupan na njenoj teritoriji.

2. Države članice će imati uspostavljene sisteme koji omogućavaju operatorima koji trguju biljnim reproduktivnim materijalom i biljnim reproduktivnim materijalom iz perioda konverzije, organskim životinjama ili juvenilnim životinjama iz organske akvakulture, a koji su u mogućnosti da ih ponude u dovoljnim količinama i u razumnom roku, da na dobrovoljnoj osnovi, besplatno, zajedno sa svojim imenima i kontakt podacima, daju informacije o sljedećem:

(a) biljnom reproduktivnom materijalu i biljnom reproduktivnom materijalu iz perioda konverzije, kao što su materijal za reprodukciju biljaka organskog heterogenog materijala ili organskih sorti pogodnih za organsku proizvodnju, isključujući presađene biljke, ali uključujući sadni materijal krompira, koji je dostupan; količinu tog materijala; i period godine njegove dostupnosti; takav materijal treba biti naveden koristeći barem latinski naučni naziv;

(b) organskim životinjama za koje se može predvidjeti izuzeće u skladu sa tačkom 1.3.4.4. tačkom dijela II Priloga II; brojem dostupnih životinja kategorisanih prema polu; informacijama, ako je relevantno, koje se odnose na različite vrste životinja u vezi sa dostupnim rasama i sojevima; rasama životinja; uzrastom životinja; i svim drugim relevantnim informacijama;

(c) juvenilnim životinjama iz organske akvakulture dostupnim na posjedu i njihovom zdravstvenom stanju u skladu sa Direktivom Savjeta 2006/88/EC (21) i kapacitetu proizvodnje za svaku vrstu akvakulture.

3. Države članice takođe mogu uspostaviti sisteme koji omogućavaju operatorima koji trguju rasama i sojevima prilagođenim organskoj proizvodnji u skladu sa tačkom 1.3.3 dijela II Priloga II ili organskim pilićima i koji su u mogućnosti da snabdiju te životinje u dovoljnim količinama i u razumnom roku, da na dobrovoljnoj osnovi, besplatno, zajedno sa imenima i kontakt podacima, daju relevantne informacije.

4. Operatori koji odluče da uključe informacije o materijalu za reprodukciju biljaka, životinjama ili juvenilnim životinjama iz organske akvakulture u sisteme navedene u stavovima 2 i 3, moraju osigurati da se informacije redovno ažuriraju, i moraju osigurati da se informacije uklone sa lista čim materijal za reprodukciju biljaka, životinje ili juvenilne životinje akvakulture više nijesu dostupni.

5. U svrhu stavova 1, 2 i 3, države članice mogu nastaviti koristiti relevantne informacione sisteme koji su već u upotrijebi.

6. Komisija će javno objaviti linkove ka svakoj nacionalnoj bazi podataka ili sistemu na posebnom internet sajtu Komisije, kako bi omogućila korisnicima pristup tim bazama podataka ili sistemima u cijeloj Uniji.

7. Komisija može donijeti izvršne akte koji pružaju:

(a) tehničke detalje za uspostavljanje i održavanje baza podataka navedenih u stavu 1 i sistema navedenih u stavu 2;

(b) specifikacije u vezi sa prikupljanjem informacija navedenih u stavu 1 i 2;

(c) specifikacije u vezi sa aranžmanima za učešće u bazama podataka navedenim u stavu 1 i u sistemima navedenim u stavovima 2 i 3; i

(d) detalje u vezi sa informacijama koje treba dostaviti od strane država članica u skladu sa članom 53(6).

Ti izvršni akti će biti donijeti u skladu sa postupkom prijegleda navedenim u članu 55(2).

Član 27

Obaveze i postupci u slučaju sumnje u neusaglašenost

Ako operator sumnja da proizvod koji je proizveo, pripremio, uvezao ili dobio od drugog operatora nije u skladu s ovim propisom, taj operator treba, uzimajući u obzir član 28(2):

(a) identifikovati i odvojiti sumnjivi proizvod;

(b) provjeriti može li se sumnja potvrditi;

(c) ne stavljati sumnjivi proizvod na tržište kao organski ili proizvod u konverziji i ne koristiti ga u organskoj proizvodnji, osim ako se sumnja ne može otkloniti;

(d) ako je sumnja potvrđena ili je nije moguće otkloniti, odmah obavijestiti nadležni organ ili, dje je to prikladno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo i pružiti mu dostupne elemente, ako je potrebno;

(e) potpuno sarađivati s nadležnim organom ili, dje je to prikladno, s kontrolnim organom ili kontrolnim tijelom u provjeri i identifikaciji razloga sumnjive neusaglašenosti.

Član 28

Mjere predostrožnosti za izbjegavanje prisustva neodobrenih proizvoda i supstanci

1. Da bi se izbjegla kontaminacija proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene u skladu sa prvom podtačkom člana 9(3) za upotrijebu u organskoj proizvodnji, operatori treba da preduzmu sljedeće mjere predostrožnosti na svakom koraku proizvodnje, pripreme i distribucije:

(a) Uvesti i održavati mjere koje su proporcionalne i primjerene kako bi se identifikovali rizici kontaminacije organske proizvodnje i proizvoda s neodobrenim proizvodima ili supstancama, uključujući sistematsko identifikovanje kritičnih procedura;

(b) Uvesti i održavati mjere koje su proporcionalne i primjerene kako bi se izbjegli rizici kontaminacije organske proizvodnje i proizvoda s neodobrenim proizvodima ili supstancama;

(c) Redovno preispitivati i prilagođavati takve mjere; i

(d) Poštovati druge relevantne zahtjeve ovog propisa koji osiguravaju razdvajanje organskih, proizvoda u konverziji i ne-organskih proizvoda.

2. Ako operator sumnja, zbog prisustva proizvoda ili supstance koja nije odobrena u skladu sa prvom podtačkom člana 9(3) za upotrijebu u organskoj proizvodnji u proizvodu koji je namijenjen za upotrijebu ili stavljanje na tržište kao organski ili proizvod u konverziji, da predmetni proizvod nije u skladu s ovim propisom, operator treba:

(a) Identifikovati i odvojiti sumnjivi proizvod;

(b) Provjeriti može li se sumnja potvrditi;

(c) Ne stavljati sumnjivi proizvod na tržište kao organski ili proizvod u konverziji i ne koristiti ga u organskoj proizvodnji, osim ako se sumnja ne može otkloniti;

(d) Dje je sumnja potvrđena ili je nije moguće otkloniti, odmah obavijestiti nadležni organ ili, dje je to prikladno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, i pružiti mu dostupne elemente, ako je potrebno;

(e) Potpuno sarađivati s nadležnim organom ili, dje je to prikladno, s kontrolnim organom kontrolnim tijelom u identifikaciji i provjeri razloga prisustva neodobrenih proizvoda ili supstanci.

3. Komisija može donijeti sprovedbene akte kojima se utvrđuju jedinstvena pravila kako bi se precizirali:

(a) Proceduralni koraci koje treba slijediti od strane operatora u skladu s tačkama (a) do (e) stavka 2 i relevantna dokumenta koja treba dostaviti;

(b) Proporcionalne i primjerene mjere koje treba preduzeti i pregledati od strane operatora kako bi se identifikovali i izbjegli rizici kontaminacije u skladu s tačkama (a), (b) i (c) stavka 1.

Ti sprovedbeni akti donose se u skladu s postupkom preleda koji je naveden u članu 55(2).

Član 29

Mjere koje treba preduzeti u slučaju prisustva proizvoda ili supstanci koje nijesu odobrene u organskoj proizvodnji

1. Kada nadležni organ, ili, gdje je to prikladno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, dobije potkrepljene informacije o prisustvu proizvoda ili supstanci koje nijesu odobrene prema prvoj podtački člana 9(3) za upotrijebu u organskoj proizvodnji, ili je obavješten od strane operatora u skladu s tačkom (d) člana 28(2), ili otkrije takve proizvode ili supstance u organskom ili proizvodu u konverziji:

(a) Odmah će sprovesti zvaničnu istragu u skladu s Regulativom (EU) 2017/625 s ciljem utvrđivanja izvora i uzroka kako bi se provjerila usaglašenost s prvom podtačkom člana 9(3) i s članom 28(1); takva istraga će biti završena što je prije moguće, u razumnom roku, i uzimajući u obzir trajnost proizvoda i složenost slučaja;

(b) Privrijemeno će zabraniti stavljanje na tržište proizvoda kao organskih ili proizvoda u konverziji i njihovu upotrijebu u organskoj proizvodnji do rezultata istrage navedene u tački (a).

2. Proizvod koji je pod istragom ne smije se prodavati kao organski ili proizvod u konverziji niti koristiti u organskoj proizvodnji ako nadležni organ, ili, gdje je to prikladno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, utvrdi da je operator:

(a) Koristio proizvode ili supstance koje nijesu odobrene prema prvoj podtački člana 9(3) za upotrijebu u organskoj proizvodnji;

(b) Nije preduzeo mjere predostrožnosti navedene u članu 28(1); ili

(c) Nije preduzeo mjere kao odgovor na relevantne prethodne zahtjeve nadležnih vlasti, organa za kontrolu ili tijela za kontrolu.

3. Operatoru koji je pod istragom pružiće se prilika da komentariše rezultate istrage navedene u tački (a) stavka 1. Nadležni organ, ili, gdje je to prikladno, organ za kontrolu ili tijelo za kontrolu, vodiće evidenciju o sprovedenoj istrazi.

Ako je potrebno, operator koji je pod istragom trebaće preduzeti korektivne mjere kako bi se izbjegla buduća kontaminacija.

4. Do 31. decembra 2025. godine, Komisija će predstaviti izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu o sprovođenju ovog člana, o prisustvu proizvoda i supstanci koje nijesu odobrene prema prvom podtačku člana 9(3) za upotrijebu u organskoj proizvodnji i o procjeni nacionalnih pravila navedenih u stavu 5 ovog člana. Taj izvještaj može biti praćen, gdje je to prikladno, zakonodavnim prijedlogom za dalje usklađivanje.

5. Države članice koje imaju pravila koja predviđaju da proizvodi koji sadrže više od određenog nivoa proizvoda ili supstanci koje nijesu odobrene prema prvoj podtački člana 9(3) za upotrijebu u organskoj proizvodnji ne stavljaju na tržište kao organski proizvod, mogu nastaviti da primjenjuju ta pravila, pod uslovom da ta pravila ne zabranjuju, ne ograničavaju ili ne ometaju stavljanje na tržište proizvoda proizvedenih u drugim državama članicama kao organskih proizvoda, pod uslovom da su ti proizvodi proizvedeni u skladu s ovim propisom. Države članice koje koriste ovaj stav trebaju obavijestiti Komisiju bez odlaganja.

6. Nadležni organi dokumentovaće rezultate istraga navedenih u stavu 1, kao i sve mjere koje su preduzeli u cilju formiranja najboljih praksi i daljih mjera kako bi se izbeglo prisustvo proizvoda i supstanci koje nijesu odobrene prema prvoj podtački člana 9(3) za upotrijebu u organskoj proizvodnji.

Države članice treba da stave takve informacije na raspolaganje drugim državama članicama i Komisiji putem računarskog sistema koji omogućava elektronsku razmjenu dokumenata i informacija koje su stavljene na raspolaganje od strane Komisije.

7. Države članice mogu preduzeti odgovarajuće mjere na svojoj teritoriji kako bi izbjegle neželjeno prisustvo u organskoj poljoprivredi proizvoda i supstanci koje nijesu odobrene prema prvoj podtački člana 9(3) za upotrijebu u organskoj proizvodnji. Takve mjere se ne smiju zabraniti, ograničiti ili ometati stavljanje na tržište proizvoda proizvedenih u drugim državama članicama kao organskih ili proizvoda u konverziji, pod uslovom da su ti proizvodi proizvedeni u skladu s ovim propisom. Države članice koje koriste ovaj stav treba da obaveste Komisiju i druge države članice bez odlaganja.

8. Komisija će donijeti sprovedbene akte kojima će se utvrditi jedinstvena pravila kako bi se preciziralo:

(a) Metodologija koja će se primjenjivati od strane nadležnih organa, ili, gdje je to prikladno, od strane kontrolnih organa ili kontrolnih tijela, za detekciju i procjenu prisustva proizvoda i supstanci koje nijesu odobrene prema prvoj podtački člana 9(3) za upotrijebu u organskoj proizvodnji;

(b) Detalji i format informacija koje će države članice staviti na raspolaganje Komisiji i drugim državama članicama u skladu sa stavom 6 ovog člana.

Ti sprovedbeni akti donose se u skladu s postupkom prijegleda koji je naveden u članu 55(2).

9. Do 31. marta svake godine, države članice elektronskim putem treba da dostave Komisiji relevantne informacije o slučajevima kontaminacije prošle godine s proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene, otkrivene na graničnim kontrolnim punktovima, u vezi s prirodom detektovane kontaminacije, a posebno uzrokom, izvorom i nivoom kontaminacije, kao i obimom i prirodom kontaminiranih proizvoda. Ove informacije prikupiće Komisija putem računarskog sistema koji je dostupan Komisiji i koristiće se za olakšavanje formulisanja najboljih praksi za izbjegavanje kontaminacije.

POGLAVLJE IV

OZNAČAVANJE

Član 30

Korišćenje izraza koji se odnose na organsku proizvodnju

1. U cilju ovog Pravilnika, proizvod će se smatrati kao nosilac termina koji se odnose na organsku proizvodnju ukoliko, na etiketi, reklamnom materijalu ili komercijalnim dokumentima, takav proizvod, njegovi sastojci ili hraniva korišćeni za njegovu proizvodnju budu opisani u terminima koji sugeriraju kupcu da su proizvod, sastojci ili materijali za ishranu proizvedeni u skladu sa ovim Pravilnikom. Posebno, termini navedeni u Prilogu IV i njihove derivacije i diminutivi, poput "bio" i "eko", bilo sami ili u kombinaciji, mogu se koristiti širom Unije i na svakom jeziku navedenom u tom Prilogu za označavanje i reklamiranje proizvoda navedenih u članu 2(1) koji se pridržavaju ovog Pravilnika.

2. Za proizvode navedene u članu 2(1), termini navedeni u stavu 1 ovog člana ne smiju se koristiti bilo gdje u Uniji, na bilo kom jeziku navedenom u Prilogu IV, za označavanje, reklamni materijal ili komercijalne dokumente proizvoda koji ne ispunjavaju ovaj Pravilnik.

Osim toga, nijedan termin, uključujući termine korišćene u zaštitnim znakovima ili nazivima preduzeća, ili prakse, ne smije se koristiti u označavanju ili reklamiranju ako su skloni da zavedu potrošača ili korisnika sugerišući da proizvod ili njegovi sastojci ispunjavaju ovaj Pravilnik.

3. Proizvodi koji su proizvedeni tokom perioda konverzije ne smiju se označavati ili reklamirati kao organski proizvodi ili kao proizvodi u konverziji.

Međutim, reproduktivni materijal biljaka, prehrambeni proizvodi biljnog porijekla i hranljivi proizvodi biljnog porijekla koji su proizvedeni tokom perioda konverzije, a koji se pridržavaju člana 10(4), mogu se označavati i reklamirati kao proizvodi u konverziji koristeći termin "u konverziji" ili odgovarajući termin, zajedno sa terminima navedenim u stavu 1.

4. Termini navedeni u stavu 1 i 3 ne smiju se koristiti za proizvod za koji zakon Unije zahtjeva da označavanje ili reklamiranje izjavljuje da proizvod sadrži GMO, sastoji se od GMO ili je proizveden od GMO.

5. Za prerađenu hranu, termini navedeni u stavu 1 mogu se koristiti:

(a) u opisu prodaje i u listi sastojaka dje je takva lista obavezna prema zakonodavstvu Unije, pod uslovom da:

(I) prerađena hrana ispunjava pravila proizvodnje navedena u Dijelu IV Priloga II i pravila utvrđena u skladu sa članom 16(3);

(II) najmanje 95 % masenog udjela poljoprivrednih sastojaka su organski; i

(III) u slučaju aroma, one se koriste samo za prirodne aromatične supstance i prirodne aromatične preparate, označene u skladu sa članom 16(2), (3) i (4) Regulative (EZ) br. 1334/2008 i svi sastojci arome i nosači sastojaka arome u pomenutoj aromi su organski;

(b) samo u listi sastojaka, pod uslovom da:

(I) manje od 95 % masenog udjela poljoprivrednih sastojaka su organski, i pod uslovom da ti sastojci ispunjavaju pravila proizvodnje navedena u ovom Pravilniku; i

(II) prerađena hrana ispunjava pravila proizvodnje navedena u tački 1.5, 2.1(a), 2.1(b) i 2.2.1 Dijela IV Priloga II, osim pravila o ograničenoj upotrijebi ne-organskih poljoprivrednih sastojaka navedenih u tački 2.2.1 Dijela IV Priloga II, i pravila utvrđena u skladu sa članom 16(3);

(c) u opisu prodaje i u listi sastojaka, pod uslovom da:

(I) glavni sastojak je proizvod lova ili ribolova;

(II) termin naveden u stavu 1 jasno je povezan u opisu prodaje sa drugim sastojkom koji je organski i različit od glavnog sastojka;

(III) svi ostali poljoprivredni sastojci su organski; i

(IV) prerađena hrana ispunjava pravila proizvodnje navedena u tački 1.5, 2.1(a), 2.1(b) i 2.2.1 Dijela IV Priloga II, osim pravila o ograničenoj upotrijebi ne-organskih poljoprivrednih sastojaka navedenih u tački 2.2.1 Dijela IV Priloga II, i pravila utvrđena u skladu sa članom 16(3).

Lista sastojaka navedena u tačkama (a), (b) i (c) prvog podstava ovog stava treba pokazati koji sastojci su organski. Reference na organsku proizvodnju mogu se pojaviti samo u vezi sa organskim sastojcima.

Lista sastojaka navedena u tačkama (b) i (c) prvog podstava ovog stava treba uključiti navođenje ukupnog procenta organskih sastojaka u odnosu na ukupnu količinu poljoprivrednih sastojaka.

Termini navedeni u stavu 1, kada se koriste u listi sastojaka navedenoj u tačkama (a), (b) i (c) prvog podstava ovog stava, i navođenje procenta navedena u trećem podstavu ovog stava trebaju biti iste boje, identične veličine i stila slova kao i ostale navode u listi sastojaka.

6. Za prerađene hranljive proizvode, termini navedeni u stavu 1 mogu se koristiti u opisu prodaje i u listi sastojaka, pod uslovom da:

(a) prerađena hrana ispunjava pravila proizvodnje navedena u Djelovima II, III i V Priloga II i specifična pravila utvrđena u skladu sa članom 17(3);

(b) svi sastojci poljoprivrednog porijekla koji su sadržani u prerađenoj hrani su organski; i

(c) najmanje 95 % suve materije proizvoda je organsko.

7. Komisija je ovlašćena da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 54 kojima se mijenja:

(a) ovaj član dodavanjem dodatnih pravila o označavanju proizvoda navedenih u Prilogu I, ili izmjenom tih dodatnih pravila; i

(b) listu termina navedenih u Prilogu IV, uzimajući u obzir jezički razvoj u državama članicama.

8. Komisija može usvojiti sprovođenje akata kako bi postavila detaljne zahtjeve za primjenu stava 3 ovog člana.

Ti sprovedbeni akti se usvajaju u skladu sa postupkom ispitivanja predviđenim u članu 55(2).

Član 31

Označavanje proizvoda i supstanci koje se koriste u biljnoj proizvodnji

Bez obzira na obim ovog Pravilnika kako je definisan u Članu 2(1), proizvodi i supstance korišćeni u proizvodima za zaštitu bilja ili kao đubriva, poboljšivači zemljišta ili hraniva koji su odobreni u skladu sa Članovima 9 i 24 mogu nositi oznaku koja ukazuje da su ti proizvodi ili supstance odobrene za upotrjebu u organskoj proizvodnji u skladu sa ovim Pravilnikom.

Član 32

Obavezni navodi

1. Gdje proizvodi nose termine kako je navedeno u Članu 30(1), uključujući proizvode označene kao proizvodi u konverziji u skladu sa Članom 30(3):

(a) kod (brojčana oznaka) kontrolnog organa ili kontrolnog tijela čijoj kontroli podliježe operator koji je izvršio poslednju proizvodnu ili pripremnu operaciju, takođe treba da se pojavi na etiketi; i

(b) u slučaju unapred pakovane hrane, organski logo proizvodnje Evropske unije kako je navedeno u Članu 33 takođe treba da se pojavi na pakovanju, osim u slučajevima navedenim u Članu 30(3) i tačkama (b) i (c) Člana 30(5).

2. Dje se koristi organski logo proizvodnje Evropske unije, navođenje mjesta gdje su uzgajane poljoprivredne sirovine od kojih je proizvod sačinjen treba da se pojavi u istom vizuelnom polju kao i logo i treba da ima jedan od sledijećih oblika, po potrijebi:

(a) ‘EU Agriculture’, gdje su poljoprivredne sirovine uzgajane u Uniji;

(b) ‘non-EU Agriculture’, gdje su poljoprivredne sirovine uzgajane u trećim zemljama;

(c) ‘EU/non-EU Agriculture’, gdje je dio poljoprivrednih sirovina uzgajan u Uniji, a dio u trećoj zemlji.

Za potrebe prvog podstava, riječ 'Agriculture' može biti zamenjena sa 'Aquaculture' gdje je to prikladno, a riječi 'EU' i 'non-EU' mogu biti zamijenjene ili dopunjene imenom zemlje, ili imenom zemlje i regiona, ako su sve poljoprivredne sirovine od kojih je proizvod sačinjen uzgajane u toj zemlji i, ako je primjenljivo, u tom regionu.

Za navođenje mjesta gdje su uzgajane poljoprivredne sirovine od kojih je proizvod sačinjen, kako je navedeno u prvom i trećem podstavu, male količine po težini sastojaka mogu biti zanemarene, pod uslovom da ukupna količina zanemarenih sastojaka ne prelazi 5 % ukupne količine po težini poljoprivrednih sirovina.

Riječi 'EU' ili 'non-EU' ne smiju se pojaviti u boji, veličini i stilu slova koji su upadljiviji od imena proizvoda.

3. Navođenja navedena u stavovima 1 i 2 ovog člana i u Članu 33(3) treba da budu označena na uočljivom mjestu tako da budu lako vidljiva, i moraju biti jasno čitljiva i neizbrisiva.

4. Komisija je ovlašćena da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 54 izmenjujući stav 2 ovog člana i Član 33(3) dodavanjem dodatnih pravila o označavanju, ili izmjenom tih dodatnih pravila.

5. Komisija će usvojiti sprovođenje akata koji se odnose na:

(a) praktične aranžmane za korišćenje, prezentaciju, sastav i veličinu navoda navedenih u tački (a) stav 1 i u stavu 2 ovog člana i u Članu 33(3);

(b) dodelu kodova (brojčanih oznaka) nadležnim organima ili kontrolnim tijelima;

(c) navođenje mjesta gdje su poljoprivredne sirovine uzgajane, u skladu sa stavom 2 ovog člana i sa Članom 33(3).

Ti sprovodbeni akti će biti usvojeni u skladu sa postupkom ispitivanja predviđenim u članu 55(2).

Član 33

Organski logo Evropske unije

1. Organski logo Evropske unije može se koristiti u označavanju, prezentaciji i reklamiranju proizvoda koji se pridržavaju ovog Pravilnika.

Organski logo Evropske unije takođe se može koristiti u informativne i edukativne svrhe u vezi sa postojanjem i reklamiranjem samog logoa, pod uslovom da takva upotreba ne može zavarati potrošača u vezi sa organskom proizvodnjom određenih proizvoda, i pod uslovom da je logo

reproduciran u skladu sa pravilima utvrđenim u Prilogu V. U tom slučaju, zahtjevi iz Člana 32(2) i tačke 1.7 Priloga V neće se primjenjivati.

Organski logo Evropske unije ne smije se koristiti za prerađenu hranu kako je navedeno u tačkama (b) i (c) Člana 30(5), kao ni za proizvode u konverziji kako je navedeno u Članu 30(3).

2. Osim ako se koristi u skladu sa drugim podstavom stav 1, organski logo Evropske unije je zvanična potvrda u skladu sa članovima 86 i 91 Regulative (EU) 2017/625.

3. Upotreba organskog logoa Evropske unije je opciona za proizvode uvezene iz trećih zemalja. Gdje se taj logo pojavi u označavanju takvih proizvoda, navodi iz Člana 32(2) takođe će se pojaviti u označavanju.

4. Organski logo Evropske unije treba da prati model utvrđen u Prilogu V i da se pridržava pravila utvrđenih u tom Prilogu.

5. Nacionalni logoi i privatni logoi mogu se koristiti u označavanju, prezentaciji i reklamiranju proizvoda koji se pridržavaju ovog Pravilnika.

6. Komisija je ovlašćena da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 54 izmenjujući Prilog V u vezi sa organskim logom Evropske unije i pravilima koja se odnose na njega.

POGLAVLJE V

SERTIFIKACIJA

Član 34

Sistem sertifikacije

1. Prije stavljanja bilo kojih proizvoda na tržište kao 'organskih' ili kao 'u konverziji' ili prije perioda konverzije, operatori i grupe operatora navedene u Članu 36 koji proizvode, pripremaju, distribuiraju ili skladište organske ili u konverziji proizvode, koji uvoze takve proizvode iz treće zemlje ili izvoze takve proizvode u treću zemlju, ili koji stavljaju takve proizvode na tržište, obavještavaju o svojoj aktivnosti nadležne vlasti države članice u kojoj se obavlja ta aktivnost i u kojoj je njihovo preduzeće podvrgnuto sistemu kontrole.

Ako su nadležni organi prenijeli svoje odgovornosti ili delegirali određene stručne kontrolne zadatke ili određene zadatke vezane za druge stručne aktivnosti na više od jednog kontrolnog organa ili kontrolnog tijela, operatori ili grupe operatora u obavezi su da u obavještenju navedenom u prvom podstavu ovog člana naznače koji kontrolni organ ili kontrolno tijelo provjerava da li njihova aktivnost ispunjava zahtjeve ovog Pravilnika i objezbeđuje sertifikat naveden u Članu 35(1).

2. Operatori koji direktno prodaju prethodno upakovane organske proizvode finalnom potrošaču ili korisniku su oslobođeni obaveze obavještavanja navedene u stavu 1 ovog člana i obaveze

posjedovanja sertifikata navedenog u Članu 35(2) pod uslovom da ne proizvode, pripremaju, skladište osim u vezi sa mjestom prodaje, ili uvoze takve proizvode iz treće zemlje, ili angažuju drugog operatora za te aktivnosti.

3. Ako operatori ili grupe operatora podugovore bilo koju od svojih aktivnosti trećim licima, kako operatori ili grupe operatora, tako i treća lica kojima su te aktivnosti podugovorene, moraju da se pridržavaju stavka 1, osim ako operator ili grupa operatora nijesu izjavili u obavještenju navedenom u stavu 1 da ostaju odgovorni u vezi sa organskom proizvodnjom i da nijesu prenijeli tu odgovornost podizvođaču. U takvim slučajevima, nadležni organ, odnosno, gdje je to primjereno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, provjerava da li podugovorene aktivnosti ispunjavaju zahtjeve ovog Pravilnika, u okviru kontrole koju sprovodi nad operatorima ili grupama operatora koji su podugovorili svoje aktivnosti.

4. Države članice mogu imenovati vlast ili odobriti tijelo koje će primati obavještenja navedena u stavu 1.

5. Operatori, grupe operatora i podizvođači moraju voditi evidenciju u skladu sa ovim Pravilnikom o različitim aktivnostima kojima se bave.

6. Države članice vode ažurirane liste koje sadrže imena i adrese operatora i grupe operatora koji su obavijestili o svojim aktivnostima u skladu sa stavom 1 i čine te podatke javno dostupnim na odgovarajući način, uključujući linkove sa internet sajtom, zajedno sa informacijama o sertifikatima izdatim tim operatorima i grupama operatora u skladu sa Članom 35(1). Pri tome, države članice se pridržavaju zahtjeva za zaštitu ličnih podataka u skladu sa Regulativom (EU) 2016/679 Evropskog parlamenta i Savjeta (22).

7. Države članice objezbeđuju da svaki operator ili grupa operatora koji se pridržava ovog Pravilnika i, u slučajevima kada se naplaćuje taksa u skladu sa Članovima 78 i 80 Regulative (EU) 2017/625, da plaća razumnu taksu koja pokriva troškove kontrola, ima pravo da bude pokriven kontrolnim sistemom. Države članice objezbeđuju da su sve takse koje se mogu naplatiti javne.

8. Komisija je ovlašćena da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 54 izmenjujući Prilog II u vezi sa zahtjevima za vođenje evidencije.

9. Komisija može usvojiti sprovođenje akata kako bi pružila detalje i specifikacije u vezi sa:

(a) formatom i tehničkim sredstvima obavještenja navedenog u stavu 1;

(b) aranžmanima za objavu lista navedenih u stavu 6; i

(c) postupcima i aranžmanima za objavu taksi navedenih u stavu 7.

Ti sprovodbeni akti usvojiće se u skladu sa postupkom pregleda navedenim u članu 55(2).

Član 35

Sertifikat

1. Nadležni organ, odnosno, gdje je to primjereno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, izdaće sertifikat svakom operatoru ili grupi operatora koji su obavijestili o svojoj aktivnosti u skladu sa Članom 34(1) i koji se pridržavaju ovog Pravilnika. Sertifikat će:

(a) biti izdat u elektronskom obliku gdje god je to moguće;

(b) omogućiti bar identifikaciju operatora ili grupe operatora uključujući listu članova, kategoriju proizvoda obuhvaćenih sertifikatom i njegov period važenja;

(c) potvrditi da obavljena aktivnost ispunjava ovaj Pravilnik; i

(d) biti izdat u skladu sa modelom utvrđenim u Prilogu VI.

2. Bez narušavanja stavka 8 ovog člana i Člana 34(2), operatori i grupe operatora ne smiju stavljati proizvode navedene u Članu 2(1) na tržište kao organske proizvode ili proizvode u konverziji osim ako već nijesu u posjedu sertifikata navedenog u stavu 1 ovog člana.

3. Sertifikat naveden u ovom članu biće zvaničan sertifikat u smislu tačke (a) Člana 86(1) Regulative (EU) 2017/625.

4. Operator ili grupa operatora nema pravo da dobije sertifikat od više od jednog kontrolnog tijela u vezi sa aktivnostima koje se obavljaju u istoj državi članici u vezi sa istom kategorijom proizvoda, uključujući slučajeve u kojima taj operator ili grupa operatora deluje na različitim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije.

5. Članovi grupe operatora nema pravo da dobiju individualni sertifikat za bilo koju od aktivnosti obuhvaćenih sertifikacijom grupe operatora kojoj pripadaju.

6. Operatori treba da provjere sertifikate onih operatora koji su im dobavljači.

7. Radi primijene stavki 1 i 4 ovog člana, proizvodi se klasifikuju u skladu sa sljedećim kategorijama:

(a) neprerađeno bilje i biljni proizvodi, uključujući sjemena i drugi biljni reproduktivni materijal;

(b) stoka i neprerađeni stočarski proizvodi;

(c) alge i neprerađeni proizvodi akvakulture;

(d) prerađeni poljoprivredni proizvodi, uključujući proizvode akvakulture, za upotrijebu kao hrana;

(e) hrana za životinje;

(f) vino;

(g) drugi proizvodi navedeni u Prilogu I ovog Pravilnika ili koji nijesu obuhvaćeni prehodnim kategorijama.

8. Države članice mogu osloboditi od obaveze operatora da bude u posjedu sertifikata, predviđene u stavu 2, operatore koji direktno prodaju raspakovane organske proizvode osim hrane za životinje direktno finalnom potrošaču, pod uslovom da ti operatori ne proizvode, pripremaju, skladište osim u vezi sa mjestom prodaje, ili uvoze takve proizvode iz treće zemlje, ili angažuju treće lice za takve aktivnosti, i pod uslovom da:

(a) takva prodaja ne prelazi 5 000 kg godišnje;

(b) takva prodaja ne predstavlja godišnji promet u odnosu na raspakovane organske proizvode veći od 20 000 EUR; ili

(c) potencijalni troškovi sertifikacije operatora premašuju 2 % ukupnog prometa na raspakovanim organskim proizvodima koje prodaje taj operator.

Ako država članica odluči da oslobodi operatore navedene u prvom podstavu, može postaviti strožije granice od onih postavljenih u prvom podstavu.

Države članice obavještavaju Komisiju i druge države članice o bilo kojoj odluci da oslobode operatore u skladu sa prvim podstavkom i o granicama do kojih su takvi operatori oslobođeni.

9. Komisija je ovlašćena da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 54 izmenjujući model sertifikata utvrđen u Prilogu VI.

10. Komisija će usvojiti sprovođenje akata kako bi pružila detalje i specifikacije u vezi sa oblikom sertifikata navedenog u stavu 1 i tehničkim sredstvima putem kojih se izdaje.

Ti sprovedbeni akti usvojiće se u skladu sa postupkom pregleda navedenim u članu 55(2).

Član 36

Grupa operatora

1. Svaka grupa operatora treba:

(a) biti sastavljena samo od članova koji su poljoprivrednici ili operatori koji proizvode alge ili akvakulturne životinje i koji, dodatno, mogu biti angažovani u preradi, pripremi ili plasiranju na tržište hranu ili hranu za životinje;

(b) biti sastavljena samo od članova:

(I) čiji individualni trošak sertifikacije predstavlja više od 2 % prometa svakog člana ili standardnog izlaza organske proizvodnje i čiji godišnji promet organske proizvodnje ne prelazi 25 000 EUR ili čiji standardni izlaz organske proizvodnje ne prelazi 15 000 EUR godišnje; ili

(II) koji imaju najviše posjeda:

— pet hektara,
— 0,5 hektara, u slučaju plastenika, ili
— 15 hektara, isključivo u slučaju trajnih pašnjaka;

(c) biti osnovana u državi članici ili trećoj zemlji;

(d) imati status pravnog lica;

(e) biti sastavljena samo od članova čije se proizvodne aktivnosti ili moguće dodatne aktivnosti navedene u tački (a) odvijaju u geografskoj blizini jednih s drugima u istoj državi članici ili istoj trećoj zemlji;

(f) uspostaviti zajednički sistem marketinga za proizvode proizvedene od strane grupe; i

(g) uspostaviti sistem internih kontrola koji obuhvata dokumentovan skup kontrolnih aktivnosti i procedura prema kojima je određena osoba ili organ odgovoran za provjeru usklađenosti sa ovim Pravilnikom svakog člana grupe.

Sistem internih kontrola (ICS) treba da obuhvati dokumentovane procedure o:

(I) registrovanju članova grupe;

(II) internim inspekcijama, koje uključuju godišnje interne fizičke inspekcije na terenu svakog člana grupe, i bilo koje dodatne inspekcije zasnovane na riziku, u svakom slučaju zakazane od strane menadžera ICS-a i sprovedene od strane ICS inspektora, čiji su zadaci definisani u tački (h);

(III) odobravanju novih članova postojeće grupe ili, gdje je to prikladno, odobravanju novih proizvodnih jedinica ili novih aktivnosti postojećih članova na osnovu odobrenja od strane menadžera ICS-a na osnovu izvještaja o internoj inspekciji;

(IV) obuci ICS inspektora, koja treba da se obavlja najmanje godišnje i koja treba da bude praćena ocenom stečenog znanja od strane učesnika;

(V) obuci članova grupe o ICS procedurama i zahtjevima ovog Pravilnika;

(VI) kontroli dokumenata i evidencija;

(VII) mjerama u slučajevima neusaglašenosti otkrivenih tokom internih inspekcija, uključujući njihovo praćenje;

(VIII) internom praćenju porijekla, koje pokazuje porijeklo proizvoda isporučenih u zajedničkom sistemu marketinga grupe i omogućava praćenje svih proizvoda svih članova kroz sve faze, kao što su proizvodnja, prerada, priprema ili plasiranje na tržište, uključujući procjenu i provjeru prinosa svakog člana grupe;

(h) imenovati menadžera ICS-a i jednog ili više ICS inspektora koji mogu biti članovi grupe. Njihove pozicije ne smiju biti kombinovane. Broj ICS inspektora treba da bude adekvatan i proporcionalan posebno u odnosu na vrstu, strukturu, veličinu, proizvode, aktivnosti i izlaz organske proizvodnje grupe. ICS inspektori treba da budu kompetentni u vezi sa proizvodima i aktivnostima grupe.

Menadžer ICS-a treba da:

(I) verifikuje ispunjavanje uslova svakog člana grupe u vezi sa kriterijumima utvrđenim u tačkama (a), (b) i (e);

(II) osigura postojanje pisane i potpisane sporazume o članstvu između svakog člana i grupe, kojim se članovi obavezuju da:

— poštuju ovaj Pravilnik,
— učestvuju u ICS-u i poštuju ICS procedure, uključujući zadatke i odgovornosti dodijeljene im od strane menadžera ICS-a i obavezu vođenja evidencije,
— dozvole pristup proizvodnim jedinicama i prostorijama i prisustvuju tokom internih inspekcija koje vrše ICS inspektori i stručne kontrole koje vrši nadležni organ ili, gdje je to prikladno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, stavljaju na raspolaganje sve dokumente i evidencije i potpišu izvještaje o inspekciji,
— prihvate i primijene mjere u slučajevima neusaglašenosti u skladu sa odlukom menadžera ICS-a ili nadležnog organa ili, gdje je to prikladno, kontrolnog organa ili kontrolnog tijela, u okviru datog roka,
— odmah obavjeste menadžera ICS-a o sumnjivim neusaglašenostima;

(III) razvije ICS procedure i relevantne dokumente i evidencije, održava ih ažurnim i stavi ih na raspolaganje ICS inspektorima, i, gdje je to potrebno, članovima grupe;

(IV) sastavi listu članova grupe i održava je ažurnom;

(V) dodeli zadatke i odgovornosti ICS inspektorima;

(VI) bude veza između članova grupe i nadležnog organa ili, gdje je to prikladno, kontrolnog organa ili kontrolnog tijela, uključujući zahtjeve za izuzećima;

(VII) godišnje verifikuje izjave o sukobu interesa ICS inspektora;

(VIII) zakaže interne inspekcije i objezbijedi njihovo adekvatno sprovođenje u skladu sa rasporedom menadžera ICS-a navedenim u tački (II) drugog pasusa tačke (g);

(IX) osigura adekvatne obuke za ICS inspektore i sprovede godišnju procjenu kompetencija i kvalifikacija ICS inspektora;

(X) odobri nove članove ili nove proizvodne jedinice ili nove aktivnosti postojećih članova;

(XI) odluči o mjerama u slučaju neusaglašenosti u skladu sa ICS mjerama utvrđenim dokumentovanim procedurama u skladu sa tačkom (g) i osigura praćenje tih mjera;

(XII) odluči da podugovori aktivnosti, uključujući podugovaranje zadataka ICS inspektora, i potpiše relevantne sporazume ili ugovore.

ICS inspektor treba da:

(I) sprovede interne inspekcije članova grupe prema rasporedu i procedurama koje objezbijedi menadžer ICS-a;

(II) sastavi izvještaje o internim inspekcijama na osnovu obrasca i podnese ga menadžeru ICS-a u razumnom roku;

(III) podnese pri imenovanju pisanu i potpisanu izjavu o sukobu interesa i ažurira je godišnje;

(IV) učestvuje u obukama.

2. Nadležni organi, ili, gdje je prikladno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, povući će sertifikat naveden u članu 35 za cijelu grupu gdje nedostaci u uspostavljanju ili funkcionisanju sistema internih kontrola navedenog u stavu 1, posebno u vezi sa propustima u otkrivanju ili rešavanju neusaglašenosti od strane pojedinačnih članova grupe operatora, utiču na integritet organskih i proizvoda u konverziji.

Najmanje sljedeće situacije treba da se smatraju nedostacima u ICS:

(a) proizvodnja, prerada, priprema ili plasiranje na tržište proizvoda od suspendovanih/povučenih članova ili proizvodnih jedinica;

(b) plasiranje na tržište proizvoda za koje je menadžer ICS-a zabranio upotrebu reference na organsku proizvodnju u njihovom obeležavanju ili oglašavanju;

(c) dodavanje novih članova na listu članova ili promena aktivnosti postojećih članova bez praćenja unutrašnjeg postupka odobravanja;

(d) ne obavljanje godišnje fizičke inspekcije na terenu člana grupe u datoj godini;

(e) neadekvatno označavanje članova koji su suspendovani ili povučeni na listi članova;

(f) ozbiljna odstupanja u nalazima između internih inspekcija koje vrše ICS inspektori i stručnih kontrola koje vrši nadležni organ ili, gdje je prikladno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo;

(g) ozbiljni nedostaci u uvođenju odgovarajućih mjera ili sprovođenju potrebnog praćenja u odgovoru na neusaglašenost identifikovanu od strane ICS inspektora ili nadležnog organa ili, gdje je to prikladno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo;

(h) neadekvatan broj ICS inspektora ili neadekvatne kompetencije ICS inspektora za vrstu, strukturu, veličinu, proizvode, aktivnosti i izlaz organske proizvodnje grupe.

3. Komisija je ovlašćena da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 54 izmjenjujući stavove 1 i 2 ovog člana dodajući odredbe, ili izmjenom dodatih odredaba, posebno u vezi sa:

(a) odgovornostima pojedinačnih članova grupe operatora;

(b) kriterijumima za utvrđivanje geografske blizine članova grupe, kao što su dijeljenje objekata ili lokacija;

(c) uspostavljanje i funkcionisanje sistema internih kontrola, uključujući obim, sadržaj i učestalost kontrola koje treba sprovesti i kriterijume za identifikovanje nedostataka u uspostavljanju ili funkcionisanju sistema internih kontrola.

4. Komisija može donijeti sprovođenje akata kojima se utvrđuju posebna pravila u vezi sa:

(a) sastavom i dimenzijama grupe operatora;

(b) dokumentima i sistemima vođenja evidencije, sistemom interne praćenja porijekla i listom operatora;

(c) razmjenom informacija između grupe operatora i nadležnih organa ili organa kontrole, i između država članica i Komisije.

Ti sprovodbeni akti treba da budu donijeti u skladu sa postupkom pregleda koji je naveden u članu 55(2).

POGLAVLJE VI

STRUČNE KONTROLE I DRUGE ZVANIČNE AKTIVNOSTI

Član 37

Odnos sa Regulativom (EU) 2017/625 i dodatna pravila za stručne kontrole i druge zvanične aktivnosti u vezi sa organskom proizvodnjom i obilježavanjem organskih proizvoda

Posebna pravila ovog poglavlja primjenjuju se, pored pravila utvrđenih Regulativom (EU) 2017/625, osim ako nije drugačije predviđeno u članu 40. stav 2. ovog Pravilnika, i pored člana 29. ovog Pravilnika, osim ako nije drugačije predviđeno u članu 41. stav 1. ovog Pravilnika, na stručne kontrole i druge zvanične aktivnosti sprovedene radi provjere tokom cijelog procesa na

svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije da li su proizvodi navedeni u članu 2. stav 1. ovog Pravilnika proizvedeni u skladu sa ovim Pravilnikom.

Član 38

Dodatna pravila o stručnim kontrolama i postupcima koje treba preduzeti od strane nadležnih organa

1. Stručne kontrole sprovedene u skladu sa članom 9. Regulative (EU) 2017/625 radi provjere usaglašenosti sa ovim Pravilnikom, uključuju, posebno:

(a) provjeru primijene preventivnih i predostrožnih mjera od strane operatora, kako je navedeno u članu 9. stav 6. i u članu 28. ovog Pravilnika, na svakom koraku proizvodnje, pripreme i distribucije;

(b) gdje gazdinstvo uključuje proizvodne jedinice koje nijesu organske ili se nalaze u konverziji, provjeru evidencija i mjera ili postupaka ili aranžmana kako bi se osigurala jasna i efikasna razgraničenost između organskih, proizvoda u konverziji i ne-organskih proizvodnih jedinica, kao i između odgovarajućih proizvoda proizvedenih od tih jedinica, i supstanci i proizvoda korišćenih za organske, proizvode u konverziji i ne-organske proizvodne jedinice; takva provjera obuhvata i provjere parcela za koje je prehodni period priznat retroaktivno kao dio perioda konverzije, i provjere ne-organskih proizvodnih jedinica;

(c) gdje organski, proizvodi u konverziji i ne-organski proizvodi se prikupljaju istovremeno od strane operatora, pripremaju ili skladište u istoj jedinici za pripremu, području ili objektima, ili se prevoze drugim operatorima ili jedinicama, provjeru evidencija i mjera, postupaka ili aranžmana kako bi se osiguralo da se operacije obavljaju odvojeno prema mjestu ili vremenu, da se primjenjuju odgovarajuće mjere čišćenja i, gdje je potrebno, mjere za spriječavanje zamene proizvoda, da se organski i proizvodi u konverziji identifikuju u svakom trenutku i da se organski, proizvodi u konverziji i ne-organski proizvodi skladište, prije i posle operacija pripreme, odvojeno po mjestu ili vremenu od drugih proizvoda;

(d) provjeru postavljanja i funkcionisanja unutrašnjeg sistema kontrole grupa operatora;

(e) gdje su operatori oslobođeni obaveze obavještenja u skladu sa članom 34. stav 2. ovog Pravilnika ili obaveze posjedovanja sertifikata u skladu sa članom 35. stav 8. ovog Pravilnika, provjeru da su zahtjevi za tu izuzetnost ispunjeni i provjeru proizvoda koji su prodati od strane tih operatora.

2. Stručne kontrole sprovedene u skladu sa članom 9. Regulative (EU) 2017/625 radi provjere usaglašenosti sa ovim Pravilnikom obavljaju se tokom cijelog procesa u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije na osnovu verovatnoće nepoštovanja definisane u tački (57) člana 3. ovog Pravilnika, koja se utvrđuje uzimajući u obzir, pored elemenata navedenih u članu 9. Regulative (EU) 2017/625, posebno sljedeće elemente:

(a) tip, veličinu i strukturu operatora i grupa operatora;

(b) vrijeme tokom kojeg su operatori i grupe operatora uključeni u organsku proizvodnju, pripremu i distribuciju;

(c) rezultate kontrola sprovedenih u skladu sa ovim članom;

(d) trenutak relevantan za sprovedene aktivnosti;

(e) kategorije proizvoda;

(f) vrstu, količinu i vrednost proizvoda i njihov razvoj tokom vrijemena;

(g) mogućnost miješanja proizvoda ili kontaminacije neovlašćenim proizvodima ili supstancama;

(h) primjenu izuzeća od pravila od strane operatora i grupa operatora;

(i) kritične tačke za nepoštovanje i vjerovatnoću nepoštovanja na svakom koraku proizvodnje, pripreme i distribucije;

(j) podugovaranje aktivnosti.

3. U svakom slučaju, svi operatori i grupe operatora, izuzev onih navedenih u članovima 34. stav 2. i 35. stav 8, podliježu provjeri usaglašenosti najmanje jednom godišnje.

Provjera usaglašenosti obuhvata fizičku inspekciju na licu mjesta, osim ako su ispunjeni sljedijeći uslovi:

(a) prethodne kontrole operatora ili grupe operatora nijesu otkrile bilo kakvo nepoštovanje koje bi uticalo na integritet organskih ili proizvoda u konverziji tokom najmanje tri uzastopne godine; i

(b) operator ili grupa operatora koji su predmet ocjene na osnovu elemenata navedenih u stavu 2. ovog člana i u članu 9. Regulative (EU) 2017/625 pokazuju nisku vjerovatnoću nepoštovanja.

U tom slučaju, period između dvije fizičke inspekcije na licu mjesta ne smije prijeći 24 mjeseca.

4. Stručne kontrole sprovedene u skladu sa članom 9. Regulative (EU) 2017/625 radi provjere usaglašenosti sa ovim Pravilnikom:

(a) sprovode se u skladu sa članom 9. stavom 4. Regulative (EU) 2017/625, uz objezbeđivanje da se minimalni procenat svih stručnih kontrola operatora ili grupa operatora sprovode bez prehodnog obavještenja;

(b) osiguravaju da se sprovede minimalni procenat dodatnih kontrola u odnosu na one navedene u stavu 3. ovog člana;

(c) sprovode se uzimanjem minimalnog broja uzoraka koji su uzeti u skladu sa tačkom (h) člana 14. Regulative (EU) 2017/625;

(d) osiguravaju da se minimalan broj operatora koji su članovi grupe operatora kontroliše u vezi sa provjerom usaglašenosti navedenom u stavu 3. ovog člana.

5. Dostava ili obnova sertifikata navedenog u članu 35. stav 1. zasniva se na rezultatima provjere usaglašenosti navedenoj u stavovima 1. do 4. ovog člana.

6. Pismeni zapis koji se sastavlja u vezi sa svakom zvaničnom kontrolom koja je sprovedena radi provjere usaglašenosti sa ovim Pravilnikom u skladu sa članom 13. stav 1. Regulative (EU) 2017/625 potpisuje operator ili grupe operatora kao potvrdu o njihovom prijemu tog pisanog zapisa.

7. Član 13. stav 1. Regulative (EU) 2017/625 ne primjenjuje se na revizije i inspekcije koje sprovode nadležni organi u kontekstu njihovih kontrolnih aktivnosti nad kontrolnim organima kojima su delegirane određene zvanične kontrolne zadatke ili određene zadatke u vezi sa drugim zvaničnim aktivnostima.

8. Komisija je ovlašćena da donese delegirane akte u skladu sa članom 54:

(a) dopunjujući ovaj Pravilnik utvrđivanjem specifičnih kriterijuma i uslova za sprovođenje stručnih kontrola sprovedenih radi objezbeđivanja praćenja na svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije, i usaglašenosti sa ovim Pravilnikom, u vezi sa:

(I) provjerama dokumentovanih računa;

(II) kontrolama sprovedenim na određene kategorije operatora;

(III) gdje je to potrebno, perodom u okviru kojeg se sprovode kontrole predviđene ovim Pravilnikom, uključujući fizičke inspekcije na licu mjesta navedene u stavu 3. ovog člana, i posebnim objektima ili područjima na kojima se sprovode;

(b) izmenjujući stav 2. ovog člana dodatnim elementima na osnovu praktičnog iskustva, ili izmjenom dodatnih elemenata.

9. Komisija može donijeti sprovođenje akata da se specifikuju:

(a) minimalni procenat svih stručnih kontrola operatora ili grupa operatora koje treba sprovesti bez prethodne najave, kako je navedeno u tački (a) stav 4;

(b) minimalni procenat dodatnih kontrola navedenih u tački (b) stav 4;

(c) minimalan broj uzoraka navedenih u tački (c) stav 4;

(d) minimalan broj operatora koji su članovi grupe operatora navedenih u tački (d) stav 4.

Ti sprovodbeni akti donose se u skladu sa postupkom ispitivanja navedenim u članu 55. stav 2.

Član 39

Dodatna pravila o postupcima koje treba preduzeti od strane operatora i grupe operatora

1. Pored obaveza utvrđenih u članu 15. Regulative (EU) 2017/625, operatori i grupe operatora moraju:

(a) voditi evidenciju koja dokazuje njihovu usaglašenost sa ovim Pravilnikom;

(b) obavljati sve deklaracije i druge komunikacije koje su neophodne za stručne kontrole;

(c) preduzimati relevantne praktične mjere kako bi objezbijdili usaglašenost sa ovim Pravilnikom;

(d) davati, u obliku deklaracije koja će se potpisivati i ažurirati po potrebi:

(I) pun opis organske ili proizvodne jedinice u konverziji i aktivnosti koje treba izvršiti u skladu sa ovim Pravilnikom;

(II) relevantne praktične mjere koje treba preduzeti kako bi se obezbijedila usaglašenost sa ovim Pravilnikom;

(III) obavezu:

- da informišu pismeno i bez nepotrebnog odlaganja kupce proizvoda i razmene relevantne informacije sa nadležnim organom, ili, gdje je to potrebno, sa kontrolnim organom ili kontrolnim tijelom, u slučaju da je sumnja u nepoštovanje potvrđena, da se sumnja u nepoštovanje ne može eliminisati ili da je nepoštovanje koje utiče na integritet predmetnog proizvoda utvrđeno,
- da prihvate prenos kontrolnog dosijea u slučaju promjene kontrolnog organa ili tijela ili, u slučaju povlačenja iz organske proizvodnje, vođenje kontrolnog dosijea najmanje pet godina od strane poslednjeg kontrolnog organa ili tijela,
- da odmah obaveste nadležni organ ili organ ili tijelo određeno u skladu sa članom 34. stav 4. u slučaju povlačenja iz organske proizvodnje, i
- da prihvate razmjenu informacija između tih organa ili tijela u slučaju da su podugovarači podvrgnuti kontrolama od strane različitih kontrolnih organa ili tijela.

2. Komisija može donijeti sprovođenje akata kako bi pružila detalje i specifikacije u vezi sa:

(a) evidencijom koja dokazuje usaglašenost sa ovim Pravilnikom;

(b) deklaracijama i drugim komunikacijama koje su neophodne za stručne kontrole;

(c) relevantnim praktičnim mjerama za obezbjeđivanje usaglašenosti sa ovim Pravilnikom.

Ti sprovodbeni akti donose se u skladu sa postupkom ispitivanja navedenim u članu 55. stav 2.

Član 40

Dodatna pravila o delegaciji zadataka stručnih kontrola i zadataka vezanih za druge zvanične aktivnosti

1. Nadležni organi mogu delegirati kontrolnim tijelima određene zadatke stručnih kontrola i određene zadatke vezane za druge zvanične aktivnosti samo ako su ispunjeni sljedijeći uslovi, osim onih utvrđenih u poglavlju III. Regulative (EU) 2017/625:

(a) delegacija sadrži detaljan opis delegiranih zadataka stručnih kontrola i zadataka vezanih za druge zvanične aktivnosti, uključujući obaveze izveštavanja i druge specifične obaveze, kao i uslove pod kojima kontrolno tijelo može da ih sprovodi. Kontrolno tijelo posebno prethodno podnosi na odobrenje sljedeće nadležnim organima:

(I) svoj postupak procjene rizika, koji treba da odredi, posebno, osnovu za intenzitet i učestalost provjere usaglašenosti operatora i grupa operatora, koja treba da se uspostavi na osnovu elemenata navedenih u članu 9. Regulative (EU) 2017/625 i člana 38. ovog Pravilnika, i koji treba da se primjenjuje na stručne kontrole operatora i grupa operatora;

(II) standardni kontrolni postupak, koji treba da sadrži detaljan opis kontrolnih mjera koje kontrolno tijelo preduzima kako bi primijenilo na operatore i grupe operatora koji su predmet njihovih kontrola;

(III) spisak mjera koje su u skladu sa zajedničkim katalogom navedenim u članu 41. stav 4, i koje treba da se primjene na operatore i grupe operatora u slučaju sumnje u neusaglašenost ili utvrđene neusaglašenosti;

(IV) aranžmani za efikasno praćenje zadataka stručnih kontrola i zadataka vezanih za druge zvanične aktivnosti sprovedenih u vezi sa operatorima i grupama operatora i aranžmani za izveštavanje o tim zadacima.

Kontrolno tijelo mora obavijestiti nadležni organ o svakoj naknadnoj izmeni elemenata navedenih u tačkama (I) do (IV);

(b) ti nadležni organi imaju procedure i aranžmane kako bi osigurali nadzor nad kontrolnim tijelima, uključujući provjeru da li se delegirani zadaci sprovode efikasno, nezavisno i objektivno, posebno što se tiče intenziteta i učestalosti provjere usaglašenosti.

Nadležni organ najmanje jednom godišnje, u skladu sa tačkom (a) člana 33. Regulative (EU) 2017/625, organizovaće revizije kontrolnih tijela kojima su delegirali zadatke stručnih kontrola ili zadatke vezane za druge zvanične aktivnosti.

2. Izuzimajući odredbu člana 31. stav 3. Regulative (EU) 2017/625, nadležni organi mogu delegirati kontrolnom tijelu odluku o zadacima predviđenim u tački (b) člana 138. stav 1. i u članu 138. stav 2. i (3) te Regulative.

3. U svrhu tačke (b)(IV) člana 29. Regulative (EU) 2017/625, standard za delegiranje određenih zadataka stručnih kontrola i određenih zadataka vezanih za druge zvanične aktivnosti kako bi se provjerila usaglašenost sa ovom Regulativom, koja je relevantna u vezi sa obuhvatom ove Regulative, je poslednja obavještena verzija međunarodnog usaglašenog standarda za "Procjenu usaglašenosti - Zahtjevi za tijela koja sertifikuju proizvode, procese i usluge", čiji je referentni broj objavljen u Službenom listu Evropske unije.

4. Nadležni organi ne smiju delegirati sljedeće zadatke stručnih kontrola i zadatke vezane za druge zvanične aktivnosti kontrolnim tijelima:

(a) nadzor i reviziju drugih kontrolnih organa ili kontrolnih tijela;

(b) ovlašćenje za davanje izuzeća osim izuzeća za korišćenje reproduktivnog materijala biljaka koji nije dobijen iz organske proizvodnje;

(c) ovlašćenje za primanje obavještenja o aktivnostima od operatora ili grupa operatora u skladu sa članom 34. stav 1. ovog Pravilnika;

(d) procjena verovatnoće nepoštovanja odredbi ovog Pravilnika koje određuju učestalost kojom se vrše fizičke provjere organskih pošiljki prije početka njihovog puštanja u slobodan promet u Uniju u skladu sa članom 54. Regulative (EU) 2017/625;

(e) uspostavljanje zajedničkog kataloga mjera navedenog u članu 41. stav 4. ovog Pravilnika.

5. Nadležni organi ne smiju delegirati zadatke stručnih kontrola ili zadatke vezane za druge zvanične aktivnosti fizičkim licima.

6. Nadležni organi moraju osigurati da informacije primljene od kontrolnih tijela u skladu sa članom 32. Regulative (EU) 2017/625 i informacije o mjerama primijenjenim od strane kontrolnih tijela u slučaju utvrđenog ili verovatnog nepoštovanja se prikupljaju i koriste od strane kontrolnih organa kako bi nadzirali aktivnosti tih kontrola tijela.

7. Dje nadležni organ potpuno ili djelimično povuče delegaciju određenih zadataka stručnih kontrola ili određenih zadataka vezanih za druge zvanične aktivnosti u skladu sa tačkom (b) člana 33. Regulative (EU) 2017/625, on mora odlučiti da li će sertifikati izdati od strane kontrolnih tijela koja su izdata prije datuma tog djelimičnog ili potpunog povlačenja ostati važeći i obavijestiti operatore o toj odluci.

8. Bez prejudiciranja tačke (b) člana 33. Regulative (EU) 2017/625, prije potpunog ili djelimičnog povlačenja delegacije zadataka stručnih kontrola ili zadataka vezanih za druge zvanične aktivnosti u slučajevima navedenim u toj tački, nadležni organi mogu potpuno ili djelimično suspendovati tu delegaciju:

(a) na period koji ne smije da pređe 12 mjeseci, tokom kojeg kontrolno tijelo treba da otkloni nedostatke identifikovane tokom revizija i inspekcija ili da utvrdi neusaglašenosti koje su podeljena sa drugim kontrolnim organima i kontrolnim tijelima, sa nadležnim organima, kao i sa Komisijom u skladu sa članom 43. ovog Pravilnika; ili

(b) za period tokom kojeg je akreditacija navedena u tački (b)(iv) člana 29. Regulative (EU) 2017/625, u vezi sa članom 40. stavom 3. ove Regulative, suspendovana.

Gdje je delegacija zadataka stručnih kontrola ili zadataka vezanih za druge zvanične aktivnosti suspendovana, predmetna kontrolna tijela ne smiju izdati sertifikate navedene u članu 35 za djelove za koje je delegacija suspendovana. Nadležni organi moraju odlučiti da li će sertifikati izdati od strane kontrolnih tijela koja su izdata prije datuma tog djelimičnog ili potpunog suspendovanja ostati važeći i obavijestiti operatore o toj odluci.

Bez prejudiciranja člana 33. Regulative (EU) 2017/625, nadležni organi će ukloniti suspenziju delegacije zadataka stručnih kontrola ili zadataka vezanih za druge zvanične aktivnosti što je prije moguće nakon što kontrolno tijelo otkloni nedostatke ili neusaglašenosti navedene u tački (a) prvog podstava ili nakon što akreditaciono tijelo ukloni suspenziju akreditacije navedene u tački (b) prvog podstava.

9. Gdje je kontrolno tijelo kojem su nadležni organi delegirali određene zadatke stručnih kontrola ili određene zadatke vezane za druge zvanične aktivnosti takođe priznato od strane Komisije u skladu sa članom 46. stav 1. ove Regulative za obavljanje kontrolnih aktivnosti u trećim zemljama, i Komisija namjerava da povuče ili je povukla priznanje tog kontrolnog tijela, nadležni organi će organizovati revizije ili inspekcije nad kontrolnim tijelom u vezi sa njegovim aktivnostima u članicama državama u skladu sa tačkom (a) člana 33. Regulative (EU) 2017/625.

10. Kontrolna tijela treba da prenesu nadležnim organima:

(a) spisak operatora koji su bili predmet njihovih kontrola 31. decembra prethodne godine do 31. januara svake godine; i

(b) informacije o stručnim kontrolama i drugim zvaničnim aktivnostima sprovedenim prethodne godine kako bi podržali pripremu dijela o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda godišnjeg izvještaja navedenog u članu 113. Regulative (EU) 2017/625 do 31. marta svake godine.

11. Komisija je ovlašćena da donese delegirane akte u skladu sa članom 54. kako bi dopunila ovu Regulativu u vezi sa uslovima za delegiranje zadataka stručnih kontrola i zadataka vezanih za druge zvanične aktivnosti kontrolnim tijelima dodatno uz uslove utvrđene u stavu 1. ovog člana.

Član 41

Dodatna pravila o postupanju u slučaju sumnje i utvrđenog nepoštovanja, i zajednički katalog mjera

1. U skladu sa Članom 29, kada nadležni organ, ili, gdje je to prikladno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, sumnja ili primi potkrepljene informacije, uključujući informacije od drugih nadležnih organa, ili, gdje je to prikladno, od drugih kontrolnih organa ili kontrolnih tijela, da operator namjerava da koristi ili stavi na tržište proizvod koji možda nije u skladu sa ovom Regulativom, ali koji nosi oznake koje se odnose na organsku proizvodnju, ili gdje je takav nadležni organ, kontrolni organ ili kontrolno tijelo obaviješten od strane operatora o sumnji u nepoštovanje u skladu sa Članom 27:

(a) odmah će sprovesti zvaničnu istragu u skladu sa Regulativom (EU) 2017/625 radi provjere usaglašenosti sa ovom Regulativom; takva istraga će biti završena što je prije moguće, u razumnom roku, i uzimajući u obzir trajnost proizvoda i složenost slučaja;

(b) privrijemeno će zabraniti kako stavljanje na tržište predmetnog proizvoda kao organskih ili proizvoda u konverziji, tako i njihovu upotrijebu u organskoj proizvodnji do dobijanja rezultata istrage navedene u tački (a). Prije donošenja takve odluke, nadležni organ, ili, gdje je to prikladno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, će pružiti operatoru priliku da se izjasni.

2. U slučaju da rezultati istrage navedene u tački (a) stav 1 ne pokažu bilo kakve neusaglašenosti koje utiče na integritet organskih ili proizvoda u konverziji, operatoru će biti dozvoljeno da koristi predmetne proizvode ili da ih stavi na tržište kao organske ili proizvode u konverziji.

3. Države članice će preduzeti sve mjere, i predvidjeti sve potrebne sankcije, radi spriječavanja zloupotrebe oznaka koje se odnose na Poglavlje IV ove Regulative.

4. Nadležni organi će objezbijditi zajednički katalog mjera za slučajeve sumnje u neusaglašenosti i utvrđenih neusaglašenosti, koje se primjenjuju na njihovoj teritoriji, uključujući i kontrolne organe i kontrolna tijela.

5. Komisija može donijeti sprovodne akte radi preciziranja jedinstvenih aranžmana za slučajeve kada nadležni organi treba da preduzmu mjere u vezi sa sumnjom ili utvrđenim neusaglašenostima.

Ti sprovodbeni akti će biti usvojeni u skladu sa postupkom pregleda navedenim u Članu 55(2).

Član 42

Dodatna pravila o mjerama u slučaju neusaglašenosti koja utiče na integritet

1. U slučaju neusaglašenosti koje utiče na integritet organskih ili proizvoda u konverziji tokom bilo koje faze proizvodnje, pripreme i distribucije, na primer kao rezultat korišćenja neovlašćenih proizvoda, supstanci ili tehnika, ili miješanja sa ne-organskim proizvodima, nadležni organi, i, gdje je to prikladno, kontrolni organ i kontrolno tijelo, treba da osiguraju, pored mjera koje treba preduzeti u skladu sa Članom 138 Regulative (EU) 2017/625, da se ne navodi organska proizvodnja na etiketiranju i reklamiranju predmetnog cjelokupnog lota ili proizvodnje.

2. U slučaju ozbiljne, ili ponovljene ili nastavljajuće neusaglašenosti, nadležni organi, i, gdje je to prikladno, kontrolni organ i kontrolno tijelo, treba da osiguraju da se predmetni operatori ili grupe operatora, pored mjera utvrđenih u stavu 1 i svih odgovarajućih mjera preduzetih posebno u skladu sa Članom 138 Regulative (EU) 2017/625, zabrani stavljanje na tržište proizvoda koji se odnose na organsku proizvodnju u određenom periodu, i da se njihov sertifikat naveden u Članu 35 privrijemeno suspenduje ili povuče, prema potriebi.

Član 43

Dodatna pravila o razmeni informacija

1. Pored obaveza utvrđenih u Članu 105(1) i Članu 106(1) Regulative (EU) 2017/625, nadležni organi treba odmah da dijele informacije sa drugim nadležnim organima, kao i sa Komisijom, o svakoj sumnji u neusaglašenosti koje utiču na integritet organskih ili proizvoda u konverziji.

Nadležni organi treba da podijele te informacije sa drugim nadležnim organima i Komisijom putem računarskog sistema koji omogućava elektronsku razmjenu dokumenata i informacija koje su dostupne od strane Komisije.

2. U slučajevima postojanja sumnje ili utvrđene neusaglašenosti u vezi sa proizvodima pod kontrolom drugih kontrolnih organa ili kontrolnih tijela, kontrolni organi i kontrolna tijela treba odmah da obavijeste ta druga kontrolne organe ili kontrolna tijela.

3. Kontrolni organi i kontrolna tijela treba da razmijene druge relevantne informacije sa drugim kontrolnim organima i kontrolnim tijelima.

4. Po prijemu zahtjeva za informacije koji je opravdan potrebom da se garantuje da je proizvod proizveden u skladu sa ovom Regulativom, kontrolni organi i kontrolna tijela treba da razmijene sa drugim nadležnim organima, kao i sa Komisijom, informacije o rezultatima njihovih kontrola.

5. Nadležni organi treba da razmijene informacije o kontrolu nad kontrolnim tijelima sa nacionalnim tijelima za akreditaciju kako je definisano u tački (11) Člana 2 Regulative (EZ) br. 765/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta.

6. Nadležni organi treba da preduzmu odgovarajuće mjere i uspostave dokumentovane procedure kako bi osigurali da se informacije o rezultatima kontrola prenose agenciji za agrarna plaćanja u skladu sa njegovim potrebama u cilju Člana 58 Regulative (EU) br. 1306/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta i akata donijetih na osnovu tog Člana.

7. Komisija može donijeti sprovodne akte radi preciziranja informacija koje treba da obezbijede nadležni organi, kontrolni organi i kontrolna tijela zaduženi za stručne kontrole i druge zvanične aktivnosti u skladu sa ovim Članom, relevantne primaoce tih informacija i postupke prema kojima se te informacije obezbjeđuju, uključujući funkcionalnosti računarskog sistema navedenog u stavu 1.

Ti sprovodbeni akti će biti usvojeni u skladu sa postupkom pregleda navedenim u Članu 55(2).

POGLAVLJE VII

TRGOVINA SA TREĆIM ZEMLJAMA

Član 44

Izvoz organskih proizvoda

1. Proizvod može biti izvezen iz Unije kao organski proizvod i može nositi logo organske proizvodnje Evropske unije, pod uslovom da se pridržava pravila za organsku proizvodnju u skladu sa ovom Regulativom.

2. Komisija je ovlašćena da donese delegirane akte u skladu sa Članom 54 kao dopunu ovoj Regulativi u pogledu dokumenata namijenjenih carinskim vlastima u trećim zemljama, posebno u vezi sa izdavanjem organskih izvoznih sertifikata u elektronskom obliku gdje je to moguće i objezbeđivanjem uvjerenja da izvezeni organski proizvodi ispunjavaju ovu Regulativu.

Član 45

Uvoz organskih i proizvoda u konverziji

1. Proizvod može biti uvezen iz treće zemlje radi plasiranja tog proizvoda na tržište Unije kao organski proizvod ili kao proizvod u konverziji, pod uslovom da su ispunjena slijedeća tri uslova:

(a) proizvod je proizvoden kako je navedeno u Članu 2(1);

(b) jedno od sljedećeg se primjenjuje:

(I) proizvod ispunjava Poglavlja II, III i IV ove Regulative, i svi operatori i grupe operatora navedeni u Članu 36, uključujući izvoznike u pomenutoj trećoj zemlji, podvrgnuti su kontrolama od strane kontrolnih organa ili kontrolnih tijela priznatih u skladu sa Članom 46, i ta tijela su objezbijdila sve takve operatore, grupe operatora i izvoznike sa sertifikatom koji potvrđuje da se pridržavaju ove Regulacije;

(II) u slučajevima kada proizvod potiče iz treće zemlje koja je priznata u skladu sa Članom 47, taj proizvod ispunjava uslove utvrđene u relevantnom trgovinskom sporazumu; ili

(III) u slučajevima kada proizvod potiče iz treće zemlje koja je priznata u skladu sa Članom 48, taj proizvod ispunjava ekvivalentna pravila proizvodnje i kontrole te treće zemlje i uvozi se sa sertifikatom inspekcije koji potvrđuje ovu usklađenost, a koji je izdat od strane nadležnih organa, kontrolnih organa ili kontrolnih tijela za kontrolu te treće zemlje; i

(c) operatori u trećim zemljama su u mogućnosti u svakom trenutku da objezbede uvoznicima i nacionalnim vlastima u Uniji i tim trećim zemljama informacije koje omogućavaju identifikaciju operatora koji su njihovi dobavljači i kontrolne organe ili kontrolna tijela tih dobavljača, u cilju osiguravanja praćenja sledljivosti predmentog organskog ili proizvoda u konverziji. Te informacije će takođe biti dostupne kontrolnim organima ili kontrolnim tijelima uvoznika.

2. Komisija može, u skladu sa postupkom utvrđenim u Članu 24(9), odobriti specifične ovlašćenja za upotrebu proizvoda i supstanci u trećim zemljama i u najudaljenijim regionima Unije, uzimajući u obzir razlike u ekološkoj ravnoteži u biljnoj ili životinjskoj proizvodnji, specifične klimatske uslove, tradicije i lokalne uslove u tim područjima. Takva specifična ovlašćenja mogu se odobriti na obnovljiv period od dve godine i podlijžu principima utvrđenim u Poglavlju II i kriterijumima utvrđenim u Članu 24(3) i (6).

3. Prilikom utvrđivanja kriterijuma za određivanje da li situacija ispunjava uslove za kvalifikaciju kao katastrofalne okolnosti, i prilikom donošenja specifičnih pravila o načinu postupanja sa takvim okolnostima u skladu sa Članom 22, Komisija će uzeti u obzir razlike u ekološkoj ravnoteži, klimi i lokalnim uslovima u trećim zemljama i najudaljenijim regionima Unije.

4. Komisija će donijeti sprovodne akte radi utvrđivanja specifičnih pravila u vezi sa sadržajem sertifikata navedenih u tački (b) stav 1, postupka koji se primjenjuje za njihovo izdavanje, njihove verifikacije i tehničkih sredstava putem kojih se sertifikat izdaje, posebno u vezi sa ulogom nadležnih organa, kontrolnih organa ili kontrolnih tijela, objezbeđujući sledljivost i usklađenost uvezenih proizvoda namijenjenih za plasiranje na tržište Unije kao organski proizvodi ili kao proizvodi u konverziji navedeni u stavu 1.

Ti sprovodbeni akti će biti usvojeni u skladu sa postupkom pregleda navedenim u Članu 55(2).

5. Usklađenost sa uslovima i mjerama za uvoz organskih proizvoda i proizvoda u konverziji navedenih u stavu 1 u Uniju će se utvrditi na graničnim kontrolnim punktovima, u skladu sa Članom 47(1) Regulative (EU) 2017/625. Učestalost fizičkih kontrola navedenih u Članu 49(2) te Regulative će zavisiti od vjerovatnoće nepoštovanja kako je definisano u tački (57) Člana 3 ove Regulative.

Član 46

Priznavanje kontrolnih organa i kontrolnih tijela

1. Komisija može donijeti sprovođene akte za priznavanje kontrolnih organa i kontrolnih tijela koja su nadležna za sprovođenje kontrola i izdavanje organskih sertifikata u trećim zemljama, za povlačenje priznanja takvih kontrolnih organa i kontrolnih tijela, i za uspostavljanje liste priznatih kontrolnih organa i kontrolnih tijela.

Ti sprovodbeni akti će biti usvojeni u skladu sa postupkom pregleda navedenim u Članu 55(2).

2. Kontrolne organe i kontrolna tijela će biti priznata u skladu sa stavom 1 za kontrolu uvoza kategorija proizvoda navedenih u Članu 35(7) ako ispune slijedeće kriterijume:

(a) da je zakonski osnovan u jednoj članici ili trećoj zemlji;

(b) da ima kapacitet da sprovodi kontrole kako bi se obezbijedilo da uslovi utvrđeni u tačkama (a), (b)(I) i (c) Člana 45(1) i u ovom Članu budu ispunjeni u vezi sa organskim proizvodima i proizvodima u konverziji namijenjenim za uvoz u Uniju, bez delegiranja kontrolnih zadataka; u svrhu ove tačke, kontrolni zadaci koje obavljaju osobe koje rade na osnovu individualnog ugovora ili formalnog sporazuma kojim se stavlja pod njihovu upravu i postupke kontrolnih organa i kontrolnih tijela ugovornih strana neće se smatrati delegiranjem, i zabrana delegiranja kontrolnih zadataka neće se primjenjivati na uzorkovanje;

(c) da nude adekvatne garancije objektivnosti i nepristrasnosti i slobodni su od bilo kakvog sukoba interesa u vezi sa obavljanjem svojih kontrolnih zadataka; posebno, imaju procedure koje garantuju da osoblje koje obavlja kontrole i druge radnje nema sukob interesa, i da operatori nijesu kontrolisani od strane istih inspektora duže od 3 godine uzastopno;

(d) u slučaju kontrolnih tijela, akreditovani su u svrhu njihovog priznanja u skladu sa ovom Regulativom od strane samo jednog akreditacionog tijela na osnovu relevantnog usklađenog standarda za "Procjenu usaglašenosti – Zahtjevi za tijela koja sertifikuju proizvode, procese i usluge", čija referenca je objavljena u Službenom listu Evropske unije;

(e) da imaju ekspertizu, opremu i infrastrukturu potrebnu za sprovođenje kontrolnih zadataka, i imaju dovoljan broj odgovarajućeg kvalifikovanog i iskusnog osoblja;

(f) da imaju kapacitet i kompetencije za sprovođenje svojih sertifikacionih i kontrolnih aktivnosti u skladu sa zahtjevima ove Regulative i posebno Delegirane Regulative Komisije (EU) 2021/1698 za svaku vrstu operatora (pojedinačnog operatora ili grupe operatora) u svakoj trećoj zemlji i za svaku kategoriju proizvoda za koju žele biti priznati;

(g) da imaju uspostavljene procedure i mehanizme za osiguravanje nepristranosti, kvalitet, doslijdnost, efektivnost i prikladnost kontrola i drugih radnji koje obavljaju;

(h) da imaju dovoljno kvalifikovanog i iskusnog osoblja kako bi se kontrole i druge radnje mogle obaviti efektivno i u pravo vrijeme;

(i) da imaju odgovarajuće i pravilno održavane objekte i opremu kako bi osoblje moglo efektivno i u pravo vrijeme obaviti kontrole i druge radnje;

(j) da imaju uspostavljene procedure kako bi osigurali da njihovo osoblje ima pristup prostorijama i dokumentima koje čuvaju operatori kako bi mogli obaviti svoje zadatke;

(k) da posjeduju interne veštine, obuku i procedure pogodne za obavljanje efektivnih kontrola, uključujući inspekcije, nad operatorima kao i nad internim kontrolnim sistemom grupe operatora, ako postoji;

(l) da njihovo prethodno priznanje za određenu treću zemlju i/ili za kategoriju proizvoda nije povučeno u skladu sa stavom 2a ili njihova akreditacija nije povučena ili suspendovana od strane bilo kog akreditacionog tijela u skladu sa svojim procedurama za suspenziju ili povlačenje utvrđenim u skladu sa relevantnim međunarodnim standardom, posebno Međunarodnim standardom za standardizaciju (ISO) 17011 – Procjena usaglašenosti – opšti zahtjevi za akreditaciona tijela koja akredituju tijela za procjenu usaglašenosti, tokom 24 mjeseca prije:

(I) njihovog zahtjeva za priznanje za istu treću zemlju i/ili za istu kategoriju proizvoda, osim gdje je prethodno priznanje povučeno u skladu sa tačkom (k) stav 2a;

(II) njihovog zahtjeva za proširenje opsega priznanja na dodatnu treću zemlju u skladu sa Članom 2 Delegirane Regulative (EU) 2021/1698, osim gdje je prethodno priznanje povučeno u skladu sa tačkom (k) stav 2a ovog člana;

(III) njihovog zahtjeva za proširenje opsega priznanja na dodatnu kategoriju proizvoda u skladu sa Članom 2 Delegirane Regulative (EU) 2021/1698;

(m) u slučaju kontrolnih tijela, oni su javna administrativna tijela u trećoj zemlji za koju traže priznanje;

(n) da ispunjavaju proceduralne zahtjeve utvrđene u Poglavlju I Delegirane Regulative (EU) 2021/1698; i

(o) da ispunjavaju bilo koji dodatni kriterijum koji može biti utvrđen u delegiranom aktu usvojenom u skladu sa stavom 7.

2a. Komisija može povući priznanje kontrolnih organa ili kontrolnih tijela za određenu treću zemlju i/ili kategoriju proizvoda ako:

(a) jedan od kriterijuma za priznanje utvrđenih u stavu 2 više nije ispunjen;

(b) Komisija nije primila godišnji izvještaj naveden u Članu 4 Delegirane Regulative (EU) 2021/1698 do roka navedenog u tom članu ili informacije uključene u godišnji izvještaj su nepotpune, netačne ili ne odgovaraju zahtjevima utvrđenim u toj Regulativi;

(c) kontrolni organ ili kontrolno tijelo ne stavi na raspolaganje ili ne komunicira sve informacije vezane za tehnički dosije naveden u stavu 4, za kontrolni sistem koji primjenjuje, ili za ažuriranu listu operatora ili grupu operatora ili za organske proizvode obuhvaćene opsegom njegovog priznanja;

(d) kontrolni organ ili kontrolno tijelo ne obavijesti Komisiju u roku od 30 kalendarskih dana o promjenama u svom tehničkom dosijeu navedenom u stavu 4;

(e) kontrolni organ ili kontrolno tijelo ne dostavi informacije koje je zatražila Komisija ili članica u roku postavljenom, ili informacije su nepotpune, netačne ili ne odgovaraju zahtjevima utvrđenim u ovoj Regulativi, u Delegiranoj Regulativi (EU) 2021/1698 i u sprovodbenom aktu

koji treba usvojiti u skladu sa stavom 8, ili ne sarađuju sa Komisijom, posebno tokom istraga neusaglašenosti;

(f) kontrolni organ ili kontrolno tijelo ne pristane na inspekciju na licu mjesta ili reviziju pokrenutu od strane Komisije;

(g) rezultat inspekcije na licu mjesta ili revizije pokazuje sistematsko neispravljanje korektivnih mjera ili kontrolni organ ili kontrolno tijelo nije u mogućnosti da sprovede sve preporuke koje je dala Komisija nakon inspekcije na licu mjesta ili revizije, u njihovom predloženom planu akcija podnetom Komisiji;

(h) kontrolni organ ili kontrolno tijelo ne preduzme adekvatne korektivne mjere za uočene neusaglašenosti i prekršaje u roku koji odredi Komisija u skladu sa ozbiljnošću situacije, koji ne smije biti kraći od 30 kalendarskih dana;

(i) u slučaju da operator promijeni svoje kontrolni organ ili kontrolno tijelo, kontrolni organ ili kontrolno tijelo ne prenesu novom kontrolni organ ili kontrolno tijelo relevantne elemente kontrolnog dosijea, uključujući pisane zapise, operatora u roku od najviše 30 kalendarskih dana nakon što su primili zahtjev za prenos od operatora ili novog kontrolnog organa ili kontrolnog tijela;

(j) postoji rizik da potrošač bude zaveden o pravoj prirodi proizvoda obuhvaćenih opsegom priznanja; ili

(k) kontrolni organ ili kontrolno tijelo nije sertifikovalo nijednog operatora 48 uzastopnih mjeseci u trećoj zemlji za koju je priznat.

3. Akreditacija navedena u tački (d) stavu 2 može biti dodeljena samo od strane:

(a) nacionalnog akreditacionog tijela u Uniji u skladu sa Regulativom (EZ) br. 765/2008; ili

(b) akreditacionog tijela izvan Unije koje je potpisnik multilateralnog sporazuma o priznavanju pod pokroviteljstvom Međunarodnog foruma za akreditaciju.

4. Kontrolni organi i kontrolna tijela podnose zahtjev za priznanje Komisiji. Takav zahtjev će se sastojati od tehničkog dosijea koji sadrži sve informacije koje su neophodne kako bi se osiguralo da kriterijumi utvrđeni u stavu 2 budu ispunjeni.

Kontrolni organi će objezbijditi najnoviji izvještaj o procjeni izdat od strane nadležnog organa, a kontrolna tijela će objezbijditi sertifikat o akreditaciji izdat od strane akreditacionog tijela. Gdje je to potrebno, kontrolne organe ili kontrolna tijela će takođe objezbijediti najnovije izvještaje o redovnim ocenjivanjima na terenu, kontrolu i višegodišnjem ponovnom procjenjivanju njihovih aktivnosti.

5. Na osnovu informacija navedenih u stavu 4 i svih drugih relevantnih informacija koje se odnose na kontrolni organi ili kontrolna tijela, Komisija će objezbijditi odgovarajući nadzor

priznatih kontrolnih organa i kontrolnih tijela redovnim pregledom njihovog rada i priznanja. U svrhu tog kontrola, Komisija može tražiti dodatne informacije od akreditacionih tijela ili nadležnih organa, po potrebi.

6. Priroda kontrola navedenog u stavu 5 će biti određena na osnovu procjene vjerovatnoće neusaglašenosti, uzimajući u obzir, posebno, aktivnost kontrolnih organa ili kontrolnih tijela, vrstu proizvoda i operatora pod njegovom kontrolom i promjene u pravilima proizvodnje i kontrolnim mjerama.

Priznanje kontrolnih organa ili kontrolnih tijela navedenih u stavu 1 posebno će biti povučeno bez odlaganja, u skladu sa postupkom navedenim u tom stavu, u slučaju otkrivanja ozbiljnih ili ponovljenih prekršaja u vezi sa sertifikacijom ili kontrolama i radnjama utvrđenim u skladu sa stavom 8 i kada je kontrolni organ ili kontrolno tijelo u pitanju propustilo da preduzme odgovarajuće i blagovrijemene korektivne mjere kao reakciju na zahtjev Komisije u roku koji odredi Komisija. Takav period će biti određen u skladu sa ozbiljnošću problema i uopšteno neće biti kraći od 30 dana.

7. Komisija je ovlašćena da usvoji delegirane akte u skladu sa Članom 54:

(a) izmena stavka 2 ovog Člana dodavanjem dodatnih kriterijuma onima utvrđenim u njemu za priznavanje kontrolnih organa i kontrolnih tijela navedenih u stavu 1 ovog Člana i za povlačenje takvog priznanja, ili izmjenom dodatnih kriterijuma;

(b) dopunjavanje ove Regulative u pogledu:

(I) sprovođenja kontrola nad kontrolnim organima i kontrolnim tijelima koje je priznala Komisija u skladu sa stavom 1, uključujući inspekcije na terenu; i

(II) kontrola i druge radnje koje treba obaviti od strane tih kontrolnih organa i kontrolnih tijela.

8. Komisija može donijeti sprovodbene akte kako bi osigurala primjenu mjera koje treba preduzeti u vezi sa slučajevima sumnje na neusaglašenost ili utvrđene neusaglašenosti, posebno onih koji utiču na integritet organskih ili proizvoda u konverziji uvezenih pod priznanjem predviđenim ovim Članom. Takve mjere mogu naročito uključivati provjeru integriteta organskih ili proizvoda u konverziji prije nego što se proizvodi stave na tržište Unije i, gdje je to potrebno, suspenziju ovlašćenja za stavljanje na tržište takvih proizvoda u Uniji kao organskih proizvoda ili proizvoda u konverziji.

Ti sprovodbeni akti će biti usvojeni u skladu sa postupkom pregleda navedenim u Članu 55(2).

9. Iz opravdanih krajnje hitnih razloga u vezi sa nepoštenim praksama ili praksama koje su nespojive sa principima i pravilima o organskoj proizvodnji, zaštitom povjerenja potrošača ili zaštitom fer konkurencije između operatora, Komisija će usvojiti neposredno primjenjive sprovodbene akte u skladu sa postupkom navedenim u Članu 55(3) da preduzme mjere navedene

u stavu 8 ovog Člana ili da odluči o povlačenju priznanja kontrolnih organa ili kontrolnih tijela navedenih u stavu 1 ovog Člana.

Član 47

Ekvivalencija prema trgovinskom sporazumu

Priznata treća zemlja navedena u tački (b)(II) člana 45(1) je treća zemlja koju je Unija priznala u okviru trgovinskog sporazuma kao zemlju koja ima sistem proizvodnje koji ispunjava iste ciljeve i principe primjenom pravila koja obezbjeđuju isti nivo uverenja o usaglašenosti jednakoj onoj u Uniji.

Član 48

Ekvivalencija prema Regulativi (EZ) br. 834/2007

1. Priznata treća zemlja navedena u tački (b)(III) člana 45(1) je treća zemlja koja je priznata u svrhu ekvivalencije prema članu 33(2) Regulative (EZ) br. 834/2007, uključujući one priznate u prelaznoj mjeri predviđenoj članom 58 ove Regulative.

To priznanje ističe dana 31. decembra 2026. godine.

2. Na osnovu godišnjih izvještaja koje treće zemlje navedene u stavu 1 dostavljaju Komisiji, do 31. marta svake godine, o sprovođenju i primjeni kontrolnih mjera koje su ustanovile, i uzimajući u obzir i ostale primljene informacije, Komisija će obezbijediti odgovarajući nadzor nad priznatim trećim zemljama redovnim pregledom njihovog priznanja. U tu svrhu, Komisija može zatražiti pomoć država članica. Priroda kontrola će biti određena na osnovu procjene vjerovatnoće neusaglašenosti, posebno uzimajući u obzir obim izvoza u Uniju iz predmetne treće zemlje, rezultate praćenja i kontrolnih aktivnosti koje sprovodi nadležni organ i rezultate prehodnih kontrola. Komisija će redovno izveštavati Evropski parlament i Savjet o ishodu svojih pregleda.

3. Komisija će, putem sprovodbenog akta, uspostaviti listu trećih zemalja navedenih u stavu 1 i može izmjeniti tu listu putem sprovodbenih akata.

Ti sprovodbeni akti će biti usvojeni u skladu sa postupkom ispitivanja navedenim u članu 55(2).

4. Komisiji je dato ovlašćenje da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 54 kojima se dopunjuje ova Regulativa u pogledu informacija koje treće zemlje navedene u skladu sa stavom 3 ovog člana moraju dostaviti Komisiji radi kontrola njihovog priznanja od strane Komisije, kao i sprovođenje tog kontrola od strane Komisije, uključujući terenski pregled.

5. Komisija može usvojiti sprovodbene akte kako bi osigurala primjenu mjera u vezi sa slučajevima sumnje ili utvrđenih neusaglašenosti, posebno onih koji utiču na integritet organskih

ili proizvoda u konverziji uveženih iz trećih zemalja navedenih u ovom članu. Takve mjere mogu posebno obuhvatiti provjeru integriteta organskih ili proizvoda u konverziji prije stavljanja proizvoda na tržište Unije i, ako je potrebno, suspenziju odobrenja za stavljanje na tržište takvih proizvoda u Uniji kao organskih ili proizvoda u konverziji.

Ti sprovodbeni akti će biti usvojeni u skladu sa postupkom ispitivanja navedenim u članu 55(2).

Član 49

Izvještaj Komisije o primjeni članova 47 i 48

Do 31. decembra 2022. godine, Komisija će podnijeti izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu o stanju primijene članova 47 i 48, posebno u pogledu priznanja trećih zemalja u svrhu ekvivalencije.

POGLAVLJE VIII

OPŠTE ODREDBE

ODELJAK 1

Slobodno kretanje organskih i proizvoda u konverziji

Član 50

Nezabranjivanje i neograničavanje stavljanja na tržište organskih i proizvoda u konverziji

Nadležni organi, kontrolni organi i kontrolna tijela ne smiju, iz razloga koji se odnose na proizvodnju, označavanje ili prezentaciju proizvoda, zabraniti ili ograničiti stavljanje na tržište organskih ili proizvoda u konverziji pod kontrolom drugog nadležnog organa, kontrolnog organa ili kontrolnog tijela smještenog u drugoj državi članici, ukoliko ti proizvodi ispunjavaju ovu Regulativu. Posebno, neće se sprovoditi nikakve stručne kontrole i druge zvanične aktivnosti osim onih predviđenih Regulativom (EU) 2017/625, niti će se naplaćivati takse za stručne kontrole i druge zvanične aktivnosti osim onih propisanih u Poglavlju VI te Regulative.

ODELJAK 2

Informacije, izveštavanje i sa time povezana izuzeća

Član 51

Informacije koje se odnose na organski sektor i trgovinu

1. Svake godine države članice će Komisiji prenositi informacije neophodne za sprovođenje i praćenje primijene ove Regulative. Koliko god je to moguće, takve informacije će se zasnivati na uspostavljenim izvorima podataka. Komisija će uzeti u obzir potrebe za podacima i sinergije između potencijalnih izvora podataka, posebno njihovu upotrebu u statističke svrhe gdje je to primjereno.

2. Komisija će usvojiti sprovodbene akte u vezi sa sistemom koji će se koristiti za prenos informacija navedenih u stavu 1, detaljima informacija koje treba slati i datumom do kojeg te informacije treba da budu poslate.

Ti sprovodbeni akti će biti usvojeni u skladu sa postupkom ispitivanja navedenim u članu 55(2).

Član 52

Informacije koje se odnose na nadležne organe, kontrolne organe i kontrolna tijela

1. Države članice će održavati redovno ažuriranu listu:

(a) imena i adresa nadležnih organa; i

(b) imena, adresa i kodova (brojčanih oznaka) kontrolnih organa i kontrolnih tijela.

Države članice će prenositi te liste, i svaku promenu istih, Komisiji i činiti ih javno dostupnim, osim ako je takav prenos i objavljivanje već obavljeno u skladu sa članom 4(4) Regulative (EU) 2017/625.

2. Na osnovu informacija navedenih u stavu 1, Komisija će redovno objavljivati na internetu ažuriranu listu kontrolnih organa i kontrolnih tijela navedenih u tački (b) stavu 1.

Član 53

Izuzeća, ovlašćenja i izvještaj

1. Izuzeća od korišćenja organskog biljnog reproduktivnog materijala i od korišćenja organskih životinja predviđene u tačkama 1.8.5 Dijela I Priloga II i tačkama 1.3.4.3 i 1.3.4.4 Dijela II Priloga II, izuzev tačke 1.3.4.4.2 Dijela II Priloga II, ističu dana 31. decembra 2036. godine.

2. Od 1. januara 2029. godine, na osnovu zaključaka u vezi sa dostupnošću organskog biljnog reproduktivnog materijala i životinja iznetih u izvještaju predviđenom u stavu 7 ovog člana, Komisija je ovlašćena da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 54 izmjenom ove Regulative na sledijeći način:

(a) okončanjem izuzeća navedenih u tački 1.8.5 Dijela I Priloga II i u tačkama 1.3.4.3 i 1.3.4.4 Dijela II Priloga II, izuzev tačke 1.3.4.4.2 Dijela II Priloga II, prije datuma koji je raniji od 31. decembra 2036. godine ili produžavanjem njih iznad tog datuma; ili

(b) okončanjem izuzeća navedenih u tački 1.3.4.4.2 Dijela II Priloga II.

3. Od 1. januara 2027. godine, Komisija je ovlašćena da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 54 izmjenom tačke (b) člana 26(2) kako bi proširila obim informacionog sistema navedenog u članu 26(2) na koke nosilje i tačke 1.3.4.3 Dijela II Priloga II kako bi izuzeća koja se odnose na koke nosilje bazirala na podacima prikupljenim u skladu sa ovim sistemom.

4. Od 1. januara 2026. godine, Komisija je ovlašćena da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 54, na osnovu informacija o dostupnosti organske proteinske hrane za piliće i svinje koje su stavile na raspolaganje države članice u skladu sa stavom 6 ovog člana ili koje su predstavljene u izvještaju navedenom u stavu 7 ovog člana, okončanjem ovlašćenja za korišćenje ne-organske proteinske hrane u ishrani pilića i svinja navedenih u tačkama 1.9.3.1(c) i 1.9.4.2(c) Dijela II Priloga II prije datuma koji je raniji od 31. decembra 2026. godine ili produžavanjem nakon tog datuma.

5. Prilikom produžavanja izuzeća ili ovlašćenja navedenih u stavovima 2, 3 i 4, Komisija će to činiti samo dok ima informacije, posebno informacije koje su dostavile države članice u skladu sa stavom 6, koje potvrđuju nedostupnost na tržištu Unije biljnog reproduktivnog materijala, životinje ili hrane o kojoj je riječ.

6. Do 30. juna svake godine, države članice će staviti na raspolaganje Komisiji i ostalim državama članicama:

(a) informacije dostupne u bazi podataka navedenoj u članu 26(1) i u sistemima navedenim u članu 26(2) i, ako je relevantno, u sistemima navedenim u članu 26(3);

(b) informacije o izuzećima koje su odobrene u skladu sa tačkom 1.8.5 Dijela I Priloga II i tačkama 1.3.4.3 i 1.3.4.4 Dijela II Priloga II; i

(c) informacije o dostupnosti na tržištu Unije organske proteinske hrane za piliće i svinje i o ovlašćenjima koja su odobrena u skladu sa tačkama 1.9.3.1(c) i 1.9.4.2(c) Dijela II Priloga II.

7. Do 31. decembra 2026. godine, Komisija će podnijeti izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu o dostupnosti na tržištu Unije i, ako je relevantno, o uzrocima ograničenog pristupa:

(a) organskog biljnog reproduktivnog materijala;

(b) organskih životinja obuhvaćenih izuzećima navedenim u tačkama 1.3.4.3 i 1.3.4.4 Dijela II Priloga II;

(c) organske proteinske hrane namijenjene ishrani pilića i svinja koji su podložni ovlašćenjima navedenim u tačkama 1.9.3.1(c) i 1.9.4.2(c) Dijela II Priloga II.

Pri sastavljanju tog izvještaja, Komisija će uzeti u obzir, posebno, podatke prikupljene u skladu sa članom 26 i informacije koje se odnose na izuzeća i ovlašćenja navedena u stavu 6 ovog člana.

POGLAVLJE IX

PROCEDURALNE, PRELAZNE I KONAČNE ODREDBE

ODELJAK 1

Proceduralne odredbe

Član 54

Vezivanje delegacije

1. Moć za usvajanje delegiranih akata povjerena je Komisiji pod uslovima navedenim u ovom članu.

2. Moć za usvajanje delegiranih akata navedenih u članu 2(6), članu 9(11), članu 10(5), članu 12(2), članu 13(3), članu 14(2), članu 15(2), članu 16(2), članu 17(2), članu 18(2), članu 19(2), članu 21(1), članu 22(1), članu 23(2), članu 24(6), članu 30(7), članu 32(4), članu 33(6), članu 34(8), članu 35(9), članu 36(3), članu 38(8), članu 40(11), članu 44(2), članu 46(7), članu 48(4), članu 53(2), (3) i (4), članu 57(3) i članu 58(2) povjerena je Komisiji na period od pet godina od 17. juna 2018. godine. Komisija će sastaviti izvještaj u vezi sa delegacijom ovlašćenja najkasnije devet mjeseci prije isteka petogodišnjeg perioda. Delegacija ovlašćenja automatski će se produžavati za periode identičnog trajanja, osim ako Evropski parlament ili Savjet ne suprotstave takvom produženju najkasnije tri mjeseca prije isteka svakog perioda.

3. Delegacija ovlašćenja navedena u članu 2(6), članu 9(11), članu 10(5), članu 12(2), članu 13(3), članu 14(2), članu 15(2), članu 16(2), članu 17(2), članu 18(2), članu 19(2), članu 21(1), članu 22(1), članu 23(2), članu 24(6), članu 30(7), članu 32(4), članu 33(6), članu 34(8), članu 35(9), članu 36(3), članu 38(8), članu 40(11), članu 44(2), članu 46(7), članu 48(4), članu 53(2), (3) i (4), članu 57(3) i članu 58(2) može se opozvati u bilo koje vrijeme od strane Evropskog parlamenta ili Savjeta. Odluka o opozivu stavlja kraj delegaciji ovlašćenja navedenih u toj odluci. Stupa na snagu danom objavljivanja odluke u Službenom listu Evropske unije ili kasnijim datumom navedenim u njoj. Ne utiče na važenje bilo kog delegiranog akta koji je već na snazi.

4. Prije usvajanja delegiranog akta, Komisija će se konsultovati sa stručnjacima koje je odredila svaka država članica u skladu sa principima utvrđenim u Međuinstitucionalnom sporazumu od 13. aprila 2016. o Boljem donošenju zakona.

5. Čim usvoji delegirani akt, Komisija će istovrijemeno obavijestiti Evropski parlament i Savjet.

6. Delegirani akt usvojen u skladu sa članom 2(6), članom 9(11), članom 10(5), članom 12(2), članom 13(3), članom 14(2), članom 15(2), članom 16(2), članom 17(2), članom 18(2), članom 19(2), članom 21(1), članom 22(1), članom 23(2), članom 24(6), članom 30(7), članom 32(4), članom 33(6), članom 34(8), članom 35(9), članom 36(3), članom 38(8), članom 40(11), članom 44(2), članom 46(7), članom 48(4), članom 53(2), (3) i (4), članom 57(3) i članom 58(2) stupaće na snagu samo ako ni Evropski parlament ni Savjet ne izraze prigovor u roku od dva mjeseca od

obavještenja o tom aktu Evropskom parlamentu i Savjetu ili ako, prije isteka tog perioda, i Evropski parlament i Savjet obavijeste Komisiju da neće izraziti prigovor. Taj period će biti produžen za dva mjeseca na inicijativu Evropskog parlamenta ili Savjeta.

Član 55

Postupak Komiteta

1. Komisiju će podržavati komitet pod nazivom "Komitet za organsku proizvodnju". Taj komitet će biti komitet u smislu Regulative (EU) br. 182/2011.

2. Ako se poziva na ovaj stav, primjenjivaće se član 5. Regulative (EU) br. 182/2011.

3. Ako se poziva na ovaj stav, primjenjivaće se član 8. Regulative (EU) br. 182/2011, zajedno sa članom 5. te Regulative.

4. Ako komitet ne donese mišljenje, Komisija neće usvojiti nacrt sprovođenja i primijeniće se treći podstav člana 5(4) Regulative (EU) br. 182/2011.

ODELJAK 2

Opoziv i prelazne i konačne odredbe

Član 56

Opoziv

Regulativa (EZ) br. 834/2007 se opoziva.

Međutim, ta Regulativa će i dalje važiti u svrhu završetka pregleda podnijetih zahtjeva trećih zemalja, kako je predviđeno u članu 58. ove Regulative.

Reference na opozvanu Regulativu tumačiće se kao reference na ovu Regulativu.

Član 57

Prelazne mjere u vezi sa kontrolnim organima i kontrolnim tijelima priznatim na osnovu člana 33(3) Regulative (EZ) br. 834/2007

1. Priznanje kontrolnih organa i kontrolnih tijela koje je dodeljeno na osnovu člana 33(3) Regulative (EZ) br. 834/2007 ističe najkasnije do 31. decembra 2024. godine.

2. Komisija će, putem sprovodbenog akta, uspostaviti listu kontrolnih organa i kontrolnih tijela priznatih na osnovu člana 33(3) Regulative (EZ) br. 834/2007, i može izmjeniti tu listu putem sprovodbenih akata.

Ti sprovođeni akti usvajaju se u skladu sa postupkom pregleda koji je predviđen u članu 55(2).

3. Komisija je ovlašćena da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 54 koji dopunjuju ovu Regulativu u vezi sa informacijama koje treba poslati od strane kontrolnih organa i tijela za kontrolu navedenih u stavu 2 ovog člana, a koje su neophodne u svrhu kontrola njihovog priznanja od strane Komisije, kao i za vršenje tog kontrola od strane Komisije, uključujući i inspekcijski nadzor na licu mjesta.

Član 58

Prelazne mjere u vezi sa zahtjevima trećih zemalja podnijetim u skladu sa članom 33(2) Regulative (EZ) br. 834/2007

1. Komisija će završiti pregled zahtjeva trećih zemalja koji su podnijeti u skladu sa članom 33(2) Regulative (EZ) br. 834/2007, a koji su bili u toku 17. juna 2018. godine. Ta Regulativa će se primjenjivati na pregled takvih zahtjeva.

2. Komisija je ovlašćena da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 54 koji dopunjuju ovu Regulativu tako što utvrđuje proceduralna pravila neophodna za pregled zahtjeva navedenih u stavu 1 ovog člana, uključujući i informacije koje treba dostaviti od strane trećih zemalja.

Član 59

Prelazne mjere u vezi sa prvom akreditacijom kontrolnih organa i kontrolnih tijela

Izuzimajući odredbu o datumu primjene navedenu u drugom stavu člana 61, član 46 će se primjenjivati od 17. juna 2018. godine koliko je neophodno kako bi se omogućila pravovremena akreditacija kontrolnih organa i kontrolnih tijela.

Član 60

Prelazne mjere za zalihe organskih proizvoda proizvedenih u skladu sa Regulativom (EZ) br. 834/2007

Proizvodi proizvedeni u skladu sa Regulativom (EZ) br. 834/2007 prije 1. januara 2022. godine mogu se staviti na tržište nakon tog datuma sve do iscrpljenja zaliha.

Član 61

Stupanje na snagu i primjena

Ova Regulativa stupa na snagu trećeg dana od dana objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.

Primjenjivaće se od 1. januara 2022. godine.

Ova Regulativa je obavezna u svojim djelovima i direktno se primjenjuje u svim državama članicama.

PRILOG I

OSTALI PROIZVODI NAVEDENI U ČLANU 2(1)

— Kvasci koji se koriste kao hrana ili hrana za životinje,
— mate čaj, kukuruz šećerac, listovi vinove loze, palmina srčika, izdanci hmelja i drugi slični jestivi djelovi biljaka i proizvodi koji se od njih dobijaju,
— morska so i druge soli za hranu i hranu za životinje,
— čahure svilene bube pogodni za namotavanje,
— prirodne gume i smole,
— pčelinji vosak,
— eterična ulja,
— čepovi od prirodne plute, neaglomerovani, bez ikakvih vezivnih supstanci,
— pamuk, negrebenani ili češljan,
— vuna, negrebana ili češljana,
— sirova kože i netretirana koža,
— tradicionalni biljni preparati na biljnoj bazi.

PRILOG II

DETALJNA PRAVILA PROIZVODNJE NAVEDENA U POGLAVLJU III

Dio I: Pravila za proizvodnju biljaka

Pored pravila proizvodnje utvrđenih u članovima 9. do 12, pravila utvrđena u ovom dijelu primjenjuju se na organsku proizvodnju biljaka.

1. Opšti zahtjevi

1.1. Organske usjeve, osim onih koji prirodno rastu u vodi, treba proizvoditi u živoj zemlji ili u živoj zemlji pomešanoj ili đubrenoj materijalima i proizvodima koji su dozvoljeni u organskoj proizvodnji, u vezi sa podzemnim slojem i stenama.

1.2. Hidroponska proizvodnja, koja je metoda uzgajanja biljaka koje se prirodno ne uzgajaju u vodi s korijenjem samo u nutritivnom rastvoru ili u inertnom mediju kojem se dodaje nutritivni rastvor, zabranjena je.

1.3. U slučaju izuzeća od tačke 1.1, dozvoljeno je:

(a) proizvodnja klijanaca, koji uključuju klice, izdanke i kres, isključivo živjeći na hranljivim rezervama dostupnim u sjemenkama, vlaženjem u čistoj vodi, pod uslovom da su sjemenke organske. Upotreba uzgojnog medija zabranjena je, osim upotrebe inertnog medija namijenjenog

samo održavanju sjemena vlažnim kada su komponente tog inertnog medija odobrene u skladu sa članom 24;

(b) dobijanje glavica cikorije, uključujući uranjanje u čistu vodu, pod uslovom da je biljna reproduktivna materija organska. Upotreba uzgojnog medija dozvoljena je samo kada su njegove komponente odobrene u skladu sa članom 24.

1.4. U slučaju izuzeća od tačke 1.1, dozvoljene su sljedeće prakse:

(a) uzgoj biljaka za proizvodnju ukrasnog bilja i začinskog bilja u saksijama koje se prodaju zajedno sa saksijom krajnjem potrošaču;

(b) uzgoj rasada ili presadnica u kontejnerima za dalje presađivanje.

1.5. U slučaju izuzeća od tačke 1.1, uzgoj usjeva u ograđenim lejama dozvoljen je samo za površine koje su sertifikovane kao organske za tu praksu prije 28. juna 2017. godine u Finskoj, Švedskoj i Danskoj. Neće se dozvoliti proširenje tih površina.

To izuzeće ističe do 31. decembra 2031.

Do 31. decembra 2026, Komisija će podnijeti izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu o upotrebi kontejnerske proizvodnje u organskoj poljoprivredi. Taj izvještaj može biti praćen, ako je potrebno, zakonodavnim prijedlogom o upotrebi kontejnerske proizvodnje u organskoj poljoprivredi.

1.6. Sve tehnike proizvodnje biljaka koje se koriste moraju spriječiti ili minimalizovati svaki doprinos zagađenju životne sredine.

1.7. Konverzija

1.7.1. Da bi biljke i biljni proizvodi bili smatrani organskim proizvodima, pravila proizvodnje utvrđena ovom Regulativom moraju biti primijenjna u vezi sa parcelama tokom perioda konverzije od najmanje dvije godine prije sjetve, ili, u slučaju pašnjaka ili višegodišnjih stočnih kultura, tokom perioda od najmanje dvije godine prije njihove upotrebe kao organska hrana za životinje, ili, u slučaju višegodišnjih usjeva osim stočne hrane, tokom perioda od najmanje tri godine prije prve berbe organskih proizvoda.

1.7.2. Ako je zemljište ili jedna ili više parcela zagađena proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji, nadležni organ može odlučiti da produži period konverzije za zemljište ili parcele o kojima je riječ, iznad perioda navedenog u tački 1.7.1.

1.7.3. U slučaju tretmana proizvodom ili supstancom koja nije odobrena za upotrebu u organskoj proizvodnji, nadležni organ će zahtijevati novi period konverzije u skladu sa tačkom 1.7.1.

Taj period može biti skraćen u slijedeća dva slučaja:

(a) tretman proizvodom ili supstancom koja nije odobrena za upotrebu u organskoj proizvodnji kao dio obavezne mjere kontrole štetočina ili korova, uključujući karantinske organizme ili invazivne vrste, koje je naložio nadležni organ države članice koja se tiče;

(b) tretman proizvodom ili supstancom koja nije odobrena za upotrebu u organskoj proizvodnji kao dio naučnih ispitivanja odobrenih od strane nadležnog organa države članice koja se tiče.

1.7.4. U slučajevima navedenim u tačkama 1.7.2 i 1.7.3, dužina perioda konverzije će se odrediti uzimajući u obzir slijedeće zahtjeve:

(a) proces razgradnje predmetnog proizvoda ili supstance mora garantovati, na kraju perioda konverzije, neznatan nivo ostataka u zemljištu i, u slučaju višegodišnjeg usjeva, u biljci;

(b) berba nakon tretmana ne smije biti stavljena na tržište kao organski ili u konverziji proizvodi.

1.7.4.1. Države članice će obavijestiti Komisiju i ostale države članice o svakoj odluci koju su donijeli koja utvrđuje obavezne mjere koje se odnose na tretman proizvodom ili supstancom koji nije odobren za upotrijebu u organskoj proizvodnji.

1.7.4.2. U slučaju tretmana proizvodom ili supstancom koji nije odobren za upotrebu u organskoj proizvodnji, tačka 1.7.5(b) se ne primjenjuje.

1.7.5. U slučaju zemljišta povezanog sa organskom proizvodnjom živine:

(a) pravila konverzije će se primjenjivati na cijelu površinu proizvodne jedinice na kojoj se proizvodi hrana za životinje;

(b) uprkos tački (a), period konverzije može biti smanjen na jednu godinu za pašnjake i otvorene površine koje koriste vrste koje nijesu biljojedi.

1.8. Porijeklo biljaka, uključujući biljni reproduktivni materijal

1.8.1. Za proizvodnju biljaka i biljnih proizvoda osim biljnog reproduktivnog materijala, može se koristiti samo organski biljni reproduktivni materijal.

1.8.2. Da bi se dobio organski biljni reproduktivni materijal koji će se koristiti za proizvodnju proizvoda osim biljnog reproduktivnog materijala, majčinska biljka i, gdje je relevantno, druge biljke namijenjene za proizvodnju biljnog reproduktivnog materijala, moraju biti proizvedene u skladu sa ovom Regulativom tokom najmanje jedne generacije, ili, u slučaju višegodišnjih usjeva, tokom najmanje jedne generacije tokom dvije vegetacione sezone.

1.8.3. Pri odabiru organskog biljnog reproduktivnog materijala, operatori treba da daju prednost organskom biljnom reproduktivnom materijalu koji je pogodan za organsku poljoprivredu.

1.8.4. Za proizvodnju organskih sorti pogodnih za organsku proizvodnju, organske selekcione aktivnosti treba da se sprovode pod organskim uslovima i treba da se fokusiraju na poboljšanje

genetske raznovrsnosti, oslanjanje na prirodnu reproduktivnu sposobnost, kao i na agronomske performanse, otpornost na bolesti i prilagođavanje različitim lokalnim zemljišnim i klimatskim uslovima.

Sve metode umnožavanja osim mjeristematske kulture treba da se sprovode pod sertifikovanim organskim upravljanjem.

1.8.5. Upotreba biljnog reproduktivnog materijala u konverziji i ne-organskog biljnog reproduktivnog materijala.

1.8.5.1. Izuzeće od tačke 1.8.1, gdje podaci prikupljeni u bazi podataka navedenoj u članu 26(1) ili sistemima navedenim u članu 26(2) pokažu da kvalitativne ili kvantitativne potrebe operatora u vezi sa relevantnim organskim biljnim reproduktivnim materijalom nijesu ispunjene, operator može koristiti biljni reproduktivni materijal u konverziji u skladu sa članom 10(4), drugim podparagrafom, tačkom (a), ili biljni reproduktivni materijlal odobren u skladu sa tačkom 1.8.6.

Pored toga, u slučaju nedostatka organskih sadnica, 'sadnice u konverziji', koje su plasirane u skladu sa članom 10(4), drugim podparagrafom, tačkom (a), mogu se koristiti kada su uzgajane na sljedeći način:

(a) kroz ciklus uzgoja od sjemena do konačne sadnice koji traje najmanje 12 mjeseci na parceli koja je, tokom istog perioda, prošla kroz period konverzije od najmanje 12 mjeseci; ili

(b) na organskoj ili konverzijom obuhvaćenoj parceli ili u kontejnerima ako su pokrivene izuzećem navedenim u tački 1.4, pod uslovom da su sadnice potekle iz sjemena u konverziji, ubranog sa biljke koja je rasla na parceli koja je prošla kroz period konverzije od najmanje 12 mjeseci.

Gdje organski ili u konverziji biljni reproduktivni materijal ili biljni reproduktivni materijal koji je odobren u skladu sa tačkom 1.8.6 nije dostupna u odgovarajućem kvalitetu ili količini da bi se zadovoljile potrebe operatora, nadležni organ može odobriti korišćenje ne-organskog biljnog reproduktivnog materijala pod uslovima navedenim u tačkama 1.8.5.3 do 1.8.5.8.

Takvo pojedinačno odobrenje izdaje se samo u jednom od sljedećih slučajeva:

(a) gdje nijedna sorta vrste koju operator želi da dobije nije registrovan u bazi podataka navedenoj u članu 26(1) ili sistemu navedenom u tački (a) člana 26(2);

(b) gdje nijedan operator koji plasira biljni reproduktivni materijal nije u mogućnosti da isporuči relevantni organski ili u konverziji biljni reproduktivni materijal ili biljni reproduktivni materijal koji je odobren u skladu sa tačkom 1.8.6 u vrijeme sjetve ili sadnje u situacijama u kojima je korisnik naručio biljni reproduktivni materijal u razumnom vrijemenu da dozvoli pripremu i isporuku organskog ili u konverziji biljnog reproduktivnog materijala ili biljnog reproduktivnog materijala odobrenog u skladu sa tačkom 1.8.6;

(c) gdje sortiment koji operator želi da dobije nije registrovan kao organski ili u konverziji biljni reproduktivni materijal ili kao biljni reproduktivni materijal odobren u skladu sa tačkom 1.8.6 u bazi podataka navedenoj u članu 26(1) ili sistemu navedenom u tački (a) člana 26(2) i operator može dokazati da nijedna registrovana alternativa iste vrste nije prikladna posebno za agro-ekološke i pedoklimatske uslove i neophodna tehnološka svojstva za proizvodnju koja se dobija;

(d) gdje je opravdano za korišćenje u istraživanju, testiranju na malom broju polja, u svrhu očuvanja sorti ili inovacije proizvoda i gdje su saglasni nadležni organi države članice u kojoj se nalazi operator.

Prije podnošenja zahtjeva za takvo odobrenje, operatori treba da konsultuju bazu podataka navedenu u članu 26(1) ili sistemu navedenom u tački (a) člana 26(2) kako bi provjerili da li je relevantan organski ili u konverziji biljni reproduktivni materijal ili biljni reproduktivni materijal odobren u skladu sa tačkom 1.8.6 dostupan i da li je njihov zahtjev opravdan.

Kada su u skladu sa članom 6 (i) operatori mogu koristiti i organski i biljni reproduktivni materijal u konverziji dobijen sa svoje parcele, bez obzira na kvalitativnu i kvantitativnu dostupnost prema bazi podataka navedenoj u članu 26(1) ili sistemu navedenom u tački (a) člana 26(2).

1.8.5.2. Izuzeće od tačke 1.8.1, operatori u trećim zemljama mogu koristiti biljni reproduktivni materijal u konverziji u skladu sa članom 10(4), drugim podparagrafom, tačkom (a), ili biljni reproduktivni materijal odobren u skladu sa tačkom 1.8.6 kada je organski biljni reproduktivni materijal opravdan da ne bude dostupan u odgovarajućem kvalitetu ili količini na teritoriji treće zemlje u kojoj je operator lociran.

Bez prejudiciranja relevantnih nacionalnih pravila, operatori u trećim zemljama mogu koristiti organski i biljni reproduktivni materijal u konverziji dobijen sa svoje parcele.

1.8.5.3. Ne-organski biljni reproduktivni materijal ne smije se tretirati nakon berbe pesticidima osim onih koji su odobreni za tretman biljnog reproduktivnog materijala u skladu s članom 24(1) ove Regulative, osim ako je hemijski tretman propisan u skladu sa Uredbom (EU) 2016/2031 iz fitosanitarnih razloga od strane nadležnih organa države članice za sve sorte i heterogeni materijal određene vrste na području na kojem će se koristiti reproduktivni materijal biljaka.

Kada se koristi ne-organski biljni reproduktivni materijal tretiran propisanim hemijskim tretmanom navedenim u prvom stavu, parcela na kojoj raste tretirani biljni reproduktivni materijal podliježe, gdje je to prikladno, periodu konverzije kako je predviđeno u tačkama 1.7.3 i 1.7.4.

1.8.5.4. Dozvola za upotrijebu ne-organskog biljnog reproduktivnog materijala mora se dobiti prije sjetve ili sadnje usjeva.

1.8.5.5. Dozvola za upotrijebu ne-organskog biljnog reproduktivnog materijala dodeljuje se pojedinačnim korisnicima jedne sezone i nadležni organi, kontrolni organi, ili kontrolna tijela odgovorna za dozvole, navode količine odobrenog reproduktivnog materijala biljaka.

1.8.5.6. Nadležni organi država članica izradiće zvaničnu listu vrsta, podvrsta ili sorti (grupisanih ako je to primjenljivo) za koje je utvrđeno da je dostupan organski ili u konverziji biljni reproduktivni materijal u dovoljnim količinama i za odgovarajuće sorte na njihovoj teritoriji. Neće se izdavati dozvole za vrste, podvrste ili sorte koje su uključene u tu listu na teritoriji države članice u skladu sa tačkom 1.8.5.1 osim ako to nije opravdano jednim od svrha navedenih u tački 1.8.5.1(d). Ako se količina ili kvalitet organskog ili u konverziji biljnog reproduktivnog materijala dostupnog za vrstu, podvrstu ili sortu na listi pokaže nedovoljnim ili neadekvatnim, zbog izuzetnih okolnosti, nadležni organi država članica mogu ukloniti vrstu, podvrstu ili sortu sa liste.

Nadležni organi država članica će ažurirati svoju listu godišnje i učiniti tu listu javno dostupnom.

Do 30. juna svake godine, a prvi put do 30. juna 2022. godine, nadležni organi država članica će dostaviti Komisiji i drugim državama članicama link ka internet stranici na kojoj je ažurirana lista javno dostupna. Komisija će objaviti linkove ka nacionalnim ažuriranim listama na posebnoj internet stranici.

1.8.5.7. Izuzimanjem od tačke 1.8.5.5, nadležni organi država članica godišnje mogu odobriti opštu dozvolu svim zainteresovanim operaterima za upotrebu: (a) određene vrste ili podvrste kada i u mjeri u kojoj nijedna sorta nije registrovana u bazi podataka iz člana 26(1) ili sistema iz tačke (a) člana 26(2); (b) za određenu sortu kada i u mjeri u kojoj su ispunjeni uslovi utvrđeni u tački 1.8.5.1(c).

Kada se koristi opšta dozvola, operateri moraju voditi evidenciju količine koja je korišćena, a nadležni organ odgovoran za dozvole mora navesti količine odobrenog neorganskog reproduktivnog materijala biljaka.

Nadležni organi država članica će ažurirati listu vrsta, podvrsta ili sorti za koje je izdata opšta dozvola godišnje i učiniti tu listu javno dostupnom.

Do 30. juna svake godine i prvi put do 30. juna 2022. godine, nadležni organi država članica će dostaviti Komisiji i drugim državama članicama link ka internet stranici na kojoj je ažurirana lista javno dostupna. Komisija će objaviti linkove ka nacionalnim ažuriranim listama na posebnoj internet stranici.

1.8.5.8. Nadležni organi ne smiju odobriti upotrebu ne-organskih sadnica u slučaju sadnica vrsta koje završavaju vegetacioni ciklus u jednoj sezoni gajenja, od presađivanja sadnice do prve berbe proizvoda.

1.8.6. Nadležni organi ili, gdje je to prikladno, priznata kontrolni organi ili kontrolna tijela, u skladu sa članom 46(1) mogu odobriti operatorima koji proizvode biljni reproduktivni materijal za upotrebu u organskoj proizvodnji, upotrebu ne-organskog biljnog reproduktivnog materijala, kada matične biljke ili, ako je relevantno, druge biljke namijenjene za proizvodnju biljnog reproduktivnog materijala i proizvedene u skladu sa tačkom 1.8.2 nijesu dostupne u dovoljnoj količini ili kvalitetu, i da stave takav materijal na tržište za upotrijebu u organskoj proizvodnji, pod uslovom da su ispunjeni sljedeći uslovi:

(a) ne-organski biljni reproduktivni materijal koji se koristi nije tretiran nakon berbe pesticidima osim onih koji su odobreni u skladu sa članom 24(1) ove Regulative, osim ako je hemijski tretman propisan u skladu sa Regulativom (EU) 2016/2031 iz fitosanitarnih razloga od strane nadležnih organa države članice za sve sorte i heterogeni materijal određene vrste na području na kojem će se koristiti biljni reproduktivni materijal. Kada se koristi ne-organski biljni reproduktivni materijal tretiran takvim propisanim hemijskim tretmanom, parcela na kojoj raste tretirani biljni reproduktivni materijal podliježe, gdje je to prikladno, periodu konverzije kako je predviđeno u tačkama 1.7.3 i 1.7.4;

(b) ne-organski biljni reproduktivni materijal koji se koristi nije sadnica vrsta koje završavaju vegetacioni ciklus u jednoj sezoni gajenja, od presađivanja sadnice do prve berbe proizvoda;

(c) biljni reproduktivni materijal gajen je u skladu sa svim ostalim relevantnim zahtjevima organske proizvodnje biljaka;

(d) dozvola za upotrebu ne-organski biljni reproduktivni materijal mora se dobiti prije sjetve ili sadnje tog materijala;

(e) nadležni organ, kontrolni organ ili kontrolno tijelo odgovorno za dozvole mora dodijeliti dozvolu samo pojedinačnim korisnicima i samo za jednu sezonu, i navesti količine odobrenog biljnog reproduktivnog materijala;

(f) izuzetkom od tačke (e), nadležni organi država članica godišnje mogu odobriti opštu dozvolu za upotrebu određene vrste ili podvrste ili sorte ne-organskog biljnog reproduktivnog materijala i učiniti listu vrsta, podvrsta ili sorti javno dostupnom i ažurirati je godišnje. U tom slučaju, ti nadležni organi moraju navesti količine odobrenog neorganskog reproduktivnog materijala biljaka;

(g) dozvole izdate u skladu sa ovim stavom ističu 31. decembra 2036. godine.

Do 30. juna svake godine, a prvi put do 30. juna 2023. godine, nadležni organi država članica moraju obavijestiti Komisiju i druge države članice o informacijama o dozvolama izdatim u skladu sa prvom stavkom.

Operateri koji proizvode i plasiraju biljni reproduktivni materijal proizveden u skladu sa prvom stavkom moći će na dobrovoljnoj osnovi objaviti relevantne specifične informacije o dostupnosti takvog biljnog reproduktivnog materijala u nacionalnim sistemima utvrđenim u skladu sa članom 26(2). Operateri koji se odluče da uključe takve informacije moraju osigurati da se informacije redovno ažuriraju i povlače iz nacionalnih sistema kada biljni reproduktivni materijal više nije dostupan. Kada se oslanjaju na opštu dozvolu iz tačke (f), operateri moraju voditi evidenciju količine korišćene.

1.9. Upravljanje zemljištem i đubrenje

1.9.1. U organskoj biljnoj proizvodnji treba da se koriste postupci obrade i kultivacije koji održavaju ili povećavaju organsku materiju zemljišta, poboljšavaju stabilnost zemljišta i biodiverzitet zemljišta i sprečavaju sabijanje zemljišta i eroziju zemljišta.

1.9.2. Plodnost i biološka aktivnost zemljišta se održavaju i povećavaju:

(a) osim u slučaju travnjaka ili višegodišnje stočne hrane, korišćenjem višegodišnjeg plodoreda uključujući obavezne leguminozne useve kao glavni ili pokrovni usev za rotacione useve i druge useve za zeleno đubrenje;

(b)u slučaju plastenika ili višegodišnjih useva osim stočne hrane, korišćenjem kratkotrajnih useva za zelenišno đubrivo i mahunarki, kao i korišćenjem biljnog diverziteta; i

(c)u svim slučajevima, primjenom stočnog stajnjaka ili organske materije, po mogućnosti kompostirane, iz organske proizvodnje.

1.9.3. Kada se hranljive potrebe biljaka ne mogu zadovoljiti mjerama predviđenim u tačkama 1.9.1 i 1.9.2, koriste se samo đubriva i oplemenjivači zemljišta koji su u skladu sa članom 24. odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji, i to samo za neophodnoj mjeri. Operateri će voditi evidenciju o upotrebi tih proizvoda, uključujući datum ili datume kada je svaki proizvod korišćen, naziv proizvoda, primjenjenu količinu i dotični usjev i parcele.

1.9.4. Ukupna količina stočnog stajnjaka, kako je definisano u Direktivi 91/676/EEC, koja se koristi u jedinicama za konverziju i organskoj proizvodnji ne smije preći 170 kg azota godišnje/hektaru korišćene poljoprivredne površine. Ovo ograničenje će se primjenjivati samo na upotrebu đubriva sa farme, sušenog đubriva i dehidriranog živinskog stajnjaka, kompostiranog životinjskog izmeta, uključujući živinsko đubrivo, kompostiranog đubriva i tečnog životinjskog izmeta.

1.9.5. Operateri poljoprivrednih gazdinstava mogu zaključiti pisane ugovore o saradnji isključivo sa operaterima drugih poljoprivrednih gazdinstava i preduzeća koja poštuju pravila organske proizvodnje, radi raznošenja viška stajnjaka iz jedinica organske proizvodnje. Maksimalno

ograničenje iz tačke 1.9.4 izračunava se na osnovu svih organskih proizvodnih jedinica uključenih u takvu saradnju.

1.9.6. Preparati mikroorganizama mogu se koristiti za poboljšanje opšteg stanja zemljišta ili za poboljšanje dostupnosti hranljivih materija u zemljištu ili u usjevima.

1.9.7. Za aktivaciju komposta mogu se koristiti odgovarajući preparati na biljnoj bazi i preparati mikroorganizama.

1.9.8. Mineralna azotna đubriva se ne smiju koristiti.

1.9.9. Mogu se koristiti biodinamički preparati.

1.10. Borba protiv štetočina i korova

1.10.1. Sprečavanje štete izazvane štetočinama i korovima oslanja se prvenstveno na zaštitu:

— prirodni neprijatelji,

—izbor vrsta, sorti i heterogenog materijala,

—plodored,

—tehnike uzgoja kao što su biofumigacija, mehaničke i fizičke metode i

—termički procesi kao što je solarizacija i, u slučaju zaštićenih usjeva, plitka obrada zemljišta parom (do maksimalne dubine od 10 cm).

1.10.2. Kada se biljke ne mogu adekvatno zaštititi od štetočina mjerama predviđenim u tački 1.10.1 ili u slučaju utvrđene opasnosti za usjev, koriste se samo proizvodi i supstance odobrene u skladu sa članovima 9 i 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji, i samo u mjeri u kojoj je to neophodno. Operateri će voditi evidenciju koja dokazuje potrebu za upotrebom takvih proizvoda, uključujući datum ili datume kada je svaki proizvod korišćen, naziv proizvoda,

njegove aktivne supstance, primjenjenu količinu, usjev i parcele u pitanju, i štetočine ili bolesti koje treba kontrolisati.

1.10.3. U vezi sa proizvodima i supstancama koje se koriste u zamkama ili u dozatorima proizvoda i supstanci koje nijesu feromoni, zamke ili dispenzeri će sprečiti ispuštanje proizvoda i supstanci u životnu sredinu i spriječiće kontakt između proizvoda i supstanci i usjeva koji se uzgajaju. Sve zamke, uključujući feromonske zamke, treba da budu sakupljene nakon upotrebe i bezbijedno odložene.

1.11. Proizvodi koji se koriste za čišćenje i dezinfekciju

U tu svrhu se koriste samo oni proizvodi za čišćenje i dezinfekciju u biljnoj proizvodnji koji su u skladu sa članom 24. dozvoljeni za upotrebu u organskoj proizvodnji. Operateri će voditi evidenciju o upotrebi tih proizvoda uključujući datum ili datume upotrebe svakog proizvoda, naziv proizvoda, njegove aktivne supstance i lokaciju takve upotrebe.

1.12. Obaveza vođenja evidencije

Operateri će voditi evidenciju o dotičnim parcelama i količini žetve. Konkretno, operateri će voditi evidenciju o bilo kom drugom spoljnom inputu koji se koristi na svakoj parceli i, gdje je primjenljivo, čuvati dostupne dokumente o svakom odstupanju od pravila proizvodnje dobijenim u skladu sa tačkom 1.8.5.

1.13. Priprema neprerađenih proizvoda

Ako se radnje pripreme koje nijesu prerada sprovode na postrojenjima, opšti zahtijevi navedeni u tačkama 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 i 2.2.3 Dijela IV primjenjuju se mutatis mutandis na takve postupke.

2. Detaljna pravila za određene biljke i biljne proizvode

2.1. Pravila o proizvodnji pečuraka

Za proizvodnju pečuraka, supstrati se mogu koristiti samo ako su sastavljeni od sljedećih komponenti:

(a) đubrivo od stajnjaka i životinjski izmet:

(I) ili iz organskih proizvodnih jedinica ili iz jedinica koje su u drugoj godini konverzije; ili

(II) navedeno u tački 1.9.3, samo kada proizvod naveden u tački (I) nije dostupan, uz uslov da taj stajnjak i životinjski izmet ne prelazi 25 % ukupne težine komponenata supstrata, isključujući materijal za pokrivanje i svu dodatu vodu, prije kompostiranja;

(b) proizvodi poljoprivrednog porijekla, osim onih navedenih u tački (a), iz organskih proizvodnih jedinica;

(c) treset, ne tretiran hemijskim proizvodima;

(d) drvo, ne tretirano hemijskim proizvodima nakon sječe;

(e) mineralni proizvodi navedeni u tački 1.9.3, voda i zemljište.

2.2. Pravila o sakupljanju divljih biljaka

Sakupljanje divljih biljaka i njihovih djelova koji rastu prirodno u prirodnim područjima, šumama i poljoprivrednim područjima smatra se organskom proizvodnjom, pod uslovom da:

(a) u periodu od najmanje tri godine prije sakupljanja, ta područja nijesu tretirana proizvodima ili supstancama osim onih koje su odobrene u skladu sa članicima 9 i 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji;

(b) sakupljanje ne utiče na stabilnost prirodnog staništa ili održavanje vrsta na sakupljenom području.

Operatori treba da vode evidenciju o periodu i lokaciji sakupljanja, vrstama koje su uključene i količini sakupljenih divljih biljaka.

Dio II: Pravila za stočarsku proizvodnju

Osim proizvodnih pravila navedenih u članicima 9, 10, 11 i 14, pravila navedena u ovom dijelu primjenjivaće se na organsku stočarsku proizvodnju.

1. Opšti zahtjevi

1.1. Osim kod pčelarstva, zabranjuje se stočarska proizvodnja bez zemljišta, gdje poljoprivrednik koji namjerava da proizvodi organske stoke ne upravlja poljoprivrednim zemljištem i nije uspostavio pismeni sporazum o saradnji sa drugim poljoprivrednikom u vezi sa korišćenjem organskih proizvodnih jedinica ili jedinica u konverziji za tu stoku.

Operatori moraju imati dostupne dokumentarne dokaze o bilo kakvom odstupanju od pravila o proizvodnji stoke dobijenom u skladu sa tačkama 1.3.4.3, 1.3.4.4, 1.7.5, 1.7.8, 1.9.3.1(c) i 1.9.4.2(c).

1.2. Konverzija

1.2.1. U slučaju istovremenog početka konverzije proizvodne jedinice, uključujući pašnjake ili bilo koje zemljište koje se koristi za ishranu životinja, i životinja koje postoje na ovoj proizvodnoj jedinici na početku perioda konverzije ove proizvodne jedinice kako je navedeno u tačkama 1.7.1 i 1.7.5(b) dijela I, životinje i životinjski proizvodi mogu se smatrati organskim na kraju perioda konverzije proizvodne jedinice, čak i ako je period konverzije utvrđen u tački 1.2.2 ovog dijela za vrstu životinje u pitanju duži od perioda konverzije za proizvodnu jedinicu.

Izuzimajući tačku 1.4.3.1, u slučaju takve istovremene konverzije i tokom perioda konverzije proizvodne jedinice, životinje prisutne u ovoj proizvodnoj jedinici od početka perioda konverzije mogu se hraniti hranom u konverziji proizvedenom na jedinici u konverziji tokom prve godine konverzije i/ili hranom u skladu sa tačkom 1.4.3.1 i/ili organskom hranom.

Ne-organske životinje mogu se uvoditi u jedinicu u konverziji nakon početka perioda konverzije u skladu sa tačkom 1.3.4.

1.2.2. Periodi konverzije specifični za vrstu proizvodnje životinja utvrđeni su kako slijedi:

(a) 12 mjeseci u slučaju goveda i konja za proizvodnju mesa, i u svakom slučaju ne manje od tri četvrtine njihovog životnog veka;

(b) šest mjeseci u slučaju ovaca, koza i svinja i životinja za proizvodnju mlijeka;

(c) 10 nedjelja za živinu za proizvodnju mesa, osim za pekinške patke, dovedene prije nego što navrše tri dana;

(d) sedam nedjelja za pekinške patke dovedene prije nego što navrše tri dana;

(e) šest nedjelja u slučaju živine za proizvodnju jaja dovedene prije nego što navrše tri dana;

(f) 12 mjeseci za pčele.

Tokom perioda konverzije, vosak treba zameniti voskom koji potiče iz organskog pčelarstva.

Međutim, neorganski pčelinji vosak može se koristiti:

(I) ako vosak iz organskog pčelarstva nije dostupan na tržištu;

(II) ako je dokazano da je slobodan od kontaminacije proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji; i

(III) pod uslovom da potiče iz čahure;

(g) tri mjeseca za zečeve;

(h) 12 mjeseci za jelensku divljač.

1.3. Porijeklo životinja

1.3.1. Bez narušavanja pravila o konverziji, organska stoka mora biti rođena ili izležena i uzgajana na organskim proizvodnim jedinicama.

1.3.2. Što se tiče uzgoja organskih životinja:

(a) reprodukcija treba da koristi prirodne metode; međutim, dopuštena je vještačka oplodnja;

(b) reprodukcija ne smije biti izazvana ili ometana tretmanima hormonima ili drugim supstancama sličnog dejstva, osim kao oblik veterinarskog terapijskog tretmana u slučaju pojedinačne životinje;

(c) druge forme vještačke reprodukcije, kao što su kloniranje i transfer embriona, ne smiju se koristiti;

(d) izbor rasa mora biti primjeren principima organske proizvodnje, osiguravajući visok standard dobrobiti životinja i doprinoseći sprečavanju bilo kakve patnje životinje i izbegavanju potrebe za sakaćenjem životinja.

1.3.3. Prilikom izbora rasa ili sojeva, operatori bi trebalo da razmotre davanje prednosti rasama ili sojevima sa visokim stepenom genetičke raznolikosti, sposobnošću životinja da se prilagode lokalnim uslovima, njihovim genetskim vrijednostima, dugovječnosti, vitalnosti i otpornosti na bolesti ili zdravstvene probleme, sve bez narušavanja njihove dobrobiti. Takođe, rase ili sojevi životinja treba da budu odabrani kako bi se izbegle specifične bolesti ili zdravstveni problemi povezani sa nekim rasama ili sojevima korišćenim u intenzivnoj proizvodnji, kao što su sindrom stresa kod svinja, što može dovesti do bijelog-mekanog-vodnjikavog mesa (PSE sindrom), iznenadna smrt, spontani pobačaj i teški porođaji koji zahijtevaju carski rez. Prednost treba dati autohtonim rasama i sojevima.

Da bi odabrali rase i sojeve u skladu sa prethodnim pasusom, operatori bi trebalo da koriste informacije dostupne u sistemima navedenim u članu 26(3).

1.3.4. Upotreba ne-organskih životinja

1.3.4.1. Izuzimajući tačku 1.3.1, u svrhu razmnožavanja, životinje odgajane ne-organski mogu biti dovedene na organsku proizvodnu jedinicu kada su rase u opasnosti od nestanka sa farmi, kako je navedeno u tački (b) člana 28(10) Regulative (EU) br. 1305/2013 i akata donijetih na osnovu toga. U tom slučaju životinje tih rasa ne trebaju nužno biti ženke koje se još nijesu okotile.

1.3.4.2. Izuzimajući tačku 1.3.1, za obnovu košnica, 20 % godišnje matica i rojeva može biti zamenjeno ne-organskim maticama i rojevima na organskoj proizvodnoj jedinici, pod uslovom da matice i rojevi budu smešteni u košnice sa saćima ili saćima koja potiču iz organskih proizvodnih jedinica. U svakom slučaju, jedan roj ili matica može biti zamenjen godišnje ne-organskim rojem ili maticom.

1.3.4.3. Izuzimajući tačku 1.3.1, kada se formira jato po prvi put, ili se obnavlja ili rekonstituiše, i kada kvalitativne i kvantitativne potrebe poljoprivrednika ne mogu biti ispunjene, nadležni organ može odlučiti da se ne-organske uzgajane živine mogu dovesti u organsku proizvodnu jedinicu za proizvodnju organskih jaja, pod uslovom da su mlade koke za proizvodnju jaja i živina za proizvodnju mesa mlađe od tri dana. Proizvodi dobijeni od njih mogu se smatrati organskim samo ako je poštovan period konverzije naveden u tački 1.2.

1.3.4.4. Izuzimajući tačku 1.3.1, gdje podaci prikupljeni u sistemu navedenom u tački (b) člana 26(2) pokazuju da kvalitativne ili kvantitativne potrebe poljoprivrednika u vezi sa organskim životinjama nijesu ispunjene, nadležni organi mogu odobriti uvođenje ne-organskih životinja u organsku proizvodnu jedinicu, pod uslovima predviđenim u tačkama 1.3.4.4.1 do 1.3.4.4.4.

Prije nego što zatraži bilo kakvo takvo odstupanje, poljoprivrednik treba da konsultuje podatke prikupljene u sistemu navedenom u tački (b) člana 26(2) kako bi provjerio da li je njegov zahtjev opravdan.

Za operatore u trećim zemljama, kontrolni organ ii kontrolna tijela priznata u skladu sa članom 46(1) mogu odobriti uvođenje ne-organskih životinja u organsku proizvodnu jedinicu gdje organske životinje nijesu dostupne u dovoljnoj količini ili kvalitetu na teritoriji zemlje u kojoj se nalazi operator.

1.3.4.4.1. Za uzgojne svrhe, ne-organske mlade životinje mogu biti uvedene kada je jato ili krdo formirano po prvi put. One će biti odgajane u skladu sa pravilima organske proizvodnje odmah nakon odvikavanja. Pored toga, sljedeća ograničenja primjenjuju se na datum kada ove životinje uđu u jato ili krdo:

(a) goveda, konji i jeleni moraju biti mlađi od šest mjeseci;

(b) ovce i koze moraju biti mlađi od 60 dana;

(c) svinje moraju imati manje od 35 kg;

(d) zečevi moraju biti mlađi od tri mjeseca.

1.3.4.4.2. Za uzgojne svrhe, ne-organski odrasli muški i ne-organske ženke koje se još nijesu okotile mogu biti uvedeni za obnovu jata ili krda. Nakon toga će biti odgajani u skladu sa pravilima organske proizvodnje. Pored toga, broj ženki podleže slijedećim ograničenjima godišnje:

(a) do maksimalno 10 % odraslih konja ili goveda i 20 % odraslih svinja, ovaca, koza, zečeva ili jelena može biti uvedeno;

(b) za jedinice sa manje od 10 konja, jelena ili goveda ili zečeva, ili sa manje od pet svinja, ovaca ili koza, svaka takva obnova ograničena je na maksimalno jednu životinju godišnje.

1.3.4.4.3. Procenti navedeni u tački 1.3.4.4.2 mogu se povećati do 40 %, pod uslovom da nadležni organ potvrdi da su ispunjeni bilo koji od sljedećih uslova:

(a) izvršeno je značajno proširenje farme;

(b) jedna rasa je zamijenjena drugom;

(c) nova specijalizacija u stočarstvu je pokrenuta.

1.3.4.4.4. U slučajevima navedenim u tačkama 1.3.4.4.1, 1.3.4.4.2 i 1.3.4.4.3, ne-organske životinje mogu se smatrati organskim samo ako je poštovan period konverzije naveden u tački 1.2. Period konverzije utvrđen u tački 1.2.2 počinje, najranije, kada se životinje unesu u proizvodnu jedinicu u konverziji.

1.3.4.4.5. U slučajevima navedenim u tačkama 1.3.4.4.1 do 1.3.4.4.4, ne-organske životinje ili će biti držane odvojeno od ostale stoke ili će biti identifikovane do kraja perioda konverzije navedenog u tački 1.3.4.4.4.

1.3.4.5. Operatori treba da vode evidenciju ili da imaju dokumentovane dokaze o porijeklu životinja, identifikujući životinje u skladu sa odgovarajućim sistemima (po životinji ili po grupi/jatu/košnici), veterinarskim evidencijama životinja unesenih u objekat, datumom dolaska i periodom konverzije.

1.4. Ishrana

1.4.1. **Opšti zahtjevi ishrane**

Što se tiče ishrane, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) hrana za stoku treba da se dobija pretežno sa poljoprivrednog gazdinstva gdje se životinje drže ili treba da se dobija iz organskih ili proizvodnih jedinica u konverziji drugih gazdinstava u istom regionu;

(b) stoka će se hraniti organskom ili u konverziji hranom koja zadovoljava nutritivne potrebe životinje u različitim fazama njenog razvoja; ograničeno hranjenje nije dozvoljeno u proizvodnji stoke osim ako je opravdano veterinarskim razlozima;

(c) stoka ne smije biti držana u uslovima ili na dijeti koji mogu podsticati anemiju;

(d) prakse tova uvek moraju poštovati normalne nutritivne obrasce za svaku vrstu i dobrobit životinja u svakoj fazi uzgojnog procesa; prisilno hranjenje je zabranjeno;

(e) osim svinja, živine i pčela, stoka treba da ima stalni pristup pašnjaku kada to uslovi dozvoljavaju ili treba da ima stalni pristup kabastoj hrani;

(f) stimulansi rasta i sintetičke amino-kiseline ne smiju se koristiti;

(g) mladunčad se treba preferirano hraniti majčinim mlijekom tokom minimum perioda koji odredi Komisija u skladu sa tačkom (a) člana 14(3); zamijene za mlijeko koje sadrže hemijski sintetisane komponente ili komponente biljnog porijekla ne smiju se koristiti tokom tog perioda;

(h) hrana životinjskog, alginskog, životinjskog ili kvasnog porijekla treba da bude organska;

(i) ne-organska hrana biljnog, alginskog, životinjskog ili kvasnog porijekla, hrana mikrobnog ili mineralnog porijekla, dodaci hrani i pomoćna sredstva za preradu mogu se koristiti samo ako su odobreni u skladu sa članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji.

1.4.2. **Ispaša**

1.4.2.1. **Ispaša na organskoj zemlji**

Bez narušavanja tačke 1.4.2.2, organske životinje će se ispasati na organskoj zemlji. Međutim, ne-organske životinje mogu koristiti organske pašnjake u ograničenom periodu svake godine, pod uslovom da su odgajane na ekološki prihvatljiv način na zemlji podržanoj prema članovima 23, 25, 28, 30, 31 i 34 Regulative (EU) br. 1305/2013 i da ne borave na organskoj zemlji istovremeno sa organskim životinjama.

1.4.2.2. **Ispaša na zajedničkom zemljištu i sezonsko preseljenje radi ispaše**

1.4.2.2.1. Organske životinje mogu se pustiti na zajedničko zemljište, pod uslovom da:

(a) zajedničko zemljište nije tretirano proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji u poslednje tri godine;

(b) bilo koje ne-organske životinje koje koriste zajedničko zemljište su bile odgajane na ekološki prihvatljiv način na zemlji podržanoj prema članovima 23, 25, 28, 30, 31 i 34 Regulative (EU) br. 1305/2013;

(c) svi proizvodi životinjskog porijekla dobijeni od organskih životinja tokom perioda kada su te životinje pasle na zajedničkom zemljištu ne smatraju se organskim proizvodima osim ako se ne može dokazati adekvatno razdvajanje od ne-organskih životinja.

1.4.2.2.2. Tokom perioda sezonskog preseljenja radi ispaše životinje, organske životinje mogu se pustiti na ne-organsko zemljište kada se premeštaju s jedne površine za ispašu na drugu. Tokom

tog perioda, organske životinje moraju biti odvojene od ostalih životinja. Unošenje ne-organske hrane, u obliku trave i drugog bilja koje životinje pasu, biće dozvoljeno:

(a) najviše 35 dana računajući odlazak na sezonsku ispašu i povratak sa sezonske ispaše; ili

(b) za maksimalno 10 % ukupne hrane godišnje, izračunato kao procenat suve materije hrane biljnog porijekla.

1.4.3. **Hrana u konverziji**

1.4.3.1. **Za poljoprivredna gazdinstva koja proizvode organsku stoku:**

(a) do 25 % prosječnog sastava obroka hrane može se sastojati od hrane u konverziji od druge godine konverzije. Ovaj procenat može se povećati na 100 % ako se ta hrana u konverziji dobije sa gazdinstva gdje se drži stoka; i

(b) do 20 % ukupne prosječne količine hrane koja se daje stoci može poticati sa pašnjaka ili sa žetve trajnih pašnjaka, višegodišnjih krmnih parcela ili proteinskih kultura posijanih pod organskim menadžmentom na zemljištima u prvoj godini konverzije, pod uslovom da su ta zemljišta dio samog gazdinstva.

Kada se oba tipa hrane u konverziji navedena u tačkama (a) i (b) koriste za ishranu, ukupan kombinovani procenat takve hrane ne smije premašiti procenat fiksan u tački (a).

1.4.3.2. **Podaci iz tačke 1.4.3.1 izračunavaju se godišnje kao procenat suve materije hrane biljnog porijekla.**

1.4.4. **Vođenje evidencije o režimu ishrane**

Operatori treba da vode evidenciju o režimu ishrane i, gdje je relevantno, periodu paše. Posebno, treba da vode evidenciju o nazivu hrane, uključujući svaki korišćeni oblik hrane, npr. smješu hrane, proporcije različitih sastojaka obroka i proporcije hrane sa sopstvenog gazdinstva ili iz istog regiona i, gdje je relevantno, o razdobljima pristupa površinama za ispašu i razdobljima sezonske ispaše ako se primjenjuju ograničenja i dokumentovane dokaze o primjeni tačaka 1.4.2 i 1.4.3.

1.5. Zdravstvena njega

1.5.1. **Prevencija bolesti**

1.5.1.1. Prevencija bolesti treba da se zasniva na izboru rase i soja, praksama upravljanja uzgojem, visokokvalitetnoj hrani, vježbanju, odgovarajućoj gustini naseljenosti i adekvatnom smeštaju održavanom u higijenskim uslovima.

1.5.1.2. Mogu se koristiti imunološki veterinarski lijekovi.

1.5.1.3. Hemijski sintetisani alopatijski veterinarski lijekovi, uključujući antibiotike i kuglice sintetisanih alopatijskih hemijskih molekula, ne smiju se koristiti za preventivno liječenje.

1.5.1.4. Supstance za promociju rasta ili proizvodnje (uključujući antibiotike, kokcidiostatike i druge vještačke pomoćne supstance u svrhu promocije rasta) i hormoni i slične supstance u svrhu kontrole reprodukcije ili druge svrhe (npr. indukcija ili sinhronizacija estrusa) ne smiju se koristiti.

1.5.1.5. Gdje se stoka nabavlja iz ne-organskih proizvodnih jedinica, primjenjivaće se posebne mjere kao što su testovi pregleda ili periodi karantina, u zavisnosti od lokalnih okolnosti.

1.5.1.6. Za tu svrhu smiju se koristiti samo proizvodi za čišćenje i dezinfekciju u zgradama i instalacijama stoke koji su odobreni u skladu sa članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji. Operatori treba da vode evidenciju o upotrebi tih proizvoda, uključujući datum ili datume kada je proizvod upotrijebljen, naziv proizvoda, njegove aktivne supstance i lokaciju takve upotrebe.

1.5.1.7. Smještaj, ograde, oprema i pribor treba biti pravilno očišćen i dezinfikovan radi sprječavanja prenošenja infekcija i nakupljanja organizama koji prenose bolesti. Izmet, urin i nekonzumirana ili prosuta hrana trebaju se uklanjati koliko god je potrebno da se minimizira miris i izbegne privlačenje insekata ili glodara. Rodenticidi, koji se smiju koristiti samo u zamkama, i proizvodi i supstance odobrene u skladu sa članovima 9 i 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji mogu se koristiti za eliminaciju insekata i drugih štetočina u zgradama i drugim instalacijama gdje se drži stoka.

1.5.2. **Veterinarsko lječenje**

1.5.2.1. Ako životinje obole ili se povrede uprkos preventivnim mjerama za očuvanje zdravlja životinja, treba ih odmah liječiti.

1.5.2.2. Bolesti treba odmah liječiti kako bi se izbegla patnja životinje. Hemijski sintetisani alopatijski veterinarski lijekovi, uključujući antibiotike, mogu se koristiti kad je to potrebno, pod strogim uslovima i pod odgovornošću veterinara, kada je upotreba fitoterapeutskih, homeopatskih i drugih proizvoda neadekvatna. Posebno, restrikcije u vezi sa terapijskim tretmanima i periodima povlačenja treba da budu definisane.

1.5.2.3. Hranjiva mineralnog porijekla odobrena u skladu sa članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji, nutritivni dodaci odobreni u skladu sa članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji, i fitoterapeutska i homeopatska sredstva treba koristiti umjesto lječenja hemijski sintetisanim alopatijskim veterinarskim lijekovima, uključujući antibiotike, pod uslovom da njihov terapijski efekat djeluje efikasno za vrstu životinje i za stanje za koje je tretman namijenjen.

1.5.2.4. Izuzimajući vakcinaciju, tretmane protiv parazita i obavezne programe iskorjenjivanja, ako životinja ili grupa životinja primi više od tri tretmana hemijski sintetisanim alopatijskim veterinarskim lekovima, uključujući antibiotike, u periodu od 12 mjeseci, ili više od jednog tretmana ako je njihov produktivni ciklus kraći od jedne godine, ni životinje ni proizvodi

dobijeni od takvih životinja ne smiju se prodavati kao organski proizvodi, a životinje podliježu periodu konverzije iz tačke 1.2.

1.5.2.5. Karenca između poslednjeg davanja hemijski sintetisanog alopatijskog veterinarskog lijeka, uključujući antibiotik, pod normalnim uslovima upotrebe, i proizvodnje organskih prehrambenih proizvoda od te životinje treba da bude dvostruko duži od karence navedene u članu 11 Direktive 2001/82/EC, i mora biti najmanje 48 sati.

1.5.2.6. Veterinarski lijekovi treba da budu registrovani i korišćeni u skladu sa propisima o upotrebi veterinarskih lijekova u svakoj zemlji.

1.5.2.7. Operateri će voditi evidenciju ili dokumentovane dokaze o bilo kakvom primjenjenom tretmanu i, posebno, identifikaciju tretiranih životinja, datum tretmana, dijagnozu, doziranje, naziv proizvoda za tretman i, gdje je primjenljivo, veterinarski recept za veterinarsku njegu, kao i period karence koji se primjenjuje prije nego što se stočarski proizvodi mogu plasirati na tržište i označiti kao organski.

1.6. **Smještaj i uzgojne prakse**

1.6.1. Izolacija, grijanje i ventilacija zgrade moraju osigurati da cirkulacija vazduha, nivo prašine, temperatura, relativna vlažnost vazduha i koncentracija gasa budu unutar granica koje osiguravaju dobrobit životinja. Zgrada mora omogućiti obilnu prirodnu ventilaciju i osvjetljenje.

1.6.2. Smještaj za stoku neće biti obavezan u područjima s odgovarajućim klimatskim uslovima koji omogućavaju životinjama da žive napolju. U takvim slučajevima, životinje trebaju imati pristup skloništima ili sjenovitim područjima kako bi ih zaštitile od nepovoljnih vremenskih uslova.

1.6.3. Gustina smještaja u zgradama treba osigurati udobnost, dobrobit i potrebe svojstvene vrsti životinje, posebno ovisno o vrsti, rasi i starosti životinja. Takođe treba uzeti u obzir ponašajne potrebe životinja, koje posebno zavise od veličini grupe i polu životinja. Gustina treba osigurati dobrobit životinja pružajući im dovoljno prostora da prirodno stoje, kreću se, lako legnu, okrenu se, očiste sebe, zauzmu sve prirodne položaje i izvrše sve prirodne pokrete, kao što su istezanje i mašenje krilima.

1.6.4. Minimalna površina za unutrašnje i spoljne prostore, i tehnički detalji koji se odnose na smještaj, propisani u sprovodbenim aktima navedenim u članu 14. stav (3), moraju se poštovati.

1.6.5. Spoljni prostori mogu djelimično biti pokriveni. Verande se ne smatraju spoljnim prostorima.

1.6.6. Ukupna gustina smještaja ne smije premašiti granicu od 170 kg organskog azota godišnje po hektaru poljoprivredne površine.

1.6.7. Da bi se odredila odgovarajuća gustina stoke navedena u tački 1.6.6, nadležni organ odrediće jedinice stoke ekvivalentne granici navedenoj u tački 1.6.6, prateći cifre propisane u svakom od specifičnih zahteva po tipu proizvodnje životinja.

1.6.8. Kavezi, kutije i ravne platforme za uzgoj stoke ne smiju se koristiti za bilo koju vrstu stoke.

1.6.9. Kada se stoka tretira individualno iz veterinarskih razloga, mora se držati na prostorima koji imaju čvrst pod i mora im se objezbediti slama ili odgovarajući materijal za spavanje. Životinja mora lako moći da se okrene i udobno legne u potpunosti.

1.6.10. Organska stoka ne smije se gajiti u toru na veoma vlažnom ili močvarnom tlu.

1.7. **Dobrobit životinja**

1.7.1. Sve osobe koje su uključene u čuvanje životinja i rukovanje životinjama tokom transporta i klanja moraju posjedovati neophodno osnovno znanje i veštine u vezi sa zdravljem i potrebama dobrobiti životinja i moraju proći adekvatnu obuku, kako je posebno propisano u Uredbi Savjeta (EZ) br. 1/2005 (26) i Uredbi Savjeta br. (EZ) 1099/2009 (27), kako bi se osigurala pravilna primjena pravila utvrđenih ovom Regulativom.

1.7.2. Prakse gajenja, uključujući gustinu smeštaja i uslove smeštaja, moraju osigurati da se ispune razvojne, fiziološke i etološke potrebe životinja.

1.7.3. Stoka mora imati stalni pristup otvorenim prostorima koji omogućavaju životinjama da se kreću, po mogućnosti ispaša, kada vremenski i sezonski uslovi i stanje zemljišta to dozvoljavaju, osim kada su na osnovu zakonodavstva Unije uvedena ograničenja i obaveze koje se odnose na zaštitu ljudskog i životinjskog zdravlja.

1.7.4. Broj stoke treba ograničiti radi smanjenja prekomerne ispaše, uništavanja zemljišta, erozije i zagađenja izazvanog životinjama ili rasipanjem njihovog đubriva.

1.7.5. Vezivanje ili izolacija stoke zabranjeni su, osim u vezi sa pojedinačnim životinjama na ograničeno vreme i u mjeri u kojoj je to opravdano veterinarskim razlozima. Izolacija stoke može se odobriti samo, i samo na ograničeno vreme, kada je ugrožena bezbednost radnika ili iz razloga dobrobiti životinja. Nadležni organi mogu odobriti vezivanje goveda na farmama s maksimalno 50 životinja (isključujući mladunčad) gdje nije moguće držati goveda u grupama koje odgovaraju njihovim potrebama ponašanja, pod uslovom da imaju pristup pašnjacima tokom ispaše i da imaju pristup otvorenim prostorima barem dva puta nedeljno kada ispaša nije moguća.

1.7.6. Trajanje transporta stoke treba svesti na minimum.

1.7.7. Svu patnju, bol i uznemirenost treba izbjeći i svesti na minimum tokom cijelog života životinje, uključujući i u vreme klanja.

1.7.8. Bez obzira na razvoj zakonodavstva Unije o dobrobiti životinja, sječenje repova ovaca, obrezivanje kljunova obavljeno u prva tri dana života, i odstranjivanje rogova mogu biti dozvoljeni, ali samo pojedinačno i samo kada te prakse poboljšavaju zdravlje, dobrobit ili higijenu stoke ili kada bi inače bila ugrožena bezbednost radnika. Odstanjivanje rožnih pupoljaka može biti dozvoljeno samo pojedinačno kada poboljšava zdravlje, dobrobit ili higijenu stoke ili kada bi inače bila ugrožena bezbednost radnika. Nadležni organ može odobriti takve operacije samo ako je operator adekvatno obavijestio i opravdao te operacije tom nadležnom organu i ako će operacija biti izvršena od strane kvalifikovanog osoblja.

1.7.9. Svu patnju životinja treba svesti na minimum primjenom adekvatne anestezije i/ili analgezije i izvršavanjem svake operacije u najprikladnijem uzrastu od strane kvalifikovanog osoblja.

1.7.10. Fizička kastracija dozvoljena je radi očuvanja kvaliteta proizvoda i tradicionalnih proizvodnih praksi, ali samo pod uslovima navedenim u tački 1.7.9.

1.7.11. Ukrcaj i iskrcaj životinja mora se izvršiti bez korišćenja bilo kakve vrste električne ili druge bolne stimulacije da bi se prisilile životinje. Upotreba alopatičnih sedativa, prije ili tokom transporta, zabranjena je.

1.7.12. Operatori moraju voditi evidenciju ili dokumentovati svaku specifičnu operaciju koja se primjenjuje i opravdanja za primjenu tačaka 1.7.5, 1.7.8, 1.7.9 ili 1.7.10. Što se tiče životinja koje napuštaju posjed, treba zabilježiti sljedeće podatke, ako je relevantno: starost, broj životinja, težina stoke za klanje, odgovarajuća identifikacija (po životinji ili po partiji/roju/košnici), datum odlaska i odredište.

1.8. Priprema neprerađenih proizvoda

Ako je stoka predmet postupaka pripreme koji nijesu prerada, opšti zahtjevi utvrđeni u tačkama 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 i 2.2.3 Dijela IV primjenjuju se *mutatis mutandis* na takve operacije.

1.9. Dodatna opšta pravila

1.9.1. **Za goveda, ovce, koze i kopitare**

1.9.1.1. **Ishrana**

Što se tiče ishrane, primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) najmanje 60 % hrane treba poticati sa same farme ili, ako to nije izvodljivo ili takva hrana nije dostupna, treba je proizvoditi u saradnji sa drugim organskim ili proizvodnim jedinicama u konverziji i operatorima hrane koristeći hranu i hranljive materije iz istog regiona. Ovaj procenat će biti povećan na 70 % od 1. januara 2024. godine;

(b) životinje trebaju imati pristup ispaši kad god to uslovi dozvole;

(c) ne dovodeći u pitanje tačku (b), muška goveda starija od godinu dana treba da imaju pristup ispaši ili otvorenom prostoru na otvorenom;

(d) može se odstupiti od obaveze osiguravanja površina na otvorenom tokom zimskih mjeseci ako životinje imaju pristup pašnjacima tokom razdoblja ispaše i kada sistem zimskog smještaja životinjama omogućuje slobodno kretanje;

(e) sistemi odgoja treba da se zasnivaju na maksimalnom korišćenju ispaša, uzimajući u obzir dostupnost pašnjaka u različitim periodima godine;

(f) najmanje 60 % suve materije u dnevnim obrocima treba da se sastoji od kabastih hraniva, svježe ili suve hrane, ili silaže. Ovaj procenat može biti smanjen na 50 % za životinje za proizvodnju mlijeka u periodu od maksimalno tri mjeseca u ranoj laktaciji.

1.9.1.2. **Smještaj i prakse uzgoja**

Što se tiče smještaja i praksi uzgoja, primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) smještaj treba da ima glatke, ali neklizave podove;

(b) smještaj treba biti opremljen udobnim, čistim i suvim prostorom za ležanje ili odmor dovoljne veličine, koji treba da se sastoji od čvrste konstrukcije koja nije rešetkasta. Na površini za odmaranje osigurava se široka stelja nastrta materijalom za stelju. Materijal za prostirku treba da sadrži slamu ili drugi prikladan prirodni materijal. Materijal za prostirku može biti poboljšan i obogaćen bilo kojim mineralnim proizvodom koji je ovlašćen prema članu 24 kao đubrivo ili tlo za organsku proizvodnju;

(c) bez obzira na tačku (a) prvog podstavka člana 3(1) i drugog podstavka člana 3(1) Direktive Savjeta 2008/119/EC (28), smještaj teladi u individualnim boksovima će biti zabranjen nakon navršene starosti od jedne nedjelje, osim za pojedinačne životinje u ograničenom periodu, i u tolikoj mjeri u kojoj je to opravdano veterinarskim razlozima;

(d) kada se tele liječi pojedinačno iz veterinarskih razloga, treba ga držati u prostorijama sa čvrstim podom i objezbijediti slamu za prostirku. Tele mora moći lako da se okrene i da udobno leži u potpunosti izduženo.

1.9.2. **Za jelensku divljač**

1.9.2.1. **Ishrana**

Što se tiče ishrane, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) najmanje 60 % hrane treba poticati sa same farme ili, ako to nije izvodljivo ili takva hrana nije dostupna, treba je proizvoditi u saradnji sa drugim organskim ili proizvodnim jedinicama koje su u konverziji i operatorima hrane koristeći hranu i hranljive materije iz istog regiona. Ovaj procenat će biti povećan na 70 % od 1. januara 2024. godine;

(b) životinje trebaju imati pristup ispaši kad god to uslovi dozvole;

(c) može se odstupiti od obaveze osiguravanja površina na otvorenom tokom zimskih mjeseci ako životinje imaju pristup pašnjacima tokom razdoblja ispaše i kada sistem zimskog smještaja životinjama omogućuje slobodno kretanje;

(d) sistemi odgoja treba da se zasnivaju na maksimalnom korišćenju ispaša, uzimajući u obzir dostupnost pašnjaka u različitim periodima godine;

(e) najmanje 60 % suve materije u dnevnim obrocima treba da se sastoji od kabastih hraniva, svježe ili suve hrane, ili silaže. Ovaj procenat može biti smanjen na 50 % za ženke jelenske divljači za proizvodnju mlijeka u periodu od maksimalno tri mjeseca u ranoj laktaciji;

(f) prirodna ispaša će biti objezbeđena u ograđenom prostoru tokom vegetativnog perioda. Ograđeni prostori koji ne mogu objezbediti hranu ispašom tokom vegetativnog perioda neće biti dozvoljeni;

(g) ishrana će biti dozvoljena samo u slučaju nedostatka paše zbog loših vremenskih uslova;

(h) životinjama uzgajanima u toru treba treba se objezbediti čista i svježa voda. Ako prirodni izvor vode koji je lako dostupan životinjama nije dostupan, treba objezbijediti mjesta za napajanje.

1.9.2.2. **Smještaj i prakse uzgoja**

Što se tiče smeštaja i praksi uzgoja, sljedeća pravila će se primjenjivati:

(a) jelenskoj divljači treba obezbijediti skrovišta, skloništa i ograde koje ne štete životinjama;

(b) u ograđenim prostorima za jelene, životinje moraju moći da se valjaju u blatu kako bi se obezbijedila njega kože i regulacija tjelesne temperature;

(c) svaki smještaj treba da ima glatke, ali neklizave podove;

(d) svaki smještaj treba biti opremljen udobnim, čistim i suvim prostorom za ležanje ili odmor dovoljne veličine, koji treba da se sastoji od čvrste konstrukcije koja nije rešetkasta. Na površini za odmaranje osigurava se široka stelja nastrta materijalom za stelju. Materijal za prostirku treba da sadrži slamu ili drugi prikladan prirodni materijal. Materijal za prostirku može biti poboljšan i obogaćen bilo kojim mineralnim proizvodom ovlašćenim prema članu 24 kao đubrivo ili tlo za organsku proizvodnju;

(e) mjesta za hranjenje treba instalirati na mjestima zaštićenim od vremenskih uslova i pristupačnim kako životinjama tako i osobama koje brinu o njima. Zemljište na kojem se nalaze mjesta za hranjenje treba konsolidovati, a hranilice treba opremiti krovom;

(f) ako se ne može osigurati stalni pristup hrani, mjesta za hranjenje treba dizajnirati tako da sve životinje mogu jesti istovremeno.

1.9.3. **Za svinje**

1.9.3.1. **Ishrana**

Što se tiče ishrane, sljedeća pravila će se primjenjivati:

(a) najmanje 30 % hrane treba poticati sa same farme ili, ako to nije izvodljivo ili takva hrana nije dostupna, treba je proizvoditi u saradnji sa drugim organskim ili proizvodnim jedinicama u konverziji i operatorima hrane koristeći hranu i hranljive materije iz istog regiona.;

(b) kabasta hrana, sveža ili suva hrana, ili silaža treba da se dodaju u dnevni obrok;

(c) ako farmeri ne mogu dobiti proteinsku hranu isključivo iz organske proizvodnje, i nadležni organ je potvrdio da organska proteinska hrana nije dostupna u dovoljnim količinama, ne-organska proteinska hrana može se koristiti do 31. decembra 2026. godine pod uslovom da su ispunjeni sljedeći uslovi:

(I) nije dostupno u organskom obliku;

(II) proizveden je ili pripremljen bez hemijskih rastvarača;

(III) njegova upotreba je ograničena na hranjenje prasadi do 35 kg sa specifičnim proteinskim jedinjenjima; i

(IV) maksimalni procenat dozvoljen po periodu od 12 mjeseci za te životinje ne prelazi 5%. Procenat suve materije hrane biljnog porijekla treba izračunati.

1.9.3.2. **Smeštaj i prakse uzgoja**

Što se tiče smještaja i praksi uzgoja, sljedeća pravila će se primjenjivati:

(a) smještaj treba da ima glatke, ali neklizave podove;

(b) smještaj treba biti opremljen udobnim, čistim i suvim prostorom za ležanje ili odmor dovoljne veličine, koji treba da se sastoji od čvrste konstrukcije koja nije rešetkasta. Na površini za odmaranje osigurava se široka prostirka nastrta materijalom za prostirku. Materijal za prostirku treba da sadrži slamu ili drugi prikladan prirodni materijal. Materijal za prostirku može biti poboljšan i obogaćen bilo kojim mineralnim proizvodom ovlašćenim prema članu 24 kao đubrivo ili tlo za organsku proizvodnju;

(c) uvijek treba postojati krevet od slame ili drugog prikladnog materijala dovoljno velik da sve svinje u ograđenom prostoru mogu leći istovremeno na najprostraniji način;

(d) krmne krmače treba držati u grupama, osim u posljednjim stadijumima trudnoće i tokom perioda sisanja, tokom kojeg vremena krmača mora moći slobodno da se kreće u svom ograđenom prostoru, a njeno kretanje smije biti ograničeno samo na kratke periode;

(e) bez obzira na dodatne zahtjeve za slamu, nekoliko dana prije očekivanog prasenja, krmačama treba objezbeijediti količinu slame ili drugog prikladnog prirodnog materijala dovoljnu da im omogući da naprave gnijezdo;

(f) prostorije za vježbanje treba da omoguće pražnjenje crijeva i kopanje svinjskih životinja. U svrhu kopanja, mogu se koristiti različiti supstrati.

1.9.4 **Za živinu**

1.9.4.1 **Porijeklo životinja**

Kako bi se spriječila upotreba intenzivnih metoda uzgoja, perad se uzgaja dok ne dostigne minimalnu starost ili potiče od sporastućih sojeva peradi prilagođenih uzgoju na otvorenom.

Nadležni organ definiše kriterijume za sporastuće sojeve ili sastavlja popis tih sojeva, a te informacije dostavlja operatorima, drugim državama članicama i Komisiji.

Ako poljoprivrednik ne upotrebljava sporastuće sojeve peradi, minimalna starost za klanje je sljedeća:

(a) 81 dan za piliće;

(b) 150 dana za kapune;

(c) 49 dana za pekinške patke;

(d) 70 dana za ženke mošusne patke;

(e) 84 dana za mužjake mošusne patke;

(f) 92 dana za patke Mulard;

(g) 94 dana za biserke;

(h) 140 dana za mužjake ćurke i guske za pečenje; i

(i) 100 dana za ćurke.

1.9.4.2 **Ishrana**

U pogledu ishrane primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) najmanje 30 % hrane treba da potiče sa farme ili, ako to nije izvodljivo ili takva hrana nije dostupna, biti proizvedena u saradnji sa drugim organskim ili u konverziji proizvodnim jedinicama i operaterima hrane koji koriste hranu i hranljive materije iz istog regiona;

(b) hrani se dodaje grubo, sveže ili sušeno stočno brašno ili silaža;

(c) ako farmeri ne mogu da nabave proteinsku hranu isključivo iz organske proizvodnje za vrste živine, a nadležni organ je potvrdio da organska proteinska hrana nije dostupna u dovoljnoj količini, ne-organska proteinska hrana može se koristiti do 31. decembra 2026. godine, pod uslovom da su ispunjeni sljedeći uslovi:

(I) nije dostupna u organskom obliku;

(II) proizvedena ili pripremljena bez hemijskih rastvarača;

(III) njena upotreba je ograničena na ishranu mlade živine specifičnim proteinskim jedinjenjima; i

(IV) maksimalni procenat dozvoljen po periodu od 12 mjeseci za te životinje ne prelazi 5 %. Procenat suve materije hrane poljoprivrednog porijekla treba izračunati.

1.9.4.3. **Dobrobit životinja**

Zabranjeno je čupanje perja sa žive peradi.

1.9.4.4. **Smještaj i uzgojne prakse**

Što se tiče smještaja i uzgojne prakse, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) najmanje jedna trećina površine poda treba biti čvrsta, to jest ne sijme biti rešetkasta ili mrežasta konstrukcija, i treba biti pokrivena materijalom za ležanje poput slame, drvenih opiljaka, pijeska ili treseta;

(b) u kokošinjcima za koke nosilje, dovoljno veliki dio dostupan kokoškama treba biti dostupan za sakupljanje ptičjeg izmeta;

(c) objekti će se isprazniti od stoke između svake grupe živine koja je gajena. Objekti i oprema će se čistiti i dezinfikovati tokom ovog vremena. Osim toga, kada se završi gajenje svake grupe živine, prostori će ostati prazni tokom perioda koji će utvrditi države članice kako bi omogućile ponovni rast vegetacije. Operator će voditi evidenciju ili dokumentovani dokazi primjene takvog perioda. Ovi zahtjevi neće se primjenjivati ako se živina ne gaji u grupama, ne drži u ograđenim prostorima i slobodna je da se slobodno kreće tokom dana;

(d) živina će imati pristup otvorenom prostoru najmanje jednu trećinu svog života. Međutim, koke nosilje i živina koja je na kraju uzgoja treba da ima pristup otvorenom prostoru najmanje jednu trećinu svog života, osim ako su privremene restrikcije nametnute na osnovu zakonodavstva Unije;

(e) dnevni pristup otvorenom prostoru će biti omogućen od najranijeg mogućeg uzrasta i kada to fiziološki i fizički uslovi dozvoljavaju, osim ako su privremene restrikcije nametnute na osnovu zakonodavstva Unije;

(f) izuzetak od tačke 1.6.5, u slučaju uzgoja ptica za reprodukciju i pilića mlađih od 18 nedelja, kada se uslovi navedeni u tački 1.7.3 odnose na restrikcije i obaveze koje se odnose na zaštitu zdravlja ljudi i životinja, nametnute na osnovu zakonodavstva Unije, ispunjeni su i sprječavaju da ptice za reprodukciju i pilići mlađi od 18 nedjelja imaju pristup otvorenim prostorima,

verande će se smatrati otvorenim prostorima i, u takvim slučajevima, imati mrežastu pregradu koja sprječava ulazak drugih ptica;

(g) otvoreni prostori za živinu treba da omoguće lako pristupanje dovoljnom broju pojilica;

(h) otvoreni prostori za živinu treba pretežno pokriti vegetacijom;

(I) u uslovima kada je dostupnost hrane iz raspona površine ograničena, na primer, zbog dugotrajnog snijega ili sušnih vremenskih uslova, dopunsko hranjenje grubim hranljivim materijama treba biti uključeno u ishranu živine;

(j) kada se živina drži unutra zbog restrikcija ili obaveza nametnutih na osnovu zakonodavstva Unije, moraju imati stalni pristup dovoljnim količinama grubih hranljivih materija i odgovarajućeg materijala kako bi zadovoljili svoje etološke potrebe;

(k) vodene ptice će imati pristup potoku, jezeru ili bazenu kada vremenski i higijenski uslovi to dozvole, kako bi se poštovali njihovi vrstno-specifični zahtevi i zahtjevi za dobrobit životinja; kada vremenski uslovi ne dozvoljavaju takav pristup, trebaju imati pristup vodi u koju mogu uroniti glavu radi čišćenja perja;

(l) prirodno svjetlo može biti dopunjeno vještačkim sredstvima kako bi pružilo maksimalno 16 sati svjetla dnevno, sa kontinuiranim noćnim periodom odmora bez vještačkog svjetla od najmanje osam sati;

(m) ukupna korisna površina za tovnu živinu u kokošinjcima svake proizvodne jedinice ne smije preći 1 600 m^2;

(n) u jednom odijeljku kokošinjca ne smije biti više od 3000 nosilja.

1.9.5. **Za zečeve**

1.9.5.1. **Ishrana**

Što se tiče ishrane, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) najmanje 70 % hrane treba poticati sa farme ili, ako to nije izvodljivo ili takva hrana nije dostupna, treba biti proizvedeno u saradnji sa drugim organskim ili u konverziji proizvodnim jedinicama i operatorima hrane koji koriste hranu i hranljive materije iz istog regiona;

(b) zečevi treba da imaju pristup pašnjacima za ispašu kada god to uslovi dozvoljavaju;

(c) sistemi uzgoja treba da se zasnivaju na maksimalnoj upotrebi pašnjaka u odnosu na dostupnost pašnjaka u različitim periodima godine;

(d) vlaknasta hrana poput slame ili sijena treba biti objezbeđena kada trava nije dovoljna. Stočna hrana treba da čini najmanje 60 % ishrane.

1.9.5.2. **Smještaj i uzgojne prakse**

Što se tiče smještaja i uzgojne prakse, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) stanovanje treba da bude opremljeno udobnim, čistim i suvim prostorom za ležanje ili odmor dovoljne veličine, sastavljenim od čvrste konstrukcije koja nije rešetkasta. Na površini za odmaranje treba objezbijediti dovoljno suvu prostirku prekrivenu materijalom za ležanje. Prostirka treba da sadrži slamu ili drugi odgovarajući prirodni materijal. Prostirka se može poboljšati i obogatiti bilo kojim mineralnim proizvodom odobrenim na osnovu člana 24 kao đubrivo ili zemljišni kondicioner za upotrebu u organskoj proizvodnji;

(b) zečevi treba da se drže u grupama.

(c) farme zečeva treba da koriste otporne rase prilagođene uslovima na otvorenom;

(d) zečevi treba da imaju pristup:

(I) pokrivenom skloništu uključujući tamna skrivena mjesta;

(II) otvorenom prostoru sa vegetacijom, po mogućstvu pašnjaka;

(III) povišenoj platformi na kojoj mogu sedeti, unutra ili napolju;

(IV) materijalu za gnijezdenje za sve ženke koje doje.

1.9.6. **Za pčele**

1.9.6.1. **Porijeklo životinja**

Za pčelarstvo, prednost se daje vrsti *Apis mellifera* i njenim lokalnim ekotipovima.

1.9.6.2. **Ishrana**

Što se tiče ishrane, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) na kraju sezone proizvodnje košnice će biti ostavljene sa dovoljnim rezervama meda i polena za preživljavanje pčela tokom zime;

(b) košnice se smiju hraniti samo kada je preživljavanje kolonije ugroženo zbog klimatskih uslova. U tom slučaju, košnice se moraju hraniti organskim medom, organskim polenom, organskim sirupima od šećera ili organskim šećerom.

1.9.6.3. **Zdravstvena zaštita**

Što se tiče zdravstvene zaštite, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) radi zaštite ramova, košnica i saća, posebno od štetočina, dozvoljeni su samo rodenticidi korišćeni u zamkama i odgovarajući proizvodi i supstance odobreni u skladu sa članovima 9 i 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji;

(b) dozvoljeni su fizički tretmani za dezinfekciju pčelinjaka poput pare ili direktnog plamena;

(c) praksa uništavanja muškog legla dozvoljena je samo radi izolovanja infestacije *Varroa destructor*;

(d) ako, uprkos svim preventivnim mjerama, kolonije obole ili su infestirane, treba ih odmah tretirati i, ako je potrebno, mogu biti smještene u izolovane pčelinjake;

(e) u slučaju infestacije *Varroa destructor*, može se koristiti mravlja, mliječna, sirćetna i oksalna kiselina, kao i mentol, timol, eukaliptus ili kamfor;

(f) ako se primjenjuje tretman sa hemijski sintetizovanim alopatičnim proizvodima, uključujući antibiotike, osim proizvoda i supstanci odobrenih u skladu sa članima 9 i 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji, za vreme trajanja tog tretmana, tretirane kolonije treba smjestiti u izolovane pčelinjake i sav vosak zamijeniti voskom koji potiče iz organskog pčelarstva. Nakon toga, period konverzije od 12 mjeseci propisan u tački 1.2.2 primjenjuje se na te kolonije.

1.9.6.4. **Dobrobit životinja**

Što se tiče pčelarstva, primjenjivaće se sljedeća dodatna opšta pravila:

(a) zabranjeno je uništavanje pčela u saćima kao metoda povezana sa sakupljanjem proizvoda pčelarstva;

(b) zabranjeno je sakaćenje poput rezanja krila pčelinjim maticama.

1.9.6.5. Smještaj i uzgojne prakse

Što se tiče smještaja i uzgojnih praksi, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) pčelinjaci treba da budu smješteni na područjima koja osiguravaju dostupnost izvora nektara i polena sastavljenih uglavnom od organski proizvedenih usjeva ili, gdje je to prikladno, spontane vegetacije ili šuma ili usjeva koji se upravljaju na način sa niskim uticajem na životnu sredinu;

(b) pčelinjaci treba da budu smješteni na dovoljnom rastojanju od izvora koji mogu dovesti do kontaminacije proizvoda pčelarstva ili lošeg zdravlja pčela;

(c) mjesto pčelinjaka treba da bude takvo da, u radijusu od 3 km od mjesta pčelinjaka, izvori nektara i polena sastoje se uglavnom od organski proizvedenih usjeva ili spontane vegetacije ili usjeva tretiranih metodama sa niskim uticajem na životnu sredinu ekvivalentnim onima predviđenim članovima 28 i 30 Regulative (EU) br. 1305/2013 koji ne mogu uticati na

kvalifikaciju proizvodnje pčelarstva kao organske. Taj zahjtev ne važi kada cvjetanje ne traje ili su kolonije pčela u stanju mirovanja;

(d) košnice i materijali koji se koriste u pčelarstvu treba da budu izrađeni uglavnom od prirodnih materijala koji ne predstavljaju rizik od kontaminacije životne sredine ili proizvoda pčelarstva;

(e) pčelinji vosak za nove osnove treba da potiče iz organskih proizvodnih jedinica;

(f) samo se prirodni proizvodi poput propolisa, voska i biljnih ulja mogu koristiti u košnicama;

(g) ne smiju se koristiti sintetički hemijski repelenti tokom operacija ekstrakcije meda;

(h) saća sa leglom ne smiju se koristiti za vrcanje meda;

(i) pčelarstvo se ne smatra organskim kada se praktikuje u regionima ili područjima koje su države članice odredile kao regione ili područja gdje organsko pčelarstvo nije izvodljivo.

1.9.6.6. **Obaveze vođenja evidencije**

Operatori će voditi mapu na odgovarajućoj skali ili geografske koordinate lokacije košnica koje će dostaviti kontrolnom organu ili kontrolnom tijelu, pokazujući da područja dostupna kolonijama ispunjavaju zahtjeve ove Regulative.

Sljedeći podaci će biti unijeti u registar pčelinjaka u vezi sa hranjenjem: ime proizvoda koji se koristi, datumi, količine i košnice u kojima se proizvod koristi.

Područje na kojem je smješten pčelinjak biće zabeleženo zajedno sa identifikacijom košnica i periodom kretanja.

Sve primjenjene mjere biće zabilježene u evidenciji, zajedno sa datumima, brojem kolonija pčela, upotrebom i identifikacijom hemijskih proizvoda ili organskih materijala, kao i sve druge informacije relevantne za upravljanje proizvodnjom pčela.

Dio III: Pravila proizvodnje za alge i akvatične životinje

1. Opšti zahtjevi

1.1. Aktivnosti se obavljaju na lokacijama koje nijesu izložene kontaminaciji proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene za upotrijebu u organskoj proizvodnji, ili zagađivačima koji bi mogli ugroziti organsku prirodu proizvoda.

1.2. Organski i ne-organski proizvodni objekti moraju biti adekvatno odvojeni u skladu s minimalnim udaljenostima odvajanja propisanim od strane država članica, gdje je to primjenljivo. Takve mjere odvajanja moraju se zasnivati na prirodnoj situaciji, odvojenim sistemima distribucije vode, udaljenostima, plimama i osekom, i uzvodnom i nizvodnom položaju organskog proizvodnog objekta. Proizvodnja algi i akvakulture neće se smatrati

organskom kada se praktikuje na lokacijama ili u područjima koja su državne vlasti članica označile kao lokacije ili područja koja nijesu pogodna za takve aktivnosti.

1.3. Za svakog novog operatora koji podnosi zahtjev za organsku proizvodnju i proizvodi više od 20 tona akvatičnih proizvoda godišnje, potrebna je adekvatna procjena uticaja na životnu sredinu kako bi se utvrdili uslovi proizvodnog objekta i njegove neposredne okoline, kao i verovatni efekti njegovog delovanja. Operator će dostaviti procjenu uticaja na životnu sredinu kontrolnom organu ili kontrolnom tijelu. Sadržaj procjene uticaja na životnu sredinu zasnivaće se na Prilogu IV Direktive 2011/92/EU Evropskog parlamenta i Savjeta. Ako je proizvodni objekat već bio predmet ekvivalentne procjene, ta procjena može se koristiti za tu svrhu.

1.4. Uništavanje mangrova neće biti dozvoljeno.

1.5. Operator će dostaviti održiv plan upravljanja srazmerno proizvodnom objektu za akvakulturu i branje algi.

1.6. Plan će se godišnje ažurirati i detaljno će opisivati ekonomske efekte operacije i monitoring životne sredine koji će se sprovoditi, i navesti mjere koje će se preduzeti kako bi se minimizirali negativni uticaji na okolne akvatične i kopnene ekosisteme, uključujući, gde je to primjenljivo, ispuštanje hranljivih materija u okolinu po proizvodnom ciklusu ili godišnje. Plan će zabilježiti nadzor i popravku tehničke opreme.

1.7. Defanzivne i preventivne mjere preduzete protiv grabežljivaca u skladu s Direktivom 92/43/EEC i nacionalnim propisima biće zabilježene u održivom planu upravljanja.

1.8. Gdje je primjenljivo, koordinacija će se odvijati s okolnim operatorima u izradi plana upravljanja.

1.9. Operatori akvakulture i algi treba da pripreme kao dio održivog plana upravljanja raspored smanjenja otpada koji će biti primjenjen na početku operacija. Gdje je to moguće, korišćenje residualne toplote treba ograničiti na energiju iz obnovljivih izvora.

1.10. Priprema neprerađenih proizvoda

Ako su alge ili životinje akvakulture predmet postupaka pripreme koji nijesu prerada, opšti zahtjevi utvrđeni u tačkama 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 i 2.2.3 Dio IV će se primjenjivati *mutatis mutandis* na takve operacije.

1.11. Operatori će držati dostupan dokumentarni dokaz o bilo kojoj derogaciji od proizvodnih pravila za akvatične životinje dobijene u skladu sa tačkama 3.1.2.1(d) i (e).

2. Zahtjevi za alge

Pored opštih pravila proizvodnje utvrđenih u članovima 9, 10, 11 i 15, i gdje je to relevantno u Odijeljku 1 ovog dijela, pravila utvrđena u ovom Odijeljku primjeniće se na organsko

sakupljanje i proizvodnju algi. Ta pravila primjeniće se *mutatis mutandis* i na proizvodnju fitoplanktona.

2.1. Konverzija

2.1.1. Period konverzije za proizvodni objekat za sakupljanje algi iznosiće šest mjeseci.

2.1.2. Period konverzije za proizvodni objekat za uzgoj algi biće period od šest mjeseci ili jedan puni proizvodni ciklus, zavisno od toga koji je duži.

2.2. Pravila proizvodnje za alge

2.2.1. Sakupljanje divljih algi i delova algi smatra se organskom proizvodnjom pod uslovima da:

(a) područja rasta su pogodna sa zdravstvenog aspekta i visokog ekološkog statusa kako je definisano Direktivom 2000/60/EC, ili su kvaliteta ekvivalentna: — proizvodnim zonama klasifikovanim kao A i B u Uredbi (EC) No 854/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta, do 13. decembra 2019. godine, ili — odgovarajućim klasifikacionim područjima navedenim u izvršnim aktima koje je donijela Komisija u skladu s članom 18(8) Uredbe (EU) 2017/625, od 14. decembra 2019. godine;

(b) sakupljanje ne utiče značajno na stabilnost prirodnog ekosistema ili održavanje vrsta u području sakupljanja.

2.2.2. Uzgoj algi mora se obavljati na područjima s ekološkim i zdravstvenim karakteristikama barem ekvivalentnim onima navedenim u tački 2.2.1(a) kako bi se smatrao organskim. Osim toga, primjenjivaće se sljedeća pravila proizvodnje:

(a) u svim fazama proizvodnje koristiće se održive prakse, od sakupljanja juvenilnih algi do berbe;

(b) da bi se osiguralo očuvanje bogate zalihe gena, sakupljanje mladih algi u prirodi obavljaće se redovno kako bi se očuvala i povećala raznolikost stoke u unutrašnjoj kulturi;

(c) neće se koristiti đubriva, osim u zatvorenim objektima, i samo ako su odobrena u skladu s Članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji u tu svrhu. Operatori će voditi evidenciju o korišćenju tih proizvoda, uključujući datum ili datume kada je svaki proizvod korišćen, ime proizvoda i količinu koja je primijenjena, s informacijama o lotovima/bazenima koji su u pitanju.

2.3. **Uzgoj algi**

2.3.1. **U uzgoju algi u moru upotrebljavaju se isključivo hranljive materije koje se prirodno pojavljuju u okolini ili iz organske akvakulture životinja, po mogućstvu u blizini kao dio polikulturnog sistema.**

2.3.2. **U objektima na kopnu gdje se koriste spoljni izvori hranjivih materija, nivoi hranjivih materija u izlaznoj vodi moraju biti verifikovano isti ili niži od nivoa u ulaznoj vodi. Mogu se koristiti samo hranjive materije biljnog ili mineralnog porijekla odobrene u skladu s Članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji. Operatori će voditi evidenciju o korišćenju tih proizvoda, uključujući datum ili datume kada je proizvod korišćen, ime proizvoda i količinu koja je primijenjena s informacijama o lotovima/bazenima koji su u pitanju**.

2.3.3. **Gustina kulture ili operativna intenzivnost trebaju biti zabilježeni i moraju očuvati integritet akvatične sredine tako što će osigurati da se ne premaši maksimalna količina algi koja može biti podržana bez negativnih efekata na životnu sredinu**.

2.3.4. **Užad i druga oprema korišćena za uzgoj algi trebaju se ponovno koristiti ili reciklirati kad god je to moguće.**

2.4. **Održivo sakupljanje divljih algi**

2.4.1. Procjena biomase treba biti izvršena jednokratno na početku sakupljanja algi.

2.4.2. Dokumentovana evidencija treba se održavati u objektu ili prostorijama i treba omogućiti operatoru da identifikuje, a kontrolnom organu ili kontrolnom tijelu da verifikuje da su sakupljači isporučili samo divlje alge proizvedene u skladu s ovom regulativom.

2.4.3. Sakupljanje treba obavljati na način koji ne uzrokuje značajan uticaj na stanje akvatične sredine. Mjere kao što su tehnika sakupljanja, minimalne veličine, uzrasti, reproduktivni ciklusi ili veličina preostalih algi treba preduzeti kako bi se osiguralo da se alge mogu regenerisati i kako bi se osiguralo da se spriječe usputni ulovi.

2.4.4. Ako se alge sakupljaju na zajedničkoj ili dijeljenoj površini za sakupljanje, dokumentovani dokazi koje je proizvelo nadležno tijelo određeno od strane relevantnog organa države članice trebaju biti dostupni, pokazujući da ukupno sakupljanje odgovara ovoj regulativi.

3. Zahtjevi za akvatične životinje

Pored opštih pravila proizvodnje utvrđenih u člancima 9, 10, 11 i 15, i gdje je to relevantno u Odeljku 1 ovog dela, pravila utvrđena u ovom Odeljku primjeniće se na organsku proizvodnju vrsta riba, rakova, bodljikaša i školjkaša. Ta pravila primjenjivaće se *mutatis mutandis* i na proizvodnju zooplanktona, mikro-rakova, rotifera, crva i drugih akvatičnih životinja koje se upotrebljavaju kao hrana za životinje.

3.1. **Opšti zahtjevi**

3.1.1. **Konverzija**

Primjenjivaće se sljedeći periodi konverzije za jedinice za proizvodnju akvakulture za sljedeće vrste akvakulturnih objekata, uključujući postojeće akvakulturne životinje:

(a) za objekte koji se ne mogu isprazniti, očistiti i dezinfikovati, period konverzije od 24 mjeseca;

(b) za objekte koji su ispražnjeni ili ostavljeni da odstoje, period konverzije od 12 mjeseci;

(c) za objekte koji su ispražnjeni, očišćeni i dezinfikovani, period konverzije od šest mjeseci;

(d) za objekte otvorenih voda, uključujući one koji proizvode dvoklapne mekušce, period konverzije od tri mjeseca.

3.1.2. **Porijeklo akvakulturnih životinja**

3.1.2.1. Što se tiče porijekla akvakulturnih životinja, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) organska akvakultura će se zasnivati na uzgoju mladih jedinki koje potiču iz organskog uzgoja roditelja i iz organskih proizvodnih jedinica;

(b) koristiće se lokalno uzgajane vrste, a uzgoj će imati za cilj proizvodnju sojeva koji su bolje prilagođeni uslovima proizvodnje, osiguravajući dobro zdravlje i dobrobit životinja i dobru iskorišćenost resursa hrane. Dokumentacija o njihovom porijeklu i tretmanu moraće biti dostavljena nadležnom organu ili, gdje je to prikladno, kontrolnom organu ili organu za kontrolu;

(c) biraju se vrste koje su otporne i mogu se proizvoditi bez nanošenja značajne štete divljim populacijama;

(d) u svrhu uzgoja, divlje uhvaćene ili neorganske akvakulturne životinje mogu se unijeti u objekat samo u opravdanim slučajevima kada organski soj nije dostupan ili kada se novo genetsko blago za uzgoj unosi u proizvodnu jedinicu nakon što je odobrenje dobijeno od nadležnog organa s ciljem poboljšanja prikladnosti genetskog materijala. Takve životinje moraju biti držane pod organskim menadžmentom najmanje tri mjeseca prije nego što se mogu koristiti za uzgoj. Za životinje koje se nalaze na Crvenoj listi IUCN ugroženih vrsta, odobrenje za upotrebu divlje uhvaćenih primjeraka može se dati samo u kontekstu programa očuvanja koje priznaje nadležno javno tijelo zaduženo za napore u očuvanju;

(e) u svrhu daljeg uzgoja, sakupljanje divlje mlađi akvakulture strogo se ograničava na sljedeće slučajeve:

(I) prirodni priliv ribe ili larvi rakova i mladih jedinki rakova kada se pune ribnjaci, sistemima za zadržavanje i ograđenja;

(II) ponovno naseljavanje divljih mlađi ili larvi rakova vrsta koje nijesu na Crvenoj listi IUCN ugroženih vrsta u ekstenzivnoj akvakulturnoj proizvodnji unutar močvara, kao što su slani ribnjaci, priobalna područja i priobalne lagune, pod uslovom da: — ponovno naseljavanje slijedi upravljačke mjere odobrene od strane relevantnih vlasti kako bi se osigurala održiva eksploatacija relevantnih vrsta, i — životinje se hrane isključivo hranom prirodno dostupnom u okolini.

Kao odstupanje od tačke (a), države članice mogu odobriti unošenje za dalji uzgoj na organsku proizvodnu jedinicu najviše 50 % neorganske mladunčadi vrsta koje nijesu razvijene kao organske u Uniji do 1. januara 2022, pod uslovom da su najmanje posljednje dvije trećine trajanja proizvodnog ciklusa upravljene organskim menadžmentom. Takvo odstupanje može biti odobreno najviše dvije godine i neće se obnavljati.

Za akvakulturne objekte van Unije, takvo odstupanje može odobriti samo kontrolni organ ili organ za kontrolu koji su priznati u skladu sa članom 46. stavom 1. za vrste koje nijesu razvijene kao organske ni na teritoriji zemlje u kojoj se nalazi objekat ni u Uniji. Takvo odstupanje može se odobriti najviše dvije godine i neće se obnavljati.

3.1.2.2. Što se tiče uzgoja, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) hormoni i hormonski derivati ne smiju se koristiti;

(b) vještačka proizvodnja monoseksualnih sojeva, osim ručnog sortiranja, indukcija poliploidije, vještačko ukrštanje i kloniranje, ne smiju se koristiti;

(c) biraju se odgovarajući sojevi.

3.1.2.3. Proizvodnja mlađi

U uzgoju larvi morskih riba, mogu se koristiti uzgojni sistemi (po mogućstvu 'mesocosm' ili 'rearing u velikim zapreminama'). Ti uzgojni sistemi moraju zadovoljiti sljedeće zahtjeve:

(a) početna gustina naseljavanja mora biti ispod 20 jaja ili larvi po litru;

(b) tank za uzgoj larvi mora imati zapreminu od najmanje 20 m3; i

(c) larve moraju da se hrane prirodnim planktonom koji se razvija u tanku, dopunjenim po potrebi eksterno proizvedenim fitoplanktonom i zooplanktonom.

3.1.2.4. Operateri moraju voditi evidenciju o porijeklu životinja, identifikujući životinje/partije životinja, datum dolaska i vrstu vrsta, količine, organski ili neorganski status, i period konverzije.

3.1.3. **Ishrana**

3.1.3.1. Što se tiče hrane za ribu, rakove i iglokože, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) životinje će biti hranjene hranom koja zadovoljava njihove nutritivne potrebe u različitim fazama svog razvoja;

(b) režimi ishrane će biti dizajnirani sa sljedećim prioritetima:

(I) zdravlje i dobrobit životinja;

(II) visok kvalitet proizvoda, uključujući nutritivni sastav proizvoda, koji će osigurati visok kvalitet konačnog jestivog proizvoda;

(III) nizak uticaj na životnu sredinu;

(c) biljna frakcija hrane mora biti organska, a frakcija hrane dobijena iz akvatičnih životinja mora poticati iz organske akvakulture ili iz ribolova koji su certificirani kao održivi prema šemi priznatoj od strane nadležnog organa u skladu sa principima utvrđenim u Regulativi (EU) br. 1380/2013;

(d) ne-organski materijali za ishranu biljaka, životinjskog, algijskog ili kvasca, materijali za ishranu mineralnog ili mikrobnog porijekla, dodaci ishrani i pomoćna sredstva za preradu mogu se koristiti samo ako su odobreni pod ovom Regulativom za upotrebu u organskoj proizvodnji;

(e) pospješivači rasta i sintetičke aminokiseline ne smiju se koristiti.

3.1.3.2. Što se tiče školjkaša i drugih vrsta koje se ne hrane hranom koju objezbeđuje čovjek, već se hrane prirodnim planktonom, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) takvi organizmi koji filtriraju hranu treba da dobiju sve svoje nutritivne potrebe iz prirode, osim u slučaju mladunaca koji se gaje u uzgajalištima i rasadnicima;

(b) proizvodna područja treba da budu pogodna sa zdravstvenog aspekta i treba da budu visokog ekološkog statusa, kako je definisano Direktivom 2000/60/EZ ili dobrog statusa životne sredine, kako je definisano Direktivom 2008/56/EZ ili ekvivalentnog kvaliteta kao: — proizvodne zone klasirane kao A u Regulativi (EZ) br. 854/2004, do 13. decembra 2019. godine, ili — odgovarajuće klasifikacione oblasti utvrđene u aktima o primjeni koje je donijela Komisija u skladu sa članom 18. stavom 8. Uredbe (EU) 2017/625, od 14. decembra 2019. godine.

3.1.3.3. Posebna pravila za hranu za mesojedne životinje akvakulture

Hrana za mesojedne životinje akvakulture treba da bude nabavljena sa sljedećim prioritetima:

(a) organska hrana porijeklom iz akvakulture;

(b) riblje brašno i riblje ulje od organskih akvakulturnih ostataka dobijenih od riba, rakova ili školjkaša;

(c) riblje brašno i riblje ulje i materijal za ishranu životinjskog porijekla dobijeni od ostataka riba, rakova ili školjkaša već uhvaćenih za ljudsku potrošnju u održivom ribolovu;

(d) riblje brašno i riblje ulje i materijal za ishranu životinjskog porijekla dobijeni od cijelih riba, rakova ili školjkaša uhvaćenih u održivom ribolovu i nekorišćenih za ljudsku potrošnju;

(e) organski materijali za ishranu biljnog ili životinjskog porijekla.

3.1.3.4. Posebna pravila za hranu za određene akvakulturne životinje

U toku faze rasta, ribe u kopnenim vodama, mekušice i slatkovodne kozice te tropske slatkovodne ribe hrane se na slijedeći način:

(a) trebaju se hraniti hranom koja je prirodno dostupna u ribnjacima i jezerima;

(b) gdje prirodna hrana navedena u tački (a) nije dostupna u dovoljnim količinama, može se koristiti organska hrana biljnog porijekla, po mogućnosti uzgajana na samoj farmi, ili alge. Operatori treba da sačuvaju dokumentovane dokaze o potrebi za korišćenjem dodatne hrane;

(c) gdje se prirodna hrana dopunjuje u skladu sa tačkom (b):

(I) obrok hrane mekušica i velikih slatkovodnih kozica (*Macrobrachium spp*.) može sadržati najviše 25 % ribljeg brašna i 10 % ribljeg ulja dobijenog iz održivog ribarstva;

(II) hrana za riblje brašno i riblje ulje tigrastih somova (*Pangasius spp.*) može se sastojati od maksimalno 10 % ribljeg brašna ili ribljeg ulja dobijenih iz održivih ribolova.

U fazi uzgoja i u ranijim fazama života u rasadnicima i rasadnicima, organski holesterol se može koristiti za dopunu dijeta mekušica i slatkovodnih kozica (*Macrobrachium spp.*), kako bi se objezbedile njihove količinske prehrambene potrebe.

3.1.3.5. Operatori treba da vode evidenciju o specifičnim režimima ishrane, posebno o imenu i količini hrane i upotrebi dodatne hrane, i odgovarajućim životinjama/partijama životinja koje su hranjene.

3.1.4. **Zdravstvena zaštita**

3.1.4.1. **Prevencija bolesti**

Što se tiče prevencije bolesti, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) prevencija bolesti će se zasnivati na održavanju životinja u optimalnim uslovima putem odgovarajućeg smeštaja, uzimajući u obzir, između ostalog, zahtjeve vrste za dobar kvalitet vode, protok i stopu izmjene, optimalan dizajn objekata, primjenu dobrih praksi uzgoja i upravljanja, uključujući redovno čišćenje i dezinfekciju objekata, visokokvalitetnu hranu, odgovarajuću gustinu naseljenosti, i izbor rasa i sojeva;

(b) mogu se koristiti imunološki veterinarski lijekovi;

(c) plan upravljanja zdravljem životinja treba detaljno da opiše biobjezbednosne i preventivne mjere, uključujući pismeni sporazum o savjetovanju o zdravlju, srazmerno proizvodnom jedinicom, sa kvalifikovanim uslugama za zdravlje akvakulturnih životinja koje treba da posjete farmu sa frekvencijom od najmanje jednom godišnje ili, u slučaju školjki, ne manje od jednom svake dvije godine;

(d) sistemi držanja, oprema i posuđe treba pravilno da se čiste i dezinfikuju;

(e) obraštajni organizmi smiju se uklanjati samo fizičkim sredstvima ili rukom i, gdje je to primjereno, vraćati u more na udaljenosti od farme;

(f) mogu se koristiti samo supstance za čišćenje i dezinfekciju opreme i objekata odobrene u skladu sa članom 24. za upotrebu u organskoj proizvodnji;

(g) u pogledu mirovanja za objekte, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(I) nadležni organ, odnosno, gdje je to primjereno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, odrediće da li je potrebno počivati i odrediće odgovarajući trajanje koje će se primjeniti i dokumentovati nakon svakog proizvodnog ciklusa u otvorenim sistemima zadržavanja vode na moru;

(II) to neće biti obavezno za uzgoj školjki;

(III) tokom mirovanja kavez ili druga struktura koja se koristi za proizvodnju akvakulturnih životinja se prazni, dezinfikuje i ostavlja prazno prije ponovnog korišćenja;

(h) prema potrebi, nepojedena riblja hrana, izmet i uginule životinje odmah se uklanjaju kako bi se izbjegao svaki rizik znatne štete u životnoj sredini s obzirom na kvalitet vode, na najmanju moguću mjeru svela opasnost od bolesti i izbeglo privlačenje insekata ili glodara;

(i) ultraljubičasto svjetlo i ozon mogu se upotreljavati samo u mrestilištima i rastilištima;

(j) za biološku kontrolu ektoparazita prednost se daje upotrebi riba čistača i upotrebi slatke vode, morske vode i rastvorima natrijum hlorida.

3.1.4.2. **Dijagnoza i liječenje bolesti**

Što se tiče dijagnoze i liječenja bolesti, primjenjivaće se sljedeća pravila:

(a) bolesti se odmah liječe kako bi se izbegla patnja životinja. Ako je upotreba fitoterapeutskih, homeopatskih i drugih proizvoda neprimjerena, mogu se upotrebljavati, kada je to nužno te pod strogim uslovima i pod kontrolom veterinara, hemijski sintetizovani alopatski veterinarski lijekovi uključujući antibiotike. Ako je to primjereno, određuju se ograničenja u pogledu toka liječenja i karence;

(b) dopuštena su liječenja u vezi sa zaštitom zdravlja ljudi i životinja koja su uvedena na temelju zakonodavstva Unije;

(c) ako preventivne mjere za osiguranje zdravlja životinja iz tačke 3.1.4.1. nijesu dovoljne i pojave se zdravstveni problemi, veterinarsko liječenje može se odvijati sljedećim redoslijedom:

(I) supstance dobijene iz biljaka, životinja ili minerala u homeopatskom rastvoru;

(II) biljke i njegovi ekstrakti bez anestetskog učinka; i

(III) supstance poput elemenata u tragovima, metala, prirodnih imunostimulatora ili odobrenih probiotika;

(d) upotreba alopatskog liječenja ograničava se na dvije serije liječenja godišnje, uz izuzetak vakcijnacije i obaveznih planova iskorjenjivanja. Međutim, u slučajevima proizvodnog ciklusa koji traje manje od godine dana primjenjuje se ograničenje od jednog alopatskog liječenja. Ako se naznačena ograničenja za alopatsko liječenje premaše, dotične životinje akvakulture ne smiju se stavljati na tržište kao organski proizvodi;

(e) upotreba liječenja protiv parazita, koje ne uključuje obvezne programe kontrole koje sprovode države članice, ograničava se na:

(I) lososa na najviše dva postupka liječenja godišnje ili jedan postupak liječenja godišnje u slučaju proizvodnog ciklusa koji traje manje od 18 mjeseci;

(II) sve vrste osim lososa na dva postupka liječenja godišnje ili jedan postupak liječenja godišnje u slučaju proizvodnog ciklusa koji traje manje od 12 mjeseci;

(III) za sve vrste na ukupno najviše četiri postupka liječenja, nezavisno od trajanja proizvodnog ciklusa predmetne vrste;

(f) karenca za alopatsko veterinarsko liječenje i liječenje protiv parazitaa u skladu sa tačkom (d), uključujući liječenje u okviru obaveznih programa kontrole i iskorjenjivanja, dvostruko je duža od karence iz člana 11. Direktive 2001/82/EZ ili, ako to razdoblje nije navedeno, traje 48 sati;

(g) svaka upotreba veterinarskih lijekova prijavljuje se nadležnom organu ili, prema potrebi, kontrolnom organu ili kontrolnom tijelu prije nego što se životinje stave na tržište kao organski proizvodi. Liječene životinje moraju biti jasno prepoznatljive.

3.1.4.3. Vođenje evidencije prevencije bolesti

Operatori treba da vode evidenciju primijenjenih mjera prevencije bolesti pružajući detalje o oranju, čišćenju i tretmanu vode, kao i o svakom veterinarskom i drugom tretmanu protiv parazita koji su primijenjeni, a posebno datum tretmana, dijagnozu, posologiju, ime proizvoda za tretman, i veterinarski recept za veterinarsku njegu, gdje je primjenjivo, kao i vremenski periodi prije nego što akvakulturni proizvodi mogu biti plasirani na tržište i obilježeni kao organski.

3.1.5. Prakse smještaja i gajenja

3.1.5.1. Zatvoreni sistemi akvakulturne proizvodnje sa recirkulacijom vode biće zabranjeni, osim u uzgojnim centrima i rasadnicima ili objektima za proizvodnju vrsta koje se koriste za organsku ishranu.

3.1.5.2. Vještačko zagrevanje ili hlađenje vode dozvoljeno je samo u uzgojnim centrima i rasadnicima. Prirodna voda iz bunara može se koristiti za zagrevanje ili hlađenje vode u svim fazama proizvodnje.

3.1.5.3. Sredina gajenja akvakulturnih životinja treba da bude dizajnirana na način koji, u skladu sa njihovim vrstama-specifičnim potrebama, omogućava akvakulturnim životinjama:

(a) da imaju dovoljno prostora za njihovu dobrobit i relevantnu gustinu naseljenosti propisanu u sprovođenim aktima navedenim u članu 15.3;

(b) da budu smještene u vodi dobre kvalitete sa, između ostalog, adekvatnom brzinom protoka i razmene, dovoljnom koncentracijom kiseonika i održavanjem niskog nivoa metabolita;

(c) da budu smještene u temperaturnim i svjetlosnim uslovima u skladu sa zahtjevima vrste i uzimajući u obzir geografsku lokaciju.

Prilikom razmatranja efekata gustine naseljenosti na dobrobit proizvedenih riba, stanje riba (kao što su oštećenja peraja, druge povrede, brzina rasta, izraženo ponašanje i opšte zdravlje) i kvalitet vode treba da se prate i uzmu u obzir.

U slučaju slatkovodnih riba, tip dna treba da bude što je moguće bliži prirodnim uslovima.

U slučaju šarana i sličnih vrsta: — dno treba da bude prirodna zemlja, — organsko i mineralno đubrenje ribnjaka i jezera može se vršiti samo đubrivima i sredstvima za poboljšanje zemljišta koja su odobrena u skladu sa članom 24. za upotrebu u organskoj proizvodnji, sa maksimalnom primjenom od 20 kg azota/ha, — tretmani sintetičkim hemikalijama za kontrolu hidrofita i biljnog pokrivača prisutnog u vodama za proizvodnju zabranjeni su.

Operatori treba da vode evidenciju mjera monitoringa i održavanja u vezi sa dobrobiti životinja i kvalitetom vode. U slučaju đubrenja ribnjaka i jezera, operatori treba da vode evidenciju o primjeni đubriva i sredstava za poboljšanje zemljišta, uključujući datum primjene, ime proizvoda, količinu primjenjenu i lokaciju odgovarajuće primjene.

3.1.5.4. Dizajn i izgradnja sistema akvatičnog sadržaja trebalo bi da objezbede protok i fizičko-hemijske parametre koji štite zdravlje i dobrobit životinja, kao i da zadovolje njihove ponašajne potrebe.

Specifične karakteristike za proizvodne sisteme i sisteme sadržaja za vrste ili grupu vrsta propisane u sprovođenim aktima navedenim u članu 15.3 treba da budu ispunjene.

3.1.5.5. Objekti za uzgoj na kopnu moraju ispuniti sljedeće uslove:

(a) sistemi s protokom moraju omogućiti praćenje i kontrolu protoka i kvaliteta vode kako ulazne tako i izlazne vode;

(b) najmanje 10 % oboda (‘interfejs kopno-voda’) mora imati prirodnu vegetaciju.

3.1.5.6. Sistemi za zadržavanje na moru moraju ispuniti sljedeće uslove:

(a) trebaju biti smješteni na mejstima gdje su protok vode, dubina i brzina razmene vode dovoljni da se minimalizira uticaj na morsko dno i okolnu vodu;

(b) mora imati odgovarajući dizajn kaveza, izgradnju i održavanje s obzirom na izloženost radnom okruženju.

3.1.5.7. Sistemi za zadržavanje moraju biti dizajnirani, smešteni i vođeni tako da se minimalizira rizik od incidenata sa bekstvom.

3.1.5.8. Ako ribe ili rakovi pobegnu, preduzimaju se odgovarajuće mjere kako bi se smanjio uticaj na lokalni ekosistem, uključujući recikliranje gde je to prikladno. Vode se evidencija.

3.1.5.9. Za proizvodnju akvakulture u ribnjacima, tankovima ili trkalištima, farme moraju biti opremljene ili prirodnim filterima, sedimentnim bazenima, biološkim filterima ili mehaničkim filterima za prikupljanje otpadnih hranjivih materija ili korišćenje algi ili životinja (dvoškoljaka) koje doprinose poboljšanju kvaliteta ispusta. Praćenje ispusta treba obavljati u redovnim intervalima gde je to prikladno.

3.1.6. **Dobrobit životinja**

3.1.6.1. Svi koji su uključeni u držanje akvakulturnih životinja treba da poseduju potrebno osnovno znanje i veštine u vezi sa zdravljem i potrebama dobrobiti tih životinja.

3.1.6.2. Rukovanje akvakulturnim životinjama treba da bude minimalno i obavljeno s najvećom pažnjom. Treba koristiti odgovarajuću opremu i protokole kako bi se izbegao stres i fizička oštećenja povezana s postupcima rukovanja. Ribe roditelji treba da se rukuje na način koji minimizira fizička oštećenja i stres, i treba ih rukovati pod anestezijom gdje je to prikladno. Operacije razvrstavanja treba svesti na minimum i koristiti samo tamo gdje je to potrebno radi zaštite dobrobiti riba.

3.1.6.3. Sljedeća ograničenja treba primijeniti na korišćenje vještačke svjetlosti:

(a)za produžavanje prirodnog trajanja dana, ne sme preći maksimum koji poštuje etološke potrebe, geografske uslove i opšte zdravlje životinja; ovaj maksimum ne smije reći 14 sati dnevno, osim ako je to neophodno iz reproduktivnih razloga;

(b) treba izbjegavati nagla mijenjanja intenziteta svetlosti u vrijeme prelaska kroz upotrebu svjetala sa regulacijom intenziteta ili pozadinskim osvjetljenjem.

3.1.6.4. Aeracija će biti dozvoljena kako bi se osigurala dobrobit i zdravlje životinja. Mehanički aeratori trebaju preferirano biti pokretani obnovljivim izvorima energije.

3.1.6.5. Kiseonik se može koristiti samo u svrhu povezanu s zahtjevima za zdravljem i dobrobiti životinja i za kritične periode proizvodnje ili transporta, i to samo u sljedećim slučajevima:

(a) izuzetni slučajevi promene temperature, pad atmosferskog pritiska ili slučajno zagađenje vode;

(b) povremeni postupci upravljanja zalihami, kao što su uzimanje uzoraka i sortiranje;

(c) radi objezbeđivanja preživljavanja zaliha farme.

Operatori treba da vode evidenciju takvih upotreba, navodeći da li je primijenjeno pod tačkom (a), (b) ili (c).

3.1.6.6. Treba preduzeti odgovarajuće mjere kako bi se minimalizovalo trajanje transporta akvakulturnih životinja.

3.1.6.7. Bilo koji oblik patnje treba svesti na minimum tokom cijelog života životinje, uključujući i vreme klanja.

3.1.6.8. Odstranjivanje očnih strukova, uključujući sve slične prakse kao što su vezivanje, incizija i stezanje, je zabranjeno.

3.1.6.9. Tehnike klanja treba odmah onesvestiti ribu i učiniti je nesvesnom na bol. Rukovanje prije klanja treba obaviti na način koji izbjegava povrede, uz minimalizaciju patnje i stresa. Razlike u veličini žetve, vrstama i lokacijama proizvodnje treba uzeti u obzir prilikom razmatranja optimalnih metoda klanja.

3.2. Detaljna pravila za školjkaše

3.2.1. Porijeklo sperme

Što se tiče porijekla sperme, primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) divlja sperma sa van granica proizvodne jedinice može se koristiti u slučaju dvokušnih školjki, pod uslovom da nema značajne štete po životnu sredinu, pod uslovom da je to dozvoljeno lokalnim propisima i pod uslovom da divlja sperma potiče sa:

(I) ležišta naseljavanja koja verovatno neće preživeti zimsku klimu ili su višak zahtjeva; ili

(II) prirodnog naseljavanja sperme školjki na sakupljačima;

(b) za školjku kamenicu (*Crassostrea gigas*), prednost će imati zalihe koje su selektivno uzgajane radi smanjenja mresta u divljini;

(c) vode se evidencija o tome kako, gdje i kada je prikupljena divlja sperma kako bi se omogućila povratna provjera do područja prikupljanja;

(d) divlja sperma se može prikupiti tek nakon što nadležni organ odobri njegovo prikupljanje.

3.2.2. **Smještaj i uzgojne prakse**

Što se tiče smještaja i uzgojnih praksi, primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) proizvodnja se može obavljati na istom vodenom području kao i organska proizvodnja riba i algi, u polikulturnom sistemu koji će biti dokumentovan u planu održivog upravljanja. Školjkaši takođe mogu biti gajeni zajedno sa puževima, poput obalnih pužića, u polikulturi;

(b) organska proizvodnja školjkaša treba da se odvija unutar oblasti koja je omeđena stubovima, plutama ili drugim jasnim oznakama i treba, ako je to prikladno, da bude ograničena mrežastim kesama, kavezima ili drugim vještačkim sredstvima;

(c) organske farme školjki treba da minimalizuju rizike za vrste od konzervacionog interesa. Ako se koriste mreže za predatora, njihov dizajn ne smije dozvoliti da ronilačkim pticama bude naudjeno.

3.2.3. **Gajenje**

Što se tiče gajenja, primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) gajenje na konopcima za dagnje i druge metode navedene u sprovodbenim aktima navedenim u članu 15(3) može se koristiti u organskoj proizvodnji;

(b) dno gajenja školjkaša dozvoljeno je samo tamo gde ne uzrokuje značajan uticaj na životnu sredinu na mjestima prikupljanja i rasta. Istraživanje i izvještaj koji podržavaju dokaze minimalnog uticaja na životnu sredinu dodaju se kao posebno poglavlje planu održivog upravljanja i dostavlja ih operator nadležnom organu, ili, ako je to prikladno, kontrolnom organu ili kontrolnom tijelu, prije početka operacija.

3.2.4. **Upravljanje**

Što se tiče upravljanja, primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) u proizvodnji se upotrebljava gustoća populacije koja ne premašuje gustoću koja se upotrijebljava za ne-organski uzgojene školjkaše na dotičnom lokalitetu. Sortiranje, razređivanje i prilagođavanje gustine naseljenosti vrše se prema biomasi i kako bi se osigurala dobrobit životinja i visok kvalitet proizvoda;

(b) obraštajni organizmi će se uklanjati fizičkim sredstvima ili ručno, i gdje je to prikladno vraćati u more dalje od farmi mekušaca. Mekušci se mogu tretirati jednom tokom proizvodnog ciklusa rastvorom kreča kako bi se kontrolisali konkurentni organizmi biofoulinga.

3.2.5. **Specifična pravila za uzgoj školjki**

Gajenje u kesama na rešetkama biće dozvoljeno. Te ili druge strukture u kojima su školjke smještene treba postaviti tako da se izbjegne formiranje potpune barijere duž obale. Zalihe treba

pažljivo postaviti na ležišta u odnosu na plimni tok kako bi se optimizovala proizvodnja. Proizvodnja treba da ispunjava zahtjeve utvrđene u sprovođenim aktima navedenim u članu 15(3).

Dio IV: Pravila za proizvodnju prerađene hrane

Pored opštih pravila proizvodnje utvrđenih u članovima 9, 11 i 16, pravila utvrđena u ovom dijelu primjenjuju se na organsku proizvodnju prerađene hrane.

1. Opšti zahtjevi za proizvodnju prerađene hrane

1.1. Aditivi za hranu, pomoćna sredstva za preradu i druge supstance i sastojci korišćeni za preradu hrane, kao i svaka primijenjena praksa prerade, poput dimljenja, moraju se pridržavati principa dobre proizvođačke prakse.

1.2. Operatori koji proizvode prerađenu hranu treba da uspostave i ažuriraju odgovarajuće postupke zasnovane na sistematskom identifikovanju ključnih koraka u preradi.

1.3. Primjena postupaka navedenih u tački 1.2 treba da osigura da proizvedeni prerađeni proizvodi u svakom trenutku ispunjavaju ovaj propis.

1.4. Operatori treba da se pridržavaju i primjenjuju postupke navedene u tački 1.2, i, bez prejudiciranja člana 28, posebno treba da:

(a) preduzmu mjere predostrožnosti i vode evidenciju tih mjera;

(b) primjene odgovarajuće mjere čišćenja, prate njihovu efikasnost i vode evidenciju tih operacija;

(c) garantuju da se ne-organski proizvodi ne stavljaju na tržište sa oznakom koja se odnosi na organsku proizvodnju.

1.5. Priprema prerađenih organskih, u konverziji i ne-organskih proizvoda treba da bude odvojena jedna od druge u vremenu ili prostoru. Gde se organski, u konverziji i ne-organski proizvodi, u bilo kojoj kombinaciji, pripremaju ili skladište u određenoj jedinici za pripremu, operator treba da:

(a) obavesti nadležni organ, ili, ako je to prikladno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo, u skladu sa tim;

(b) vrši operacije neprekidno dok se proizvodna serija ne završi, odvojeno na mjestu ili vremenu od sličnih operacija obavljenih na bilo kojoj drugoj vrsti proizvoda (organski, u konverziji ili ne-organski);

(c) sprema organske, u konverziji i ne-organske proizvode, prije i posle operacija, odvojeno po mjestu ili vremenu jedan od drugog;

(d) stavlja na raspolaganje ažuriran registar svih radnji i prerađenih količina;

(e) preduzme neophodne mjere kako bi se osigurala identifikacija serija i izbjeglo mešanje ili zamena između organskih, u konverziji i ne-organskih proizvoda;

(f) obavlja operacije na organskim ili proizvodima u konverziji samo nakon odgovarajućeg čišćenja opreme za proizvodnju.

1.6. Ne upotrebljavaju se proizvodi, supstance i tehnike pomoću kojih se ponovno uspostavljaju svojstva izgubljena tokom prerade i skladištenja organske hrane, ispravljaju posljedice nemarnosti u preradi organske hrane ili koji bi na neki drugi način mogli dovesti do pogrešnih zaključaka o pravoj prirodi proizvoda namijenjenih stavljanju na tržište kao organske hrane.

1.7. Operatori treba da imaju dostupne dokumentovane dokaze o odobrenjima za upotrebu ne-organskih poljoprivrednih sastojaka za proizvodnju prerađene organske hrane u skladu sa članom 25, ako su dobili ili koristili takva odobrenja.

2. Detaljni zahtjevi za proizvodnju prerađene hrane

2.1. Sljedeći uslovi se odnose na sastav prerađene organske hrane:

(a) proizvod se mora proizvoditi uglavnom od poljoprivrednih sastojaka ili proizvoda namijenjenih za upotrebu kao hrana navedenih u Prilogu I; radi utvrđivanja da li je proizvod proizveden uglavnom od tih proizvoda, dodata voda i so se ne uzimaju u obzir;

(b) organski sastojak ne smije biti prisutan zajedno sa istim sastojkom u ne-organskom obliku;

(c) sastojak u konverziji ne smije biti prisutan zajedno sa istim sastojkom u organskom ili ne-organskom obliku.

2.2. Upotreba određenih proizvoda i supstanci u preradi hrane

2.2.1. Samo aditivi za hranu, pomoćna sredstva za preradu i ne-organski poljoprivredni sastojci odobreni u skladu sa članom 24 ili članom 25 za upotrebu u organskoj proizvodnji, kao i proizvodi i supstance navedeni u tački 2.2.2, mogu se koristiti u preradi hrane, osim proizvoda i supstanci iz sektora vina, na koje se primjenjuje tačka 2 Dijela VI, i osim kvasca, na koji se primjenjuje tačka 1.3 Dijela VII. 2.2.2.

U preradi hrane, mogu se koristiti sljedeći proizvodi i supstance:

(a) pripravci mikroorganizama i enzima za hranu koji se normalno koriste u preradi hrane, pod uslovom da su enzimi za hranu koji će se koristiti kao aditivi za hranu odobreni u skladu sa članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji;

(b) supstance i proizvodi definisani u tačkama (c) i (d)(I) člana 3(2) Regulative (EZ) br. 1334/2008 koji su označeni kao prirodne aromatične supstance ili prirodni pripravci za arome u skladu sa članom 16(2), (3) i (4) te Regulative;

(c) boje za obeležavanje mesa i ljuski jaja u skladu sa članom 17 Regulative (EZ) br. 1333/2008;

(d) prirodne boje i prirodne supstance za premazivanje za tradicionalno dekorisanje ljuske kuvanih jaja proizvedenih sa namerom da se stave na tržište u određenom periodu godine;

(e) voda za piće i organska ili ne-organska so (sa natrijum-hloridom ili kalijum-hloridom kao osnovnim sastojcima) koji se opšte koriste u preradi hrane;

(f) minerali (uključujući mikroelemente), vitamini, amino kiseline i mikronutrijenti, pod uslovom da:

(I) njihova upotreba u hrani za normalnu konzumaciju je "direktno zakonski potrebna", u smislu da su direktno zahtijevani odredbama prava Unije ili odredbama nacionalnog prava kompatibilnog sa pravom Unije, s posljedicom da hrana uopšte ne može biti stavljena na tržište kao hrana za normalnu konzumaciju ako ti minerali, vitamini, aminokiseline ili mikronutrijenti nijesu dodati; ili

(II) što se tiče hrane stavljene na tržište kao da ima posebne karakteristike ili efekte u vezi sa zdravljem ili ishranom ili u vezi sa potrebama specifičnih grupa potrošača: — u proizvodima navedenim u tačkama (a) i (b) člana 1(1) Regulative (EU) br. 609/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta (32), njihova upotreba je odobrena tom Regulativom i aktima donetim na osnovu člana 11(1) te Regulative za pomenute proizvode, ili — u proizvodima regulisanim Direktivom Komisije 2006/125/EZ (33), njihova upotreba je odobrena tom Direktivom. 2.2.3.

Samo proizvodi za čišćenje i dezinfekciju odobreni u skladu sa članom 24 za upotrebu u preradi smiju se koristiti u tu svrhu. Operatori treba da vode evidenciju o upotrijebi tih proizvoda, uključujući datum ili datume kada je svaki proizvod korišćen, ime proizvoda, njegove aktivne supstance i lokaciju takve upotrijebe.

2.2.4. Za potrebe izračunavanja navedenog u članu 30(5), primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) određeni aditivi za hranu odobreni u skladu sa članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji računaju se kao poljoprivredni sastojci;

(b) pripravci i supstance navedeni u tačkama (a), (c), (d), (e) i (f) tačke 2.2.2 ne računaju se kao poljoprivredni sastojci;

(c) kvasac i proizvodi od kvasca računaju se kao poljoprivredni sastojci.

2.3. Operatori treba da vode evidenciju o svakom ulazu koji se koristi u proizvodnji hrane. U slučaju proizvodnje složenih proizvoda, potpuni recepti/formule koji pokazuju količine ulaza i izlaza treba da budu dostupni kontrolnom organu ili kontrolnom tijelu.

Dio V: Pravila za proizvodnju prerađene hrane za ishranu životinja

Pored opštih pravila proizvodnje utvrđenih u članovima 9, 11 i 17, pravila utvrđena u ovom dijelu primjenjuju se na organsku proizvodnju prerađene hrane za ishranu životinja.

1. Opšti zahtjevi za proizvodnju prerađene hrane za životinje

1.1. Aditivi za hranu, pomoćna sredstva za preradu i druge supstance i sastojci korišćeni za preradu hrane za ishranu životinja, kao i svaka primijenjena praksa prerade, poput dimljenja, moraju se pridržavati principa dobre proizvođačke prakse.

1.2. Operatori koji proizvode prerađenu hranu za ishranu životinja treba da uspostave i ažuriraju odgovarajuće postupke zasnovane na sistematskom identifikovanju ključnih koraka u preradi.

1.3. Primjena postupaka navedenih u tački 1.2 treba da osigura da proizvedeni prerađeni proizvodi u svakom trenutku ispunjavaju ovaj propis.

1.4. Operatori treba da se pridržavaju i primjenjuju postupke navedene u tački 1.2, i, bez prejudiciranja člana 28, posebno treba da:

(a) preduzmu mjere predostrožnosti i vode evidenciju tih mjera;

(b) primjene odgovarajuće mjere čišćenja, prate njihovu efikasnost i vode evidenciju tih operacija;

(c) garantuju da se ne-organski proizvodi ne stavljaju na tržište sa oznakom koja se odnosi na organsku proizvodnju.

1.5. Priprema prerađenih organskih, u konverziji i ne-organskih proizvoda za ishranu životinja treba da bude odvojena jedna od druge u vremenu ili prostoru. Gdje se organski, u konverziji i ne-organski proizvodi, u bilo kojoj kombinaciji, pripremaju ili skladište u određenoj jedinici za pripremu, operator treba da:

(a) informiše kontrolni organ ili kontrolno tijelo u skladu s tim;

(b) vrši operacije neprekidno dok se proizvodna serija ne završi, odvojeno na mjestu ili vremenu od sličnih operacija obavljenih na bilo kojoj drugoj vrsti proizvoda (organski, u konverziji ili ne-organski);

(c) čuva organske, u konverziji i ne-organske proizvode, prije i posle operacija, odvojeno po mjestu ili vremenu jedan od drugog;

(d) stavlja na raspolaganje ažuriran registar svih radnji i prerađenih količina;

(e) preduzme neophodne mjere kako bi se osigurala identifikacija serija i izbjeglo miješanje ili zamjena između organskih, u konverziji i ne-organskih proizvoda;

(f) obavlja operacije na organskim ili proizvodima u konverziji samo nakon odgovarajućeg čišćenja opreme za proizvodnju.

2. Detaljni zahtevi za proizvodnju prerađene hrane za životinje

2.1. Organski hranljivi materijali za životinje ili hranljivi materijali u konverziji ne smiju istovremeno da ulaze sa istim hranljivim materijalima proizvedenim ne-organskim sredstvima u sastav organskog proizvoda za ishranu životinja.

2.2. Svi hranljivi materijali koji se koriste ili obrađuju u organskoj proizvodnji ne smiju biti obrađeni uz pomoć hemijski sintetisanih rastvarača.

2.3. Samo ne-organski hranljivi materijali biljnog, algijskog, životinjskog porijekla ili porijekla od kvasac, hranljivi materijali mineralnog porijekla, i aditivi za hranu i pomoćna sredstva za preradu odobreni u skladu sa članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji mogu se koristiti u preradi hrane za životinje.

2.4. Samo proizvodi za čišćenje i dezinfekciju odobreni u skladu sa članom 24 za upotrebu u preradi smiju se koristiti u tu svrhu. Operatori treba da vode evidenciju o upotrebi tih proizvoda, uključujući datum ili datume kada je svaki proizvod korišćen, ime proizvoda, njegove aktivne supstance i lokaciju takve upotrebe.

2.5. Operatori treba da vode evidenciju o svakom ulazu koji se koristi u proizvodnji hrane za životinje. U slučaju proizvodnje složenih proizvoda, potpuni recepti/formule koji pokazuju količine ulaza i izlaza treba da budu dostupni kontrolnom organu ili kontrolnom tijelu.

Dio VI: Vino

1. Obim

1.1. Osim opštih pravila proizvodnje utvrđenih u članovima 9, 10, 11, 16 i 18, pravila utvrđena u ovom dijelu primjenjuju se na organsku proizvodnju proizvoda sektora vina kako je navedeno u tački (l) člana 1(2) Regulative (EU) br. 1308/2013.

1.2. Regulative Komisije (EZ) br. 606/2009 i (EZ) br. 607/2009 primjenjuju se, osim ako nije eksplicitno drugačije predviđeno u ovom dijelu.

1.2. Regulative Komisije (EZ) br. 2019/934 ([34]) i (EZ) br. 2019/33 ([35]) primjenjuju se, osim ako nije eksplicitno drugačije predviđeno u ovom dijelu.

2. Upotreba određenih proizvoda i supstanci

2.1. Proizvodi sektora vina moraju se proizvoditi od organske sirovine.

2.2. Samo proizvodi i supstance odobrene u skladu sa članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji mogu se koristiti za proizvodnju proizvoda sektora vina, uključujući enološke prakse, procese i tretmane, pod uslovima i ograničenjima utvrđenim u Regulativi (EU) br. 1308/2013 i Regulativi (EZ) br. 2019/934, a posebno u Prilogu I A poslednje navedene Regulative.

3. Enološke prakse i ograničenja

3.1. Bez prejudiciranja Odeljaka 1 i 2 ovog dela i specifičnih zabrana i ograničenja predviđenih u tačkama 3.2, 3.3 i 3.4, dozvoljene su samo enološke prakse, procesi i tretmani, uključujući ograničenja predviđena u čl. 80 i čl. 83(2) Regulative (EU) br. 1308/2013, u čl. 3, čl. 5–9 i čl. 11–13 Regulative (EZ) br. 2019/934, i u Prilozima tim Regulativama, korišćeni prije 1. avgusta 2010. godine.

3.2. Zabranjena je upotreba sljedećih enoloških praksi, procesa i tretmana:

(a) delimična koncentracija hlađenjem u skladu sa tačkom (c) Odijeljka B.1 Priloga VIII A Regulative (EU) br. 1308/2013;

(b) eliminacija sumpor-dioksida fizičkim procesima u skladu sa tačkom 8 Priloga I A Regulative (EZ) br. 2019/934;

(c) tretman elektrodijalizom radi osiguranja tartaratne stabilizacije vina u skladu sa tačkom 36 Priloga I A Regulative (EZ) br. 2019/934;

(d) djelimična dealkoholizacija vina u skladu sa tačkom 40 Priloga I A Regulative (EZ) br. 2019/934;

(e) tretman katjon-izmenjivačima radi osiguranja tartaratne stabilizacije vina u skladu sa tačkom 43 Priloga I A Regulative (EZ) br. 2019/934

3.3. Dozvoljena je upotreba sljedećih enoloških praksi, procesa i tretmana uz sljedeće uslove:

(a) toplotni tretmani u skladu sa tačkom 2 Priloga I A Regulative (EZ) br. 2019/934, pod uslovom da temperatura ne prelazi 75°C;

(b) centrifugiranje i filtriranje sa ili bez inertnog filtracionog sredstva u skladu sa tačkom 3 Priloga I A Regulative (EZ) br. 2019/934, pod uslovom da veličina pora ne bude manja od 0,2 mikrometra.

(c) delimična evaporacija pod vakuumom iz tačke (a) odijeljka E dijela I Priloga VIII Regulative (EU) br. 1308/2013, bilo da se koristi samostalno ili u kombinaciji sa destilacijom iz tačke (d) ovog odijeljka, pod uslovom da se djelimična evaporacija pod vakuumom koristi isključivo za proizvodnju dealkoholizovanog vina sa zapreminskim udjelom alkohola koji ne prelazi 0,5 % vol., da temperatura koja se primjenjuje ne prelazi 75 °C i da veličina pora za filtraciju nije manja od 0,2 mikrometra;

(d) destilacija iz tačke (c) odijeljka E dijela I Priloga VIII Regulative (EU) br. 1308/2013, bilo da se koristi samostalno ili u kombinaciji sa djelimičnom evaporacijom pod vakuumom iz tačke (c) ovog odijeljka, pod uslovom da se destilacija koristi isključivo za proizvodnju dealkoholizovanog vina sa zapreminskim udijelom alkohola koji ne prelazi 0,5 % vol., da se sprovodi pod vakuumom, da temperatura koja se primjenjuje ne prelazi 75 °C i da veličina pora za filtraciju nije manja od 0,2 mikrometra.

3.4. Svaka izmjena uvedena posle 1. avgusta 2010. godine koja se odnosi na enološke prakse, procese i tretmane predviđene Regulative (EZ) br. 1308/2013 ili Regulative (EZ) br. 2019/934 može se primijeniti na organsku proizvodnju vina samo nakon što te mjere budu uključene kao dozvoljene u ovom Odijeljku i, ako je potrebno, nakon evaluacije u skladu sa članom 24 ove Regulative.

Dio VII: Kvasac korišćen kao hrana ili hrana za životinje

1. Opšti zahjtevi

1.1. Za proizvodnju organskog kvasca, mogu se koristiti samo organski proizvedeni supstrati. Međutim, do 31. decembra 2024. godine, dozvoljeno je dodavanje do 5 % ne-organskog ekstrakta kvasca ili autolizata na supstrat (izračunato u odnosu na suvu materiju) za proizvodnju organskog kvasca ako operatori nijesu u mogućnosti da dobiju ekstrakt kvasca ili autolizat iz organske proizvodnje.

1.2. Organski kvasac ne smije biti prisutan u organskoj hrani ili hrani za životinje zajedno sa ne-organskim kvascem.

1.3. U proizvodnji, obradi i formulaciji organskog kvasca mogu se koristiti sljedeći proizvodi i supstance:

(a) sredstva za obradu odobrena u skladu sa članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji;

(b) proizvodi i supstance navedeni u tačkama (a), (b) i (e) tačke 2.2.2 dijela IV.

1.4. Za tu svrhu smiju se koristiti samo proizvodi za čišćenje i dezinfekciju odobreni u skladu sa članom 24 za upotrebu u procesu.

1.5. Operatori su dužni da vode evidenciju o svakom proizvodu i supstanci korišćenim za proizvodnju kvasca, kao i o čišćenju i dezinfekciji, uključujući datum ili datume kada je svaki proizvod korišćen, naziv proizvoda, njegove aktivne supstance i lokaciju takve upotrebe.

PRILOG III.

PRIKUPLJANJE, PAKOVANJE, PREVOZ I SKLADIŠTENJE PROIZVODA

1. Prikupljanje proizvoda i prevoz u proizvodne jedinice

Operatori mogu istovremeno sakupljati organske proizvode, proizvode iz konverzije i ne-organske proizvode samo ako se preduzmu odgovarajuće mjere kojima se sprječava svako moguće miješanje ili zamena organskih proizvoda, proizvoda iz konverzije i ne-organskih proizvoda te osigurava identifikacija organskih proizvoda i proizvoda iz konverzije. Operator drži informacije koje se odnose na dane, sate i opseg prikupljanja te datum i vreme prijema proizvoda na raspolaganju kontrolnom organu ili kontrolnom tijelu.

2. Pakovanje i prevoz proizvoda do drugih operatora ili proizvodnih jedinica

2.1. Informacije koje treba pružiti

2.1.1. Operatori moraju obezbijediti da se organski proizvodi i proizvodi u konverziji prevoze drugim operatorima ili jedinicama, uključujući trgovce na veliko i malo, samo u odgovarajućem pakovanju, kontejnerima ili vozilima zatvorenim na način da izmjena, uključujući zamjenu, sadržaja ne može biti izvedena bez manipulacije ili oštećenja pečata, i obezbijeđeno etiketom koja navodi, bez narušavanja bilo kakvih drugih indikacija propisanih zakonodavstvom Unije:

(a) ime i adresa operatora i, ako su različiti, vlasnika ili prodavca proizvoda;

(b) ime proizvoda;

(c) ime ili šifra kontrolnog organa ili kontrolnog tijela kojima je operator podložan; i

(d) ako je relevantno, oznaka identifikacije serije u skladu sa sistemom obilježavanja koji je odobren na nacionalnom nivou ili dogovoren sa kontrolnim organom ili kontrolnim tijelom koji omogućava povezivanje serije s evidencijama navedenim u članu 34(5).

2.1.2. Operatori moraju obezbijediti da se smješe hrane za životinje odobrene u organskoj proizvodnji prevoze drugim operatorima ili gazdinstvima, uključujući trgovce na veliko i malo, i obezbijediti etiketu koja navodi, pored bilo kakvih drugih indikacija propisanih zakonodavstvom Unije:

(a) informacije navedene u tački 2.1.1;

(b) ako je relevantno, po težini suve materije:

(I) ukupni procenat organske hrane za životinje;

(II) ukupni procenat hrane za životinje u konverziji;

(III) ukupni procenat hrane za životinje koji nijesu obuhvaćeni tačkama (I) i (II);

(IV) ukupni procenat hrane za životinje biljnog porijekla;

(c) ako je relevantno, imena organske hrane za životinje;

(d) ako je relevantno, imena hrane za životinje u konverziji; i

(e) za smješu hrane za životinje koja se ne može označiti u skladu s članom 30(6), indikacija da se takva hrana može koristiti u organskoj proizvodnji u skladu s ovim propisom.

2.1.3. Bez narušavanja Direktive 66/401/EEC, operatori moraju obezbijediti da na etiketi pakovanja smješe sjemena biljnih kultura za stočnu hranu koja sadrži organska i proizvode u konverziji ili ne-organska sjemena određenih različitih vrsta biljaka za koje je izdato odobrenje pod uslovima propisanim u tački 1.8.5. Prvog dela Priloga II ovog propisa, pružene su informacije o tačnom sastavu smješe, prikazane procentualno po težini svake komponente vrste, i gdje je to prikladno, sorte.

Pored relevantnih zahtjeva iz Priloga IV Direktive 66/401/EEC, te informacije pored indikacija potrebnih u prvom stavu ove tačke trebaju uključivati i listu komponenti smješe koja su označena kao organske ili u konverziji. Minimalni ukupni procenat po težini organskih i materija u konverziji u smješi treba biti najmanje 70 %.

U slučaju da smješa sadrži ne-organska sjemena, etiketa treba takođe sadržati slijedeću izjavu: 'Upotreba smješe dozvoljena je samo u okviru ovlašćenja i na teritoriji članice nadležnog organa koji je odobrio upotrebu ove smješe u skladu s tačkom 1.8.5 Priloga II Uredbi (EU) 2018/848 o organskoj proizvodnji i obilježavanju organskih proizvoda.'

Informacije navedene u tačkama 2.1.1 i 2.1.2 mogu se prikazati samo na pratećem dokumentu, ako se takav dokument neosporivo može povezati s pakovanjem, kontejnerom ili vozilom za prevoz proizvoda. Taj prateći dokument treba da sadrži informacije o dobavljaču ili prevozniku.

2.2. Zatvaranje pakovanja, kontejnera ili vozila nije potrebno ako:

(a) prevoz se obavlja direktno između dva operatora, oba podložna organskom sistemu kontrole;

(b) prevoz uključuje samo organske ili samo proizvode u konverziji;

(c) proizvodi su praćeni dokumentom koji pruža informacije potrebne u tački 2.1; i

(d) i pošiljalac i primalac vode dokumentaciju o takvim transportnim operacijama dostupnu za kontrolni organ ili kontrolno tijelo.

3. Posebna pravila za prevoz hrane za životinje u druge proizvodne ili pripremne jedinice ili prostorije za skladištenje

Prilikom prevoza hrane za životinje u druge proizvodne ili pripremne jedinice ili prostorije za skladištenje, operatori moraju obezbijediti da se ispune sljedeći uslovi:

(a) tokom transporta, organski proizvedena hrana za životinje, u konverziji i ne-organska hrana za životinje efektivno su fizički odvojeni;

(b) vozila ili kontejneri koji su prevozili ne-organske proizvode koriste se samo za transport organskih ili proizvoda u konverziji ako:

(I) su sprovedene odgovarajuće mjere čišćenja, čija efikasnost je proverena, prije početka transporta organskih ili proizvoda u konverziji, i operatori vode evidenciju tih operacija;

(II) sve odgovarajuće mjere budu primijenjene, u zavisnosti od procenjenih rizika u skladu s kontrolnim aranžmanima, i gdje je potrebno, operatori garantuju da ne-organski proizvodi ne mogu biti stavljani na tržište s indikacijom koja se odnosi na organsku proizvodnju;

(III) operator vodi dokumentaciju o takvim transportnim operacijama dostupnu za kontrolni organ ili kontrolno tijelo;

(c) transport gotove organske hrane za životinje ili hrane za životinje u konverziji fizički je ili vremenski odvojen od transporta drugih gotovih proizvoda;

(d) tokom transporta, evidentira se početna količina proizvoda i svaka pojedinačna isporučena količina tokom kruga isporuke.

4. Transport živih riba

4.1. Žive ribe se transportuju u odgovarajućim tankovima s čistom vodom koja zadovoljava njihove fiziološke potrebe u pogledu temperature i rastvorenog kiseonika.

4.2. Prije transporta organskih riba i ribljih proizvoda, tankovi se temeljno čiste, dezinfikuju i ispiraju.

4.3. Preduzimaju se mjere opreza radi smanjenja stresa. Tokom transporta, gustina ne sme dostići nivo koji je štetan za vrstu.

4.4. Vode se evidencija operacija navedenih u tačkama 4.1, 4.2 i 4.3.

5. Prijem proizvoda od drugih operatora ili jedinica

Prilikom prijema organskog ili proizvoda u konverziji, operator treba provjeriti zatvaranje pakovanja, kontejnera ili vozila ako je to potrebno, kao i prisustvo indikacija navedenih u Odijeljku 2.

Operator treba da proveri informacije na etiketi navedene u Odeljku 2 s informacijama na pratećim dokumentima. Rezultat tih provjera treba eksplicitno navesti u evidenciji navedenoj u članu 34(5).

6. Posebna pravila za prijem proizvoda iz treće zemlje

Gdje se organski ili proizvodi u konverziji uvoze iz treće zemlje, oni se prevoze u odgovarajućem pakovanju ili kontejnerima, zatvoreni na način koji sprječava zamjenu sadržaja i

nose identifikaciju izvoznika i sve druge oznake i brojeve koji služe za identifikaciju serije, i moraju biti praćeni sertifikatom o kontroli za uvoz iz trećih zemalja ako je to potrebno.

Prilikom prijema organskog ili proizvoda u konverziji uvezenog iz treće zemlje, fizičko ili pravno lice kojem se uvozna pošiljka dostavlja i koje je prima za dalju pripremu ili tržište treba provjeriti zatvaranje pakovanja ili kontejnera i, u slučaju proizvoda uvezenih u skladu s tačkom (b)(III) člana 45(1), treba provjeriti da li sertifikat inspekcije koji se navodi u tom članu pokriva tip proizvoda koji se nalazi u pošiljci. Rezultat te provjere treba eksplicitno navesti u evidenciji navedenoj u članu 34(5).

7. Skladištenje proizvoda

7.1. Prostorima za skladištenje proizvoda upravlja se tako da se obezbijedi identifikacija serija i izbjegava svako miješanje ili kontaminacija s proizvodima ili supstancama koje nijesu u skladu s pravilima organske proizvodnje. Organski i proizvodi u konverziji moraju biti jasno identifikovani u svakom trenutku.

7.2. Nijedan proizvod ili supstanca osim onih koji su odobreni u skladu s članovima 9 i 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji ne smiju se skladištiti u jedinicama za biljnu i stočarsku organsku proizvodnju ili u konverziji.

7.3. Alopatski veterinarski lekovi, uključujući antibiotike, mogu se skladištiti u poljoprivrednim i akvakulturnim gazdinstvima pod uslovom da su propisani od strane veterinara u vezi s tretmanom navedenim u tačkama 1.5.2.2 drugog dela i 3.1.4.2(a) trećeg dijela Priloga II, da se čuvaju na predmetnoj lokaciji i da su unijeti u evidenciju navedenu u članu 34(5).

7.4. Ako operatori rukuju organskim, ili proizvodima u konverziji ili neorganskim proizvodima u bilo kojoj kombinaciji i organski ili proizvodi u konverziji se skladište u skladišnim objektima u kojima se takođe skladište i drugi poljoprivredni proizvodi ili prehrambeni proizvodi:

(a) organski ili proizvodi u konverziji moraju biti odvojeni od drugih poljoprivrednih proizvoda ili prehrambenih proizvoda;

(b) treba preduzeti sve mjere kako bi se obezbijedila identifikacija pošiljki i izbjeglo miješanje ili zamjena između organskih, proizvoda u konverziji i ne-organskih proizvoda;

(c) odgovarajuće mjere čišćenja, čija je efikasnost provjerena, moraju biti sprovedene prije skladištenja organskih ili proizvoda u konverziji i operatori trebaju voditi evidenciju tih operacija.

7.5. Za čišćenje i dezinfekciju skladišnih prostorija mogu se koristiti samo proizvodi za čišćenje i dezinfekciju odobreni u skladu s članom 24 za upotrebu u organskoj proizvodnji.

PRILOG IV

IZRAZI IZ ČLANA 30

BG: биологичен.

ES: ecológico, biológico, orgánico.

CS: ekologické, biologické.

DA: økologisk.

DE: ökologisch, biologisch.

ET: mahe, ökoloogiline.

EL: βιολογικό.

EN: organic.

FR: biologique.

GA: orgánach.

HR: ekološki.

IT: biologico.

LV: bioloģisks, ekoloģisks.

LT: ekologiškas.

LU: biologesch, ökologesch.

HU: ökológiai.

MT: organiku.

NL: biologisch.

PL: ekologiczne.

PT: biológico.

RO: ecologic.

SK: ekologické, biologické.

SL: ekološki.

FI: luonnonmukainen.

SV: ekologisk.

PRILOG V

ZNAK EVROPSKE UNIJE ZA ORGANSKU PROIZVODNJU I KODOVI (BROJČANE OZNAKE)

1. Znak

1.1 Znak Evropske unije za organsku proizvodnju mora biti u skladu s modelom navedenim u nastavku:

1.2 Referentna boja je zelena 50/0/100/0 u CMYK procesu, broj 376 u Pantone dijagramu boja i 169/201/56 u RGB modelu boja.

1.3 Znak Evropske unije za organsku proizvodnju može se upotrebljavati i u crno-bijeloj varijanti kako je prikazano ili u potpuno obrnutoj bijelo-crnoj (negativni format), ali samo kada upotreba obojenog znaka nije praktično izvodljiva:

1.4 Ako je boja pozadine na ambalaži ili oznaci tamna, simboli se mogu koristiti u negativu koristeći boju pozadine na ambalaži ili oznaci.

1.5 Ako se koristi znak na pozadini, zbog čega je teško vidljiv, može se koristiti spoljna linija razgraničenja oko znaka kako bi se poboljšao kontrast s bojama pozadine.

1.6 Ako su oznake na ambalaži jednobojne, znak Evropske unije za organsku proizvodnju može se koristiti u istoj boji.

1.7 Znak Evropske unije za organsku proizvodnju mora biti najmanje 9 mm visok i najmanje 13,5 mm širok; odnos između visine i širine mora uvek biti 1: 1,5. Izuzetno, najmanja moguća veličina može se smanjiti na visinu od 6 mm za veoma male ambalaže.

1.8 Znak Evropske unije za organsku proizvodnju može se povezati s grafičkim ili tekstualnim elementima koji se odnose na organsku proizvodnju, pod uslovom da se tim elementima ne mijenja priroda znaka Evropske unije za organsku proizvodnju niti bilo koja oznaka utvrđena u skladu s članom 32. Ako se koristi u povezanosti s nacionalnim ili privatnim znakovima u zelenoj boji koja je drugačija od referentne boje iz tačke 1.2., znak Evropske unije za ekološku proizvodnju može se koristiti u toj nereferentnoj boji.

2. Kodovi (brojčane oznake)

Kodovi (brojčane oznake) imaju sljedeći opšti format:

AB-CDE-999

pri čemu je:

(a) „AB” ISO oznaka zemlje u kojoj se sprovode kontrole;
(b) „CDE” troslovni izraz koji određuje Komisija ili svaka država članica, kao što su „bio” ili „öko” ili „org” ili „eko”, kojim se uspostavlja povezanost sa organskom proizvodnjom; i
(c) „999” referentni broj koji se sastoji od najviše tri cifre, a dodjeljuje ga:

(I) nadležno tijelo svake države članice kontrolnim organima ili kontrolnim tijelima kojima je delegiralo zadatke kontrole;
(II) Komisija:
- kontrolnim organima ili kontrolnim tijelima koje je Komisija priznala u skladu s članom 46.,
- nadležnim tijelima trećih zemalja koje je Komisija priznala u skladu s članom 48.

PRILOG VI

MODEL SERTIFIKATA

SERTIFIKAT U SKLADU SA ČLANOM 35(1) REGULATIVE (EU) 2018/848 O ORGANSKOJ PROIZVODNJI I OBILJEŽAVANJU ORGANSKIH PROIZVODA

Dio I: **Obavezni elementi**

1. Broj dokumenta	2. (izabrati odgovarajuće) · Operator · Grupa operatora – vidjeti tačku 9
3. Ime i adresa operatora ili grupe operatora:	4. Ime i adresa nadležnog organa, ili, gdje je to prikladno, kontrolnog organa ili kontrolnog tijela ili grupe operatora i kod (brojčana oznaka) u slučaju kontrolnog organa ili kontrolnog tijela:
5. Djelatnost ili djelatnosti operatora ili grupe operatora (izabrati po potrebi)	
· Proizvodnja	
· Priprema	
· Distribucija/Stavljanje na tržište	
· Skladištenje	
· Uvoz	
· Izvoz	
6. Kategorija ili kategorije proizvoda kako je navedeno u članu 35. stavu 7. Regulative (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Savjeta (1) i metode proizvodnje (izabrati po potrebi)	
(a) Neobrađene biljke i biljni proizvodi, uključujući sjeme i drugi biljni reproduktivni materijal	

Proizvodne metode: □ Organska proizvodnja isključujući tokom perioda konverzije □ Proizvodnja tokom perioda konverzije □ Organska proizvodnja sa ne-organskom proizvodnjom
(b) Stočarstvo i stočarski proizvodi Proizvodne metode: □ Organska proizvodnja isključujući tokom perioda konverzije □ Proizvodnja tokom perioda konverzije □ Organska proizvodnja sa ne-organskom proizvodnjom
(c) alge i neprerađeni proizvodi akvakulture Proizvodne metode: □ Organska proizvodnja isključujući tokom perioda konverzije □ Proizvodnja tokom perioda konverzije □ Organska proizvodnja sa ne-organskom proizvodnjom
(d) Prerađeni poljoprivredni proizvodi, uključujući proizvode akvakulture, za upotrebu kao hrana Metoda proizvodnje: □ Proizvodnja organskih proizvoda □ Proizvodnja proizvoda u procesu konverzije □ Organska proizvodnja sa ne-organskom proizvodnjom
(e) Stočna hrana Metoda proizvodnje: □ Proizvodnja organskih proizvoda □ Proizvodnja proizvoda u procesu konverzije □ Organska proizvodnja sa ne-organskom proizvodnjom

(f) Vino Metoda proizvodnje: □ Proizvodnja organskih proizvoda □ Proizvodnja proizvoda u procesu konverzije □ Organska proizvodnja sa ne-organskom proizvodnjom
(g) Ostali proizvodi navedeni u Prilogu I Regulative (EU) 2018/848 ili koji nijesu obuhvaćeni prethodnim kategorijama Metoda proizvodnje: □ Proizvodnja organskih proizvoda □ Proizvodnja proizvoda u procesu konverzije □ Organska proizvodnja sa ne-organskom proizvodnjom
Ovaj dokument je izdat u skladu sa Regulativom (EU) 2018/848 kako bi se sertifikovalo da operator ili grupa operatora (izabrati po potrebi) poštuje tu Regulativu.

7. Datum, mjesto Ime i potpis u nadležnog organa, ili, gdje je to prikladno, kontrolnog organa ili kontrolnog tijela, ili kvalifikovani elektronski potpis:	8. Sertifikat važi od…[uneti datum] do …[uneti datum]

(1) Regulativa (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 2018. o organskoj proizvodnji i obilježavanju organskih proizvoda te stavljanju izvan snage Regulative Savjeta (EC) br. 834/2007 (SL L 150, 14.6.2018., str. 1.).

9. Lista članova grupe operatora kako je definisano članom 36 Regulative (EU) 2018/848

Ime člana	**Adresa ili drugi način identifikacije člana**

Dio II.: ***Podaci koji nijesu obavezni***

Jedan ili više elemenata za popunjavanje ako to odluči nadležni organ ili, gdje je to prikladno, kontrolni organ ili kontrolno tijelo koje izdaje sertifikat operatoru ili grupi operatora u skladu sa članom 35 Regulative (EU) 2018/848.

1. Registar proizvoda

Ime proizvoda i/ili tarifni broj (CN kod) iz Regulative Savjeta (EEC) No 2658/87 (1) za proizvode obuhvaćene područjem primjene Regulative (EU) 2018/848	**□ Organski** **□ U konverziji**

(1) Regulativa Savjeta (EEC) br. 2658/87 od 23 Jula 1987 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

2. Količina proizvoda

Ime proizvoda i/ili tarifni broj (CN kod) iz Regulative Savjeta (EEC) No 2658/87 za proizvode obuhvaćene područjem primjene Regulative (EU) 2018/848	**□ Organski** **□ U konverziji**	**Procijenjena količina u kilogramima, litrima ili, gdje je relevantno, u komadima**

3. Podaci o zemljištu

Ime proizvoda	□ Organski □ U konverziji □ Ne-organski	Površina u hektarima

4. Lista lokacija ili jedinica na kojima se aktivnost obavlja od strane operatora ili grupe operatora

Adresa ili geolokacija	Opis aktivnosti kako je navedeno u tački 5. Dio I

5. Informacije o aktivnosti ili aktivnostima koje obavlja operator ili grupa operatora i da li se aktivnost ili aktivnosti obavljaju za sopstvene potrebe ili kao podizvođač koji obavlja aktivnost ili aktivnosti za drugog operatora, dok podizvođač ostaje odgovoran za aktivnost ili aktivnosti koje obavlja

Opis aktivnosti kako je navedeno u tački 5. Dio I	□ Obavljanje aktivnosti za sopstvene potrebe □ Obavljanje aktivnosti kao podizvođač za drugog operatora, dok podizvođač ostaje odgovoran za aktivnost ili aktivnosti koje obavlja

6 Informacije o aktivnosti ili aktivnostima koje obavlja podugovoreni treći subjekt u skladu sa članom 34. stavom 3. Regulative (EU) 2018/848

Opis aktivnosti	□ Operator ili

kako je navedeno u tački 5. Dio I	grupa operatora ostaje odgovoran □ Podugovreni treći subjekt je odgovoran

7. Lista podugovorača koji obavljaju aktivnost ili aktivnosti za operatora ili grupu operatora u skladu sa članom 34. stavom 3. Regulative (EU) 2018/848, za koje operator ili grupa operatora ostaje odgovorna u vezi sa organskom proizvodnjom i za koje nije prenela tu odgovornost podugovaraču

Ime i adresa	Opis aktivnosti kako je navedeno u tački 5. Dio I

8. Informacije o akreditaciji kontrolnog tijela u skaldu sa članom 40(3) Regulative (EU) 2018/848

(a) Ime akreditacionog tijela;

(b) Hiperlink do sertifikata o akreditaciji.

9. Druge informacije

1. Regulativa (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 17. decembra 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju van snage Uredbi Savjeta (EEC) br. 922/72, (EEC) br. 234/79, (EC) br. 1037/2001 i (EC) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013, str. 671).
2. Regulativa Savjeta (EC) br. 2100/94 od 27. jula 1994. o pravima zajednice na sorte biljaka (SL L 227, 1.9.1994, str. 1).
3. Regulativa (EU) 2016/2031 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. oktobra 2016. o zaštitnim mjerama protiv štetnih organizama bilja, o izmjeni Uredbi (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta i o stavljanju van snage Direktiva Savjeta 69/464/EEC, 74/647/EEC, 93/85/EEC, 98/57/EC, 2000/29/EC, 2006/91/EC i 2007/33/EC (SL L 317, 23.11.2016, str. 4).

4. Direktiva Savjeta 1999/74/EC od 19. jula 1999. o postavljanju minimalnih standarda za zaštitu kokošaka nosilja (SL L 203, 3.8.1999, str. 53).
5. Regulativa (EU) br. 1380/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2013. o zajedničkoj ribarskoj politici, o izmjeni Uredbi Savjeta (EC) br. 1954/2003 i (EC) br. 1224/2009 i o stavljanju van snage Uredbi Savjeta (EC) br. 2371/2002 i (EC) br. 639/2004 i odluke Savjeta 2004/585/EC (SL L 354, 28.12.2013, str. 22).
6. Direktiva 2008/56/EC Evropskog parlamenta i Savjeta od 17. juna 2008. o uspostavljanju okvira za zajedničko djelovanje u oblasti politike morskog životne sredine (Direktiva okvira za strategiju morskog životne sredine) (SL L 164, 25.6.2008, str. 19).
7. Regulativa Savjeta (EC) br. 708/2007 od 11. juna 2007. o upotrebi alohtonih i lokalno odsutnih vrsta u akvakulturi (SL L 168, 28.6.2007, str. 1).
8. Direktiva 2001/82/EC Evropskog parlamenta i Savjeta od 6. novembra 2001. o kodu zajednice koji se odnosi na veterinarske ljekovite proizvode (SL L 311, 28.11.2001, str. 1).
9. Regulativa (EC) br. 178/2002 Evropskog parlamenta i Savjeta od 28. januara 2002. o opštim principima i zahtjevima zakonodavstva o hrani, o osnivanju Evropskog tijela za bezbednost hrane i o postupcima u pitanjima bezbednosti hrane (SL L 31, 1.2.2002, str. 1).
10. Regulativa (EC) br. 767/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. jula 2009. o stavljanju hrane u promet i korišćenju hrane za životinje, o izmjeni Uredbe Evropskog parlamenta i Savjeta (EC) br. 1831/2003 i o stavljanju van snage Direktive Savjeta 79/373/EEC, Direktive Komisije 80/511/EEC, Direktiva Savjeta 82/471/EEC, 83/228/EEC, 93/74/EEC, 93/113/EC i 96/25/EC i Odluke Komisije 2004/217/EC (SL L 229, 1.9.2009, str. 1).
11. Direktiva 2001/18/EC Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. marta 2001. o namjeravanim puštanju u okolinu genetski modifikovanih organizama i o stavljanju van snage Direktive Savjeta 90/220/EEC (SL L 106, 17.4.2001, str. 1).
12. Regulativa (EC) br. 1333/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. decembra 2008. o aditivima za hranu (SL L 354, 31.12.2008, str. 16).
13. Regulativa (EC) br. 1831/2003 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. septembra 2003. o aditivima za upotrijebu u ishrani životinja (SL L 268, 18.10.2003, str. 29).
14. Regulativa (EU) 2015/2283 Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. novembra 2015. o novoj hrani, o izmjeni Reulacije (EU) br. 1169/2011 Evropskog parlamenta i Savjeta i o stavljanju van snage Reulacije (EC) br. 258/97 Evropskog parlamenta i Savjeta i Reulacije Komisije (EC) br. 1852/2001 (SL L 327, 11.12.2015, str. 1).
15. Regulativa (EC) br. 1332/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. decembra 2008. o enzimima za hranu i o izmjeni Direktive Savjeta 83/417/EEC, Reulacije Savjeta (EC) br. 1493/1999, Direktive 2000/13/EC, Direktive Savjeta 2001/112/EC i Reulacije (EC) br. 258/97 (SL L 354, 31.12.2008, str. 7).
16. Direktiva Savjeta 2013/59/Euratom od 5. decembra 2013. o osnovnim bezbednosnim standardima za zaštitu od opasnosti izloženosti jonizujućim zračenjima, o stavljanju van snage Direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (SL L 13, 17.1.2014, str. 1).
17. Regulativa (EC) br. 852/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta od 29. aprila 2004. o higijeni namirnica (SL L 139, 30.4.2004, str. 1).

18. Regulativa (EC) br. 1829/2003 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. septembra 2003. o genetski modifikovanoj hrani i hrani za životinje (SL L 268, 18.10.2003, str. 1).
19. Regulativa (EC) br. 1830/2003 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. septembra 2003. o tragačnosti i označavanju genetski modifikovanih organizama i o tragačnosti hrane i hrane za životinje proizvedenih od genetski modifikovanih organizama i o izmjeni Direktive 2001/18/EC (SL L 268, 18.10.2003, str. 24).
20. Regulativa (EC) br. 1334/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. decembra 2008. o aromama i određenim sastojcima hrane sa aromatičnim svojstvima za upotrebu u hrani i na hrani i o izmjeni Reulacije Savjeta (EEC) br. 1601/91, Reulacije (EC) br. 2232/96 i (EC) br. 110/2008 i Direktive 2000/13/EC (SL L 354, 31.12.2008, str. 34).
21. Direktiva Savjeta 2006/88/EC od 24. oktobra 2006. o zahtevima za zdravlje životinja za akvakuulturne životinje i proizvode od njih, i o sprečavanju i kontroli određenih bolesti kod akvatičnih životinja (SL L 328, 24.11.2006, str. 14).
22. Regulativa (EU) 2016/679 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. aprila 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi sa obradom ličnih podataka i o slobodnom kretanju tih podataka, i o stavljanju van snage Direktive 95/46/EC (Opšta uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016, str. 1).
23. Regulativa (EC) br. 765/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta od 9. jula 2008. o zahtjevima za akreditaciju i nadzor na tržištu koji se odnose na marketing proizvoda i o stavljanju van snage Reulacije (EEC) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008, str. 30).
24. Regulativa (EU) br. 1306/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 17. decembra 2013. o finansiranju, upravljanju i praćenju zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju van snage Uredbi Savjeta (EEC) br. 352/78, (EC) br. 165/94, (EC) br. 2799/98, (EC) br. 814/2000, (EC) br. 1290/2005 i (EC) br. 485/2008 (SL L 347, 20.12.2013, str. 549).
25. Delegirana reulacija (EU) 2021/1698 od 13. jula 2021. o dopunama Reulacije (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Savjeta sa proceduralnim zahtevima za priznanje kontrolnih organa i tijela koja su nadležna za vršenje kontrola nad operatorima i grupama operatora koji su sertifikovani kao organski i nad organskim proizvodima u trećim zemljama i sa pravilima njihovog kontrola i kontrola i drugih akcija koje treba izvršiti od strane tih kontrolnih organa i tijela (SL L 336, 23.9.2021, str. 7).
26. Regulativa Savjeta (EC) br. 1/2005 od 22. decembra 2004. o zaštiti životinja tokom transporta i povezanih operacija i o izmjenama Direktiva 64/432/EEC i 93/119/EC i Reulacije (EC) br. 1255/97 (SL L 3, 5.1.2005, str. 1).
27. Regulativa Savjeta (EC) br. 1099/2009 od 24. septembra 2009. o zaštiti životinja u vrijeme klanja (SL L 303, 18.11.2009, str. 1).
28. Direktiva Savjeta 2008/119/EC od 18. decembra 2008. o postavljanju minimalnih standarda za zaštitu teladi (SL L 10, 15.1.2009, str. 7).
29. Direktiva 2011/92/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. o ocjeni uticaja određenih javnih i privatnih projekata na životnu sredinu (SL L 26, 28.1.2012, str. 1).
30. Regulativa (EC) br. 854/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta od 29. aprila 2004. o specifičnim pravilima za organizaciju stručnih kontrola proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih za ljudsku ishranu (SL L 139, 30.4.2004, str. 206).
31. Dobre proizvođačke prakse (GMPs) kako je definisano u Članu 3(a) Reulacije Komisije (EC) br. 2023/2006 od 22. decembra 2006. o dobrim proizvođačkim praksama za materijale i predmete namijenjene za kontakt sa hranom (SL L 384, 29.12.2006, str. 75).

32. Regulativa (EU) br. 609/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. juna 2013. o hrani namijenjenoj za odojčad i malu decu, hrani za posebne medicinske svrhe, i kompletnoj zamenskoj ishrani za kontrolu telesne težine i o stavljanju van snage Direktive Savjeta 92/52/EEC, Direktiva Komisije 96/8/EC, 1999/21/EC, 2006/125/EC i 2006/141/EC, Direktive 2009/39/EC Evropskog parlamenta i Savjeta i Reulacija Komisije (EC) br. 41/2009 i (EC) br. 953/2009 (SL L 181, 29.6.2013, str. 35).
33. Direktiva Komisije 2006/125/EC od 5. decembra 2006. o prerađenim žitaricama i bebi-hranama za odojčad i malu decu (SL L 339, 6.12.2006, str. 16).
34. Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/934 od 12. marta 2019. godine o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Saveta u pogledu vinogradarskih područja u kojima se može povećati alkoholna jačina, odobrenih enoloških postupaka i ograničenja koja se primjenjuju na proizvodnju i čuvanje proizvoda od vinove loze, minimalnog procenta alkohola u nusproizvodima i njihovog zbrinjavanja, kao i objavljivanja dokumenata Međunarodne organizacije za vinovu lozu i vino (OIV) (SL L 149, 7.6.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/934/oj).
35. Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/934 od 12. marta 2019. godine o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Saveta u pogledu vinogradarskih područja u kojima se može povećati alkoholna jačina, odobrenih enoloških postupaka i ograničenja koja se primenjuju na proizvodnju i čuvanje proizvoda od vinove loze, minimalnog procenta alkohola u nusproizvodima i njihovog zbrinjavanja, kao i objavljivanja dokumenata Međunarodne organizacije za vinovu lozu i vino (OIV) (SL L 149, 7.6.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/934/oj).